ANTONIO SALAS

SE ÎNGROAȘĂ GLUMA

Editura FORUM
nr. 16

Capitolul întîi

După spusele *speakerului,* boxerii se numeau respectiv Kid Dubois și Teo Jules. Unul era deșirat, avea picioarele în X și un început de contor de gaze pe spinare, în stilul Charles Humez. Celălalt avea capul ca un pămătuf, un bust pe care îți venea să cînți la xilofon (because coastele ieșite în afară) și păr pe picioare, semn neîndoielnic de bărbăție. Cu toate că se deosebeau mult la înfățișare, avea totuși ceva în comun : erau amîndoi cocoși.

M-am aplecat la urechea cît o conopidă a lui Berurier.

— Care-i nepotul tău ?

Mi l-a arătat pe al doilea.

— Teo Jules, a zis cu simplitate care-l face fermecător, în colțul din dreapta ! Așa-i că-i un atlet ? Ai văzut ce tricepși are ?

Trebuie să spun, pentru a respecta adevărul, că nu era mare lucru de văzut, cu tot îndemnul colegului meu. Teo avea desigur brațe destul de musculoase pentru a lipi timbre într-un minister, dar mult prea slăbănoage pentru

a-i aduce titlul de campion al regiunii Ile-de-France la amatori.

— Şi ce mai deltoizi ! şi-a frecat mîinile Grăsanul... Ah ! pe cinstea mea, e un adevărat Bérurier.

— Aşa-i, am încuviinţat, e vădit, ba chiar de netăgăduit un Bérurier, are privirea ştearsă şi trăsăturile asimetrice care sînt caracteristicile cele mai sigure ale neamului vostru.

Pe loc, Béru a pus frînă ditirambului.

— Ştii ce, ai puţin respect faţă de strămoşii mei !

— Eu îi respect, m-am împotrivit, numai că ei nu s-au respectat aducînd pe lume nişte scăpaţi în bideu ca tine şi nepotul tău.

Era cît pe ce să sară la bătaie, dar s-a auzit gongul chemîndu-i la luptă pe cei doi „atleţi".

Bérurier a tăcut, cu ochii holbaţi, cu gura căscată, cu mîinile mari de ucigaş tremurînd ca cele ale unui îndrăgostit care desface bretelel de la sutienul iubitei.

Făcuse rost de două bilete pentru sferturile de finală ale campionatului care lua parte nepotul lui şi se ţinuse de capul meu pînă mă învoisem să-l însoţesc, nevastă-sa neputînd suporta emoţiile violente. Încercasem să-i demonstrez că-i necuviincios pentru un unchi să se ducă să vadă cum îi este măcelărit nepotul, dar a emis un hohot cavernos, ceea ce la urma urmei e mult mai bine decît să emiţi un cec fără acoperire.

— Să-l măcelărească ! Bietul de tine, păi să-l vezi la treabă pe băiat ! Un adevărat ciocan pneumatic !

Gongul avea să-mi dea prilejul să văd...

În sală nervii erau întinşi precum coardele unei viori iar fumul începuse să formeze un nor albăstrui în jurul reflectoarelor. Albul crud al ringului strălucea. Tricoul roşu al lui Kid Dubois, pus cu eleganţă în valoare de nişte

bentiţe violete, cel verde comestibil al lui Teo Jules, căpătau valori nemaiîntîlnite...

Îmi ziceam că de fapt boxul este un spectacol sclipitor.

Contorul de gaze a început cu un upercut în falca lui Bérurier junior. Apărătoarea de dinţi a nepotului a zburat pînă pe ţeasta lui Max Favalelli. Teo s-a sprijinit puţin în corzi. Un zuav n-ar fi scăpat prilejul să-şi sporească avantajul, dar Kid Duchnock se mira el mai întîi că a putut să dea o asemenea bombă şi a îngăduit adversarului, ferit după mănuşi, să-şi revină.

— Nepotul tău, i-am şoptit lui Bérurier, ar face mai bine să se apuce de broderie ; poate aşa să facă ceva în viaţă...

Grăsanul nu auzea nimic pentru bunul motiv că tropăia şi zbiera :

— Hei, Teo ! Omoară-l... Cu dreapta ! La ficat ! La ficat !

Însă lui Teo nu-i plăcea pesmene ficatul căci se încăpăţîna să-şi ţină gura închisă.

— Şi totuşi adversarul se lasă descoperit, îi atrag atenţia lui Bérurier, este atît de puţin acoperit încît este la cheremul oricărui curent...

Aşa s-a sfîrşit prima rundă. Speakerul nu a scăpat prilejul să-i mulţumească domnului Sédalo afirmînd că totul merge ca pe roate. În sală unii fluierau, fapt care-l necăji pe Bérurier.

— Stai puţin să se încălzească ! îmi făgădui, şi atunci o să vezi ce-i poate dreapta !

Lui Teo Jules i se scurtcircuitaseră bicepşii căci faimoasa dreaptă nu se puse pe treabă nici în repriza a doua, deşi el se comportă cu mult mai bine. De abia în repriza a treia şi ultima Kid Dubois alunecă şi veni de se înfipse în mănuşa adversarului care, chiar atunci, întindea mîna

ca și cum ar fi vrut să vadă dacă plouă. Contorul de gaze căzu, se ridică cu brațele bălăbănindu-i-se, fapt de care profită nepotul ca să-i pocnească croșeul de dreapta al prieteniei. Bérurier tropăia de bucurie și l-am oprit în clipa în care începea să-și mestece borul pălăriei de fetru pe care un strat gros de grăsime o făcea aproape comestibilă.

— Puștiul ăsta, îmi hămăi în urechi, este urmașul lui Carpentier.

— Da, am încuviințat, ca și Carpentier va putea foarte bine să țină un bar.

Bucuria umflatului era prea mare ca să-l mai poată atinge sarcasmele mele. Orgoliul patern îi strălucea pe față. Luîndu-l drept martor pe vecinul din stînga, un tip zdravăn care trăgea cu nesaț dintr-o țigară de foi, îi destăinui că era unchiul tînărului minune, la care sugătorul de nicotină îl asigură că nu era nimic rău în asta, știut fiind de cînd lumea că orice familie își are faliții ei.

Era cît pe ce să se lase cu cafteală dar mi-am liniștit amicul propunîndu-i să mergem la bar să radem o fiolă de Champelure. În astfel de cazuri Bérurier se lasă mereu înduplecat... Fiind anunțată pauza, ne-a dus la bar unde se înghesuia o groază de lume despre care puteai spune fără teamă că folosești un clișeu învechit, că este pestriță.

Boxul adună un număr nemaiîntîlnit de indivizi de tot soiul. Găsești din belșug meteci și vedete de cinema, curve de lux și trestii gînditoare, tipi din Aubervilliers și din B.O.F. *... Totuși, cea mai mare parte a asistenței este alcătuită îndeosebi din domni care au graffiti în cazier. Tot sorbind din paharul cu roze recunoșteam borfași mai mult sau mai puțin faimoși și oamenii ăștia de treabă,

* B.O.F. = Negustori îmbogățiți din vînzări pe piața neagră (n.t.)

dintre care băgasem mai de mult pe cîțiva la mititica, mă salutau discret cu multă cucernicie...

Relațiile dintre un dur ieșit de la răcoare și caraliul l-a băgat sînt întotdeauna excelente. Bérurier îmi amintea numele celor pe care îi uitasem căci căpățîna lui este un fișier în toată legea.

— Ei, ce zici ce bine înțolit e Paulo-de-Nogent ! În viața mea n-o să-mi pot permite țoale cu așa croială !

— Ia te uită, Mathieu-la-Vache a ieșit de la zdup ? Credeam că e la Poissy pentru douăzeci de anișori ?

— Și-a aranjat reducere de pedeapsă pentru că-i mutilat, măi băiete !

— Proastă treabă, oricum. Cum ajung la curtea cu juri, îți zici că ai scăpat de ei și cînd colo, după vreo opt zile, doar că nu vin să-ți ceară un foc.

Béru avea dreptate, cu deosebirea totuși că Mathieu-la-Vache intră pliticos în vorbă nu pentru a ne arăta că nici usturoi n-a mîncat nici gura nu-i miroase, ba dimpotrivă pentru a ne oferi țigări de foi.

Era un individ cu pielea cenușie și cu ochii negri. Poate că nu era negrotei, dar nici un văzuse lumina zilei în Norvegia. Purta un costum albastru închis, cămașă albă și cravată neagră pe care un artist de mare talent pictase un *digest* de la cazinoul din Paris. Mathieu avea nasul lung și lat la bază, gura subțire pe care riduri ca niște cicatrice o puneau între paranteze și niște urechi clăpăuge pe care custodele de la muzeul Omului le supraveghea pesemne îndeaproape.

Părea fericit și mirosea a apă de colonie scumpă.

— Bună, ciripi, s-ar zice că Poliția a ieșit în lume ?

— După cum vezi, Turabras ! răspunse ager Bérurier.

— Și pușcăria se golește ? am șoptit scotocind în cutia cu țigări.

Mathieu-la-Vache zîmbi cu modestie.

— Oh ! zise, Poissy e o poveste veche. Am fost eliberat pentru bună purtare.

— E bine așa, gagiule... Și, firește, te-ai apucat iar de treabă ?

— Păi cum, am de ispășit păcate de demult...

— Și pe unde trudești, la oțelăriile din Longwy ?

— Nu, la un agent de schimb...

Mathieu nu era lipsit de umor, dar nici Bérurier nu se lăsa mai prejos.

— Agentul nu aduce fericirea * zise, așa ca să fie în vorbă, și completă ca să dea o măsură precisă de ce e în stare :

— Că doar nu ca să-l tragi pe sfoară te afli la agentul ăsta ** ?

Ca unui diplomat subțire ce era lui Mathieu îi veni ideea să pufnească în rîs, fapt care îl făcu pe Béru să devină ușor euforic.

— Să mai bem ceva ? decretă fantele, e rîndul meu...

Comandă băuturi fine și, apucîndu-l pe Bérurier de inelul de nichel de la lanțul ceasului, șopăcăi :

— Nu vreți un pont sigur pentru meciul cel mare ?

— Un pont ? se bîlbîi prietenul meu care habar n-avea că și la box se poate paria.

— Ceva sigur, garantat sută la sută...

— Cine ține pariurile ?

— Célestin... Îl aduc încoace... Puteți paria toți banii pe Micoviak, va cîștiga înainte de final, stă scris în stele.

---

* Joc de cuvinte intraductibil : L'argent ne fait pas le bonheur = banii nu aduc fericirea.

L'agent un fait pas le bonheur ≡ agentul, polițistul nu aduce fericirea (n.t.).

** Joc de cuvinte intraductibil : agent de change = agent de schimb.

donner le change ≡ a păcăli, a trage pe sfoară (n.t.).

Mathieu avea o mutră gravă și enigmatică, însuflețită de gînduri lăudabile. Era fericit să-l poată face pe un caraliu să cîștige ceva mangoți... I se părea că asta ținea de o curtoazie elementară.

— Mathieu, cum de le știi tu așa de bine pe toate ? am întrebat privindu-i cercetător moaca. Citești viitorul în ceașca de cafea ?

— Să zicem, a ripostat privindu-mă în ochi...

După care, dîndu-și seama că replica lui nu-mi cădea bine, își dădu cu palma peste urechile de elefant.

— Cu un asemenea radar auzi nevrînd niște chestii, nu-i așa ?

— Vrei să zici că lupta e aranjată ?

— Nu zic, nu-i decît o impresie, atîta tot ; nu-mi puneți în seamă ce n-am zis, dom'le comisar.

Făcu cu ochiul.

— Și pariați cîteva miare pe Micoviak, în seara asta e bine cotat la bursă...

Ca să pună capăt poveștii, căci începea să-i pară rău de confidența făcută, îl strigă pe un grăsan unsuros, îmbrăcat cu niște haine ponosite, cu o cămașă jegoasă și o cravată ca o funie.

— Hei ! Célestin...

Obrazul își purtă prin mulțime cele o sută douăzeci de kile de carne nu tocmai proaspătă. Avea gura căzută, ochii pleoștiți. Văzîndu-i obrajii imenși îți venea să-l îndopi cu supozitoare, atît erau de evocatori.

Ne privi fără chef. Cu toate că nu ne cunoscuse oficial, mirosise cumva că am fi copoi și, se vedea de la o poștă, nu ținea cu tot dinadinsul să aibă parte de relații cu noi.

— Domnii aceștia vor să riște niște gologani, lămuri Mathieu-la-Vache făcînd liniștitor cu ochiul *bookmakerului*.

— Da ?

— Da, zise Bérurier... Aș merge pe Micoviak, ce zici, San-A ?

Am ridicat din umeri.

— Pariază dacă vrei, mie nu-mi plac decît jocurile de noroc...

Vorbele acestea cu două înțelesuri l-au făcut pe Mathieu să roșească. Se uită aiurea cu o mutră preocupată. Célestin rămăsese nepăsător.

— Pe cît pariați ? se mulțumi să întrebe.

— Pe cinci miare, zise colegul meu scoțîndu-și pantoful drept.

Ne uitarăm toți trei la el cu multă luare aminte. Cei doi pungași se întrebau de ce se descalță Bérurier tocmai acum, însă eu știam că nevestica îi inspecta buzunarele și că era silit să-și țină economiile în pantofi.

Își scoase fără pic de rușine o șosetă cîrpită, dînd la iveală ditamai laba cu degetele pline de bătături. Curățenia unei astfel de labe nu putea fi socotită îndoielnică întrucît te pocnea de departe cu îndrăzneala opiniilor.

— După obraz pari intelectual, îi zic tovarășului meu, iar după partea de din jos, coșar ; ești ceea ce se cheamă un individ hibrid...

Scotoci în fundul șosetei ca într-o pungă și scoase o hîrtie de cinci miare, muiată de transpirație...

— N-o să poți zice că banii n-au miros ! îi spuse lui Célestin întinzîndu-i bumașca...

Pe cînd ne întoarcem la locurile noastre, îmi împrăști nădejdile lui. Dacă victoria lui Micoviak i-ar aduce cîteva miare și-ar lua o undiță și ar petrece cîteva ore de neuitat cu fetele din Bois de Boulogne.

După cum se vede năzuințele luie rau eclectice, însă Bérurier a fost întotdeauna un mare pescar.

Acum meciul cel mare îl pasiona mai mult, din pricina mizei, decît cel al nepotului.

Eu, dimpotrivă, am socotit că spectacolul se sfîrșise din moment ce rezultatul întîlnirii era cunoscut de toată lumea.

Au fost prezentați luptătorii : doi de la categoria mijlocie. Micoviak, după cum o arăta și numele, era campionul Franței, iar Ben Mohammed, challengerul său, prezenta drept campion al Burgundiei. Nu poți lupta sub mai bune auspicii decît ale regiunii Beaune.

Și unul și celălalt erau bine clădiți. Carnea lui Micoviak era cam prea roz iar părul de culoarea morcovului se revendica de la Van Gogh ; Ben Mohammed avea pielea albă ca o invitație la botez.

Arabul mai susținuse unsprezece meciuri la profesionism pe care le cîștigase înainte de limită, iar Micoviak, mai bătrîn, dimpotrivă, tocmai fusese bătut măr de campionul Europei la categoria sa. Meciul era așadar hotărîtor pentru el și îmi dau prea bine seama de ce a fost măsluit. Trebuia să-și recîștige prestigiul ca să nu fie silit s-o șteargă frumușel în provoncie ca patron de cafenea.

Prima rundă a fost de „tatonare"... Au schimbat cu prudență cîteva lovituri anemice... Apoi, pe la mijlocul celei de a doua reprize, lupta s-a întărîtat... Numai că nu era nevoie să te uiți cu lupa ca să pricepi că era o înșelătorie. Loviturile plecau fără vlagă și ajungeau la țintă moleșite de tot. În ritmul acesta, lupta putea dura o sută de reprize... Am dezlănțuit tărăboiul :

— Mofturi ! am început să zbier.

Cei din jur au început să bombăne. Pe ring ploua cu înjurături !

— Hei, băieți, de ce nu vă bateți cu serpentine !

— Își fac masaj facial, nu se poate așa ceva !

— Mai cu viață !

Boxerii au priceput că trebuie totuşi să fie mai convingători. Micoviak nu era în stare să lovească în forţă, dar ştia meseria şi şi-a zis pesemne că la urma urmei, adversarul fiind plătit să se lase bătut, nimeni nu-l împiedica să-l trimită de-a binelea la podea... A încercat un croşeu de stînga, bine contrat de Mohammed, apoi încă un croşeu de stînga care s-a oprit în mănuşile adversarului. Arabul ăsta avea în braţe tot ce-i trebuia pentru a-şi face nu nume ! Mă durea în suflet să-l văd osîndit la pasivitate cînd simţeam că are dinamită în mănuşi. Trebuia pesemne să facă rost de de-ale gurii pentru ai săi, bietul băiat... I se promisese probabil cîte în lună şi-n stele şi chiar revanşa, mai tîrziu victoria prin K.O., titlul, tocmai lui căruia îi părea de pe acum rău după soarele ţinutului natal !

Se pare că la asta îi stăteau toate gîndurile în vreme ce dinţii îi scrîşneau pe proteza protectoare.

Micoviak a plasat din nou o stîngă, dar Mohammed avea o eschivă nemaipomenită. Gongul i-a despărţit pentru a doua oară şi mulţimea a început să cînte „Je casse la cabane", căci lupte de acest fel se puteau vedea în fiecare sîmbătă seara la crîşma din colţ, încă şi mai felurite, mai sîngeroase, ba chiar cu nepreţuita participare a salvării ca supliment la program !

Managerii celor doi le-au zis să lovească mai cu inimă căci, începînd cu repriza a treia, lupta a căpătat oarecare asprime. Era gata să mă las păcălit zicîndu-mi că poate Mathieu-la-Vache nu pronosticase decît bazîndu-se pe deducţii personale şi că lucrurile se desfăşurau firesc ; dar, uitîndu-mă mai bine, vedeam că Mahommed luptă de ochii lumii. Lasă dinadins să-i scape ocazii minunate. La un moment dat, garda lui Micoviak fiind larg deschisă ca intrarea în Parc des Princes, am văzut cum porneşte dreapta

arabului, numai că a apucat să se gîndească la învoieli şi pumnul lui, atingîndu-şi ţinta, avea moliciunea unei frunze galbene care se lasă pe o pajişte.

Micoviak a folosit prilejul ca să plaseze o contră fulgerătoare. Ben Couscous * a dat cu fundul de pămînt părînd că se întreabă dacă autobuzul are întîrziere sau dacă scade cursul aurului.

Arbitrul, care era pesemne la curent cu mişmaşurile, s-a repezit să-l numere.

— Unu... Doi... Trei... Patru...

Mohammed s-a ridicat în genunchi şi a strănutat într-un fel caraghios.

— Cinci... Şase.

Clătinîndu-se, s-a ridicat. Micoviak stătea nepăsător. Dacă nu l-ar fi împiedicat mănuşile şi-ar fi curăţat unghiile. Se dădea mare. În genul „poftim de vezi cît mi-s de mlădiu şi de forţos".

Arabul a izbutit să se ţină pe picioare la „opt" iar arbitrul a încetat să numere. Micoviak s-a grăbit să-i dea lovitura de graţie ; din fericire s-a auzit gongul...

Bérurier mi-a frînt două coaste dîndu-mi un cot.

— Ce zici de bomba cu stînga ? Îl are în buzunar pe arab !

— Cred şi eu că îl are în buzunar, se dă mare, e campion al Burgundiei... Pe banii ăştia piticul Piéral l-ar face K.O. !

— Vezi-ţi de treabă ! Micoviak n-a ruginit...

— N-a ruginit ? Scîrţîie cînd se mişcă... Dacă lupta n-ar fi trucată ca buzunarele unui prestidigitator, atunci ai avea ce vedea.

Numai că Bérurier ţinea să-şi împace conştiinţa. Nădăjduia să pună mîna pe nişte bani cîştigaţi cinstit.

* Couscous = fel de mîncare specific algeriană (n.t.).

— Nu sînt de părerea ta, încercă să o dreagă.

Se auzi gongul.

— Invitaţie la vals, zise Grăsanul...

Încruntă din sprîncene văzîndu-l pe arab repezindu-se la favoritul lui.

— Ia te uită, zise îngrijorat, şi-a revenit şi pare supărat !

Era supărat, Mohammed... Era pămîntîiu la faţă iar ochii îi strălucea ca nişte felinare. Pesemne că lovitura amicului îi rămăsese la rînză. Se socotea luat peste picior cu lovitura asta vicleană şi îşi zicea probabil că o asemenea porcărie anulează toate învoielile dinaintea meciului.

Sala simţea că avea să se întîmple ceva şi îşi ţinea răsuflarea. Dintr-o dată pentru Micoviak situaţia devenea albastră. Îi citea arabului mînia pe faţă şi nu-l scăpa din ochi.

Dar degeaba se juca de-a v-aţi ascunselea după mănuşi. S-a petrecut simplu şi repede : o directă la stînga la burdihan ca să-l facă să-şi lase garda, un croşeu de dreapta la falcă şi campionul Franţei îşi cîştigă dreptul la cîteva clipe de uitare... Arbitrul, nemulţumit, îl numără pînă la zece în mijlocul unor ovaţii de nedescris.

Ben Mohammed ridică braţele în silă.

Părea că-şi cere iertare.

CAPITOLUL II

Grăsanul avea o mutră şi mai acră decît a lui Micoviak. Campionul Franţei măcar vedea stele pe care observatorul din Paris nu le poate repera, în vreme ce colegul meu vedea spulberîndu-i-se economiile de o lună. Era cătrănit rău, Béru. Acasă, nevestica îi punea embargou pe lefşoară şi îi oferea cu largheţe cincizeci de ludovici pentru nicotina din fiecare lună şi pentru aperitive. Sărmanul nu avea alte surse de cîştig decît notele de cheltuieli. Punea la socoteală administraţiei note imaginare de la taxiuri şi umbla cu metroul.

Mutra i se colorase în galben putred iar ochii lui mari şi buni aminteau de scuipaţii urîţi ai tuberculoşilor.

— Las — că-l pîndesc eu pe Mathieu la o cotitură, şopti înfundîndu-şi pe capul plin de cucuie găina mai unsuroasă decît o gogoaşă. Las-că o să-i vînd şi eu un pont cînd mi-o veni bine. Numai că, San-Antonio, al meu va fi din cauciuc cu o vînă grozavă de bou înăuntru.

Suflul stîrnit de cuvinte îi înteţea ura.

— Gunoaiele astea ! zise mai departe, ies de la gherlă şi fac mişto de noi ! Ne iau de proşti, ascultă ce-ţi spun !

Am dat din cap.

— Nu, Grăsane, nu te preface că ai orbul găinilor ! Mathieu e cel dintîi care o dă în bară ; sînt sigur că a fost o greşeală undeva. Arăboiul a primit o poceală care l-a făcut să-şi iasă din pepeni, asta-i tot. Şi cum se pricepe la măcelărit, şi-a vărsat necazul pe plexul lui Micoviak.

Era precum spuneam, ca dovadă Mathieu-la-Vache, curajos, ne aştepta la ieşire, cu o moacă nu tocmai zîmbăreaţă.

S-a apropiat de Bérurier şi i-a strecurat pe şest în buzunar o hîrtie de cinci miare.

— Cer iertare, a zis, v-am pus să faceţi o tîmpenie, nu ştiu ce s-a întîmplat.

Din clipa în care banii i s-au întors în pungă, inima lui Béru a început să zburde de bucurie.

S-a făcut că nu vede bancnota.

— Oricine se poate înşela, a delcarat, asemeni ariciului coborînd de pe o perie de cap.

După vorba aceasta cuminte, el şi cu mine ne-am văzut de drum. Béru a ţinut morţiş să mergem să bem rîndul de despărţire într-o berărie, să molfăim nişte varză acră. Era o iniţiativă admirabilă la care am consimţit pe dată, mai întîi pentru că îmi place varza murată, apoi pentru că era mai prudent pentru prietenul meu să-şi amîne întoarcerea acasă. K.O.-ul înainte de termen scurtase gala şi, fiind cam devreme, puteam paria o vorbă în vînt pe un loc la cimitir că tanti Bérurier îşi punea amantul, frizerul de la etajul de sub ei, să-i cînte „Curăţă-mi hornul". Bérurier îi prinsese de mai multe ori în flagrant delict şi, de fiecare dată, emoţia năvalnică ce-l năpădise în faţa acestui spectacol îi stîrnise o criză de cufureală.

A doua zi, Bosul m-a trimis la Rouen să fac o anchetă despre o afacere de contrabandă fără importanţă. Am stat aici două zile şi am citit în camera mea de la *Hôtel de la Poste* un fapt divers care anunţa că Mario Josephni, cunoscutul manager de box, se sinucisese aruncîndu-se în toiul nopţii de la etajul cinci, din strada Universităţii... Ştirea nu m-a uimit din cale afară întrucît ziarele ne oferă zilnic o puzderie de sinucideri, de omoruri şi de accidente. Atîta doar că, înmuindu-mi cornurile calde în ceaşca de cafea aburind pe care mi-o adusese chelnerul de pe etaj, m-am gîndit că Mario Josephini era managerul tînărului minune Ben Mohammed. Aşa că, ştiut fiind că un caraliu nu gîndeşte mereu ca toată lumea, mi-am zis că poate nu era vorba de o sinucidere !

Asta-i.

REPRIZA ÎNTÂI

CAPITOLUL ÎNTÎI

Ies din biroul Bătrînului după ce i-am prezentat raportul şi, bineînţeles, dau nas în nas cu Bérurier.

— Ia zi, San-A., ţi-ai aruncat ochii pe fiţuică ?

— E vorba despre sinuciderea lui Mario Josephini ?

— Da.

— Am citit...

— Şi ce crezi ?

— Ca şi tine...

— Să fie represalii ?

— S-ar putea...

Se scobeşte în nas, sau, mai exact, se străduieşte să prindă un fir de păr dintr-o nară. Cînd în cele din urmă a izbutit să-l apuce cu degetele lui ca nişte caltaboşi trage, dar nu reuşeşte să smulgă decît lacrimi.

— Lasă-l unde e, îl sfătuiesc, dacă l-ai smulge am fi siliţi să-ţi băgăm pătrunjel în nas ca să fii cu adevărat tu însuţi.

Nu zice nici pîs ; meditează.

— Îmi miroase a potlogărie curată, zice.

— Ce spui !

— Trebuie să ne punem mintea la treabă, conchise amicul. Chiar dacă gușterii care au pus la cale lupta măsluită ar fi vrut să se răzbune, s-ar fi luat de arab și nu de manager care n-avea nici o vină !

— Da, desigur.

Îl las și intru în birou. N-am nimic pozitiv de făcut pe moment. Bătrînul așteaptă un raport de la Londra ca să bage în pîine ; pînă atunci trec pe ordinea de zi odihnă...

Casc întrebîndu-mă cum o să-mi omor timpul dacă, din întîmplare, vacanța se prelungește. Félicie, femeia asta de treabă care-mi este mamă, e la țară, la o verișoară primară care stă în Dordogne. Prinde pesemne obleți căci se dă în vînt după pescuitul cu undița... Mă simt singur și descumpănit ca un puțoi... Am un stoc serios de gagici care nu așteaptă decît un semn de la mandea ca să se arate, cu țițele gata de luptă, dar se întîmplă că acum n-am nici un chef să îndrug verzi și uscate unei femei. Îmi fac cura anuală de misoginie. Femeile, dacă vreți să știți ce gîndesc despre ele, ne acaparează prea mult. Ca trupe de ocupație, nimeni nu este mai nimerit decît ele. Ai zice că sînt o ceată de vînzătoare de aspiratoare. Dacă le dai timp să ți se strecoare la inimă, îți va fi tare greu mai apoi să le trînțești ușa în nas ! Scotocesc peste tot, nu se mulțumesc doar cu ce găsesc în chiloți... Și culmea e că nu-i destul că le lași să flutûre panglici și panglicuțe, dar trebuie să te mai arăți și bucuros nevoie mare... „De ce taci, dragule, spune-mi ceva drăguț“ Ah ! nu, asta nu, e peste poate, să vii pe lume ca să plătești impozite și să te ții de asemenea fleacuri, asta ar îndreptăți o cerere de tarif redus la E.D.F. ca să te sinucizi lăsînd gazele deschise.

Așadar treabă nu, gagici nu, doar viață de familie la gura sobei ! Așa că, tot ce-mi rămîne de făcut e să trag

o beție cu apă minerală sau să mă duc să văd ultimul film de la Carol Martine International ; dar acestea sînt bucurii care nu-mi spun prea mult și-mi storc creierii să găsesc ceva nou.

Îmi pun țurloaiele pe hîrtiile de pe birou și caut într-o desfătătoare ațipire o idee salvatoare cînd descopăr, aruncat pe jos, un ziar. Este deschis la pagina de sport și la rubrica „Box“ este un anunț care spune că funeraliile lui Mario Josephini vor avea loc astăzi după amiază la ora trei.

Gîndurile îmi zboară puțin la acest fapt. Mi se pare de neconceput ca un manager de box să se sinucidă. Sinuciderea este apanajul (cum ar zice Henric IV care îl avea alb) * intelectualilor, al năpăstuiților și al celor nefericiți în dragoste. Or, Josephini avea o meserie despre care poți spune fără să stai pe gînduri că nu te îndeamnă să te culci cu o cărțulie a lui Sartre în loc de căpătîi. Tipul mai avea pe deasupra și o pepinieră de campioni care îi aducea pesemne niște venituri frumușele, ceea ce rezolvă problema banilor. Cît despre dragoste, dacă e să mai iau după fotografie, trebuie că nu-l muncea nici măcar cît bătăturile cînd se schimbă vremea Josephini fiind, pe cînd trăia, un bărbat cu o burtă care spune multe. O burtă semnată Curnonsky și garantată vreme îndelungată. Cu un asemenea burdihan prefera se pare puicuțele cu sos alb și trufe decît pe canapea. Mario avea buricul belicos și era gata oricînd să-i sară țandăra. Oamenii grași își fac rareori seama și oricum nu se aruncă niciodată pe fereastră *because* au un respect inconștient pentru pielea lor,

Ridic receptorul și îi spun telefonistei să-mi dea comisariatul din strada Abbaye. Mă pricopsesc la repezeală cu o voce înflorită cu accent corsican.

---

* Joc de cuvinte : l'apanage = apanajul
le panache = panașul

— Vă ascult, zice agentul de la comisariat.

Îmi spun numele şi-l cer pe comisarul Soupin, cel care prezidează sorţii cutiei cu pandore de la sectorul şase. Soupin este un fost coleg de promoţie. Nu atît de bătăios ca mine şi mai hîrţogar, s-a mulţumit cu o o carieră axată mai mult pe chitanţe decît pe pistolul cu calibru nouă.

— Alo,tu eşti, San-A. ?

— Chiar eu, dar rămîne între noi ; nu te deranjez ? Ce-ţi mai face colecţia de muşte ? *

— Bîzîie...

— Bravo.

— Ce vînt te aduce ? mi-o taie Soupin care s-a temut întotdeauna de jocurile umorului şi ale Bazarului de lîngă Primărie **.

— Nu-i vînt, abia o adiere schimbătoare, băiatule ; aş vrea să-mi spui ceva despre un anume Josephini, negustor de boxeri pe care l-ai cules alaltăieri de pe trotuar.

— Îl cunoşteai ? intră la gînduri maşina de împărţit certificate de domiciliu.

— Nu, dar mi-ar place să-l cunosc...

— Mi se pare că ajungi puţin prea tîrziu...

— Nu-i niciodată prea tîrziu să te apleci asupra vieţii contemporanilor.

— În cazul acesta va trebui să te apleci cam mult, şi n-o să-ţi spună mare lucru, bietul băiat !

— Nu te-a învăţat nimeni la cursurile serale de Sherlock fără cusur că deseori un om mort spune mai multe decît unul viu ?

Tuşeşte încetişor.

— Lasă gluma, ce vrei să ştii ?

* Mouche = muscă, turnător spion (N.t.).

** Joc de cuvinte care face aluzie la titlul piesei lui Marivaux „Le jeu de l'amour et du hasard" (Jocul dragostei şi al întîmplării). Lîngă Primăria Parisului se află un Bazar. (n.t.)

— Păi, la început, cum a murit...

— Asta nu-i începutul, ci sfîrşitul...

Rîde mulţumit.

— Nimic mai simplu, continuă, în noaptea de luni spre marţi, pe la 1 dimineaţa, s-a aruncat pe fereastra de la dormitor... Cinci etaje în cădere liberă şi bordura trotuarului la sosire, asta-i de ajuns ca să-i potolească pe cei cuprinşi de nevricale.

— Tocmai asta-i, el nu prea avea de ce fi. Tu ai făcut ancheta ?

— Dar cine ? Lăptarul din colţ ?

Soupin ăsta începe să mă calce pe bătături. Prinde gust pentru întrecerile spiritului, această emanaţie a celui mai spiritual popor de pe Pămînt !

— Lasă flecăreala, i-o tai, rişti să-l stîrneşti pe vreun producător de filme iar cinematograful e şi aşa sărac. Spune-mi cum vezi tu lucrurile, Soupin.

Tonul meu grav îl aduce cu picioarele pe pămînt.

— Sinucidere, rezumă. Nu-s alte concluzii de tras din drama asta. Josephini trăia singur. Am fost siliţi să spargem uşa apartamentului ca să putem intra, căci zăvorul era tras. Şi nu-i un zăvor cu cheie aşa că nu a putut fi închis decît dinăuntru, pricepi cum vine chestia ? Apartamentul fiind gol, închipuieşte-ţi.

Ceea ce spune mă linişteşte. Da, e vorba într-adevăr de un gest deznădăjduit.

— E mare apartamentul ?

— Nu prea : o cameră, sufragerie, bucătărie, baie. Îţi cauţi locuinţă ?

— Nu mai are altă ieşire ?

— Ba da, glumeşte Soupin, ferestrele...

— Dau toate spre stradă ?

— Toate ! E nostim, singurul necaz este că n-are ascensor.

— Și baia ?

— Toată în faianță verde, dragul meu, are ceva cîmpenesc care aduce cu clorofila.

— O fereastră ?

— Cu geamuri și deasupra unei curți cu cinci etaje...

Întrebările mele încep să-l sîcîie căci mîrîie printre dinți unui tip care pesemne se află în birou :

— Iertați-mă că vă fac să așteptați, termin îndată.

— Vorbe goale, Soupin, îi zic. Mi-s de părere că îți pierzi vremea tocind codul bunei purtări.

— Asta-i tot ce vrei să știi ?

— De ce, te plictisesc ?

— Nu, dar am pe cineva în birou și...

— O ultimă întrebare : Josephini avea o viață sentimentală ?

— Apriori potolită de tot... Era divorțat de vreo zece ani și profita de cîte un prilej, dar fără excese... Cred că prefera banii. Ascultă, San-Antonio, dacă ai de gînd să scrii viața lui Mario Josephini, ai face bine să iei legătura cu *Ring* sau cu ziarul *Equipe*. Tot ce-ți pot spune este că a murit pentru că a căzut de la etajul cinci și că nimeni nu i-a făcut vînt, în rest...

Cîrîie scurt „bună seara“ și închide.

Pun receptorul în furcă ușor stingherit că am cheltuit atîta energie pentru o idee așa de tîmpită. Soupin a avut dreptate să mă trimită la plimbare. Cu ce drept mă bag eu în ciorba lui ? Pic mereu ca musca în lapte în treburile colegilor mei, asta-i partea cenușiu cleioasă a personajului meu. Și la urma urmei de ce nu s-ar fi expediat Josepini cu bani peșin la sfîntul Petru ? Fiecare face ce vrea cu viața lui !

Tresar cînd Bérurier intră în birou.

Grăsanul nu pare să fie în apele lui. O fi găsit izmenele frizerului la picioarele patului ?

— Vezi tu, San-Antonio, zice, e ceva ciudat, cu cît mă gîndesc mai mult...

— Cu atît pricepi mai puțin ? i-o tai.

— Da, încuviințează, cu atît pricep mai puțin din ce pricină s-a omorît managerul arabului. Să-ți faci seama, ia zi, cu ce vrea să semene asta ?

— Cu nimic, și cu atît mai puțin cu tine, spun. Și totuși, este un fapt. I-am telefonat lui Soupin, comisarul din strada Abbaye, care e categoric... Josephini era singur în cuib cînd a făcut pe omul-pasăre. Nici o altă ieșire în afară de ușă, care era închisă pe dinăuntru cu un zăvor cu clănțău.

— Poate că era somnambul ?

— Cine știe...

— Se întîmplă, mă asigură. Uite, am un văr...

— Care este jandarm în Aveyron ?

Se uită la mine.

— Da, de unde știi ?

— O premoniție, Grăsane, zi mai departe !

— Ei bine, cînd visează, merge pe acoperiș...

— De mult ?

— De cînd era mic...

— Și n-a căzut niciodată ?

— Nu !

— Somnambulii nu cad niciodată... Vrei să-ți spun ce mă bate gîndul ?

Chipul lui Bérurier devine lacom.

— Sînt numai urechi !

— Fii atent la ce-ți spun : casa lui Josephini nu are ascensor...

— Ei și ?

— Eu cred că managerul, ne mai avînd ţigări, a vrut să-şi cumpere şi, fiind grăbit, a luat-o pe scurtătură...

Bérurier rămîne un minut şi jumătate cu gura căscată. Cu băgare de seamă ridic partea de jos a maxilarului ca să o aduc lîngă partea de sus.

— Ţine-ţi gura închisă, bătrîne, e curent prin partea locului.

CAPITOLUL II

Tocmai îmi terminam masa în berăria din faţa Închisorii Centrale cînd colegul meu Pinaud, omul cu genele făinoase, apasă pe clanţă şi intră în încăpere.

Avînd talpa pantofului drept descusută, îşi agaţă piciorul în bara de aramă care ţine preşul de la intrare şi cade peste cuierul pentru umbrele. Servitoarea se repede să-l ridice, fapt ce-o oferă lui Pinaul prilejul să-şi arunce o privire nepăsătoarea în decolteul aţîţător al donşoarei. Îşi adună apoi proteza de pe jos, suflă praful de pe ea şi şi-o vîră în gură. După ce şi-a recăpătat demnitatea odată cu dinţii şi echilibrul, îi asigură pe cei de faţă că n-a păţit nimic şi se apropie de masa mea.

— Ai nişte intrări bine buse la punct, ca la circ, zic.

Zîmbeşte smerit.

— Cînd eram tînăr, am făcut teatru, mă lămureşte.

— Şi ce jucai ? Partea din faţă a unui leu în Ben-Hur? Ai capul potrivit !

— Nu mă lua în rîs, bombăne învăţatul meu tovarăş, aveam un nume.

— Al tău ?

— Nu, îmi luasem un pseudonim...

— Şi cum îţi zicea ?

— Pinaut, cu T...

Mă apucă un rîs cu hohote ceea ce-i cu mult mai bine decît să mă apuce toate năbădăile.

— Ai simţul nuanţelor, Pinuche.

— Să-ţi explic, am făcut asta pentru familia mea : părinţii mei erau negustori de încălţăminte şi...

— Şi se simţeau prost văzîndu-şi progenitura dînd cu piciorul modului lor de trai ? Îi înţeleg pe negustorii de ghete ! Între noi fie vorba, ar fi putut să-ţi lase moştenire o pereche de încălţări... Iei o cafea, bătrîne ?

— Mai bucuros un calvados...

O chem pe chelneriţă. E una nouă, cărnoasă, care parcă-ţi serveşte ţîţele cu garnitură de lăptucă odată cu muşchiul de vită.

— Două pahare cu calvados şi zîmbetul tău, iubito, îi zic.

Fiind un optimist, cred că amintirile teatrale ale lui Pinaud s-au sfîrşit, dar cu Pinaud amintirile nu se sfîrşesc nicicînd. Trebuie mai mereu să dea din clanţă într-un fel sau altul şi, de obicei, mai degrabă în altul.

— Cred că mi-ai văzut numele pe afişe, la Teatrul Nou din Montrouge, continuă profitînd de faptul că îmi termin ştrudelul cu mere.

— Păi sigur, exclam, erai afişat cu litere de o şchioapă imediat după preţurile locurilor...

Ridică din umeri şi declară că niciodată nu se poate vorbi serios cu mine. Abia atunci bag de seamă că poartă cravată neagră şi cămaşă albă. Socotind faptul ciudat, îl întreb din ce pricină şi mă lămureşte că de aici se duce la înmormîntarea lui Josephini.

Vestea mă meduzează (cum ar zice un pictor de plute) *. Iată că numele lui Josephini îmi flutură iarăşi pe la urechi tocmai cînd începusem să-l uit. Ce să însemne asta ? Brusc, m-apucă nerăbdarea. Căci, cum să vă spun, cred într-un concurs de împrejurări. Ziceţi ce-ţi vrea, dar am băgat de seamă că trăim într-o lume în care absurdul nu există decît în inima oamenilor şi nu în faptul că lucrurile nu-s făcute ca lumea.

— Îl cunoşteai ? zic.

Pinaud nu răspunde căci, încă o dată, ochii lui ofiliţi hoinăresc prin decolteul chelneriţei.

— Cu tine vorbesc, libidinosule ! Asta-i acum, să-şi pună fetele pavăză ca să te servească ?

Tresare.

— Îţi cer iertare, eram cu gîndul în altă parte...

— Iar eu îţi cer să-mi spui dacă l-ai cunoscut pe Josephini...

Zîmbeşte ca un om de treabă niţel ramolit.

— Păi cum ! Mi-era cumnat...

Încă un avertisment din partea destinului. Dă mereu tîrcoale, stă la pîndă, gata să scoată capul şi să dea un bobîrnac vieţii la momentul potrivit.

Pinuche, cumnat cu Josephini ! Anul acesta îmi e dat să văd de toate ! Pesemne uimirea face să-mi piară sîngele din obraji căci Pinaud îmi zice, mirat :

— Ce ai păţit de te făcuşi ca nufărul, aşa pe nepusă masă ?

— Cumnatul tău ! oftez.

Are gălbenuş de ou în mustăcioară iar ochii ca nişte virgule îi clipesc asemene luminilor semnalizatoare de pe un şantier.

* Aluzie la celebrul tablou al lui Géricault „Pluta Meduzei" (n.t.).

— Păi da, zice. O luase pe sora nevesti-mi, mă rog, una dintre ele, căci fetele Dufouinard erau opt. Singurul băiat a fost ucis în 14... Era cuirasier... Un băiat tare frumos, blond, l-am văzut fotografiat călare...

Retez, dintr-o dată, de la poale, arborele genealogic al familiei Dufouinard.

— Care va să zică, l-ai cunoscut pe Josephini ?

— Păi sigur... Dar ţine seama că nu ne mai vedeam de zece ani căci a divorţat de cumnată-mea, Marta ; dar ăsta nu-i un motiv să nu mă duc la înmormîntare. De-aş fi în locul lui, mi-ar face plăcere să vină la a mea !

După aceste gînduri pur umanitare Pinaud cere chelneriţei un alt rînd de calvados.

— Te-ar supăra cumva dacă aş merge şi eu cu tine la înmormîntare ? zic. N-am nimic de făcut şi mi-aş mai omorî timpul.

Amicul dă pe gît alcoolul de mere.

— Ce gînduri năstruşnice îţi trec prin cap, zice.

Apoi, răzgîndindu-se :

— L-ai cunoscut cumva şi tu ?

— Nu... Dar este un băiat care mă interesează. Ia spune-mi, găseşti că a fost firesc să-şi facă seama ?

— O sinucidere nu-i niciodată firească, declară Pinaud. Drept să-ţi spun, am fost surprins, căci Mario era băiat de viaţă... Avea o situaţie frumoasă şi nu era betegos... Dar, la urma urmei, asta nu înseamnă mare lucru, nu putem şti ce-i în tărtăcuţa unui om...

Ne ridicăm ca să mergem la cimitirul Père-Lachaise. E soare, dar un vînt rece răsuceşte fumul deasupra acoperişurilor. Ce vreme frumoasă pentru a înmormînta foşti cumnaţi !

* * *

Toată lumea boxului e acolo, în reculegere. Cortegiul e gata : este alcătuit din bărbaţi care au cu toţii nasul turtit şi urechile ca nişte foi de varză. Ai zice că sînt reprezentanţii aceleiaşi rase avînd caracteristicile mongolilor.

— Parcă-i o cireadă, susur la urechea colegului.

— O fac pentru bani, subliniază.

Recunosc ici colo foste vedete ale ringului, şi unele mai noi. Şi unele şi celelalte şi-au sculptat carnea cu lovituri de bulgări din piele. Sper pentru ei că au avut fericita idee să-şi facă portretul la începutul carierei. Îşi pot petrece astfel plăcutele seri de iarnă visînd în faţa acestor mărturii ale trecutului : *„Cînd eram ca un Don Juan !“ „Amintirile unei barabule !“*

Trebuie să ai curaj nu glumă ca să laşi să-ţi fie pocită faţada în halul ăsta. Oh ! de-aţi vedea alaiul ! Ai zice că-i un miting al mutrelor stîlcite.

Dacă încasatorii ăştia de scatoalce s-ar întoarce de pe cîmpul de bătălie ar fi scoşi urgent la pensie cu sută la sută. Numai că, întrucît au păţit-o între douăsprezece corzi, la lumina reflectoarelor, gagicile se topesc după moaca lor. E vreuna care să nu aibă boxerul ei ? Campionul ei ?... Îngheţate, castane glasate, croşeuri la ficat ! Delir cu pumni. Asta dovedeşte lipsa de logică a femeilor, Pentru ele, importantă-i galeria (şi cele din strada La Fayette) *. Vor şi boxer şi boxer : cu cît e mai nasol cu atît pare mai viril ! Visul lor ar fi să dea peste vreunul care să fie campion al lumii pe viaţă, şi nu le-ar supăra cu nimic dacă portretul i-ar fi revăzut şi îndreptat de Picasso.

* Aluzie la faimoasele magazine „Galeries La Fayette“ din Paris (n.t.).

Mă gîndesc la toate astea bătătorind pietrișul cimitirului...

Pinaud se apleacă spre mine.

— Bénaim ar avea tot ce vezi în același spectacol, îmi zice arătînd asistența, ar putea vinde locurile de lîngă ring cu zece miare.

Fulgerele de magneziu pîrîie. Înmormîntarea unui sinucigaș cunoscut se bucură de succes. În ordineá valorilor publicitare se situează între un avort al lui Miss Univers și a treizeci și patra anchetă despre U.R.S.S. ... Este mană cerească pentru gazetărași.

Deodată îl văd pe Ben Mohammed, învingătorul lui Micoviak. E acolo, un năpîrstoc în costum de oraș. N-ai zice pentru nimic în lume că este speranța numărul unu a boxului francez. Are o față de să dai să fugi. Am bănuieli că moartea managerului său îl pune pe gînduri. Aș vrea să stau cîteva clipe de vorbă cu el între patru ochi.

Căci, cum să vă spun, cu toate că sinuciderea lui Josephini e dovedită eu cred mai departe că a intervenit o forță din afară. Micul arab pare tare ciudat. Pe fața-i cenușie nu citești numai tristețe ci și teamă. Privește în jur cu un aer rugător... Numai de n-ar fi vreo idee năroadă zămislită sub țeasta mea... Trebuie să aflu. Dacă mă apuc să fac romane de trei parale, mai bine ies din timp la pensie...

După ce se termină de stropit cu aghiasmă în jurul mormîntului, îl las pe Pinaud sub pretext că mă duc să salut un prieten și mă apropii pe nebăgate se seamă de Mohammed... Acest copil sortit gloriei pleacă singur singurel prin marele cimitir...

De cum iese din cimitir se îndreaptă spre stația de taxi *because* n-are încă mijloacele să-și ia o mașină americănească de culoarea căpșunii borîte. Dar nu-i departe vremea aceea... Punga i se va rotunji dacă pot spune așa.

Unul în spatele celuilalt ajungem în dreptul mașinii mele. Întind pasul și-l ating pe arab pe umăr. Tresare și face stînga-împrejur. Are ochii de cărbune. Simți că e gata să-i dea una celui care i-ar căuta pricină. Ca să-i potolesc instinctele bătăioase, îi trimit un zîmbet încîntător care l-ar înduioșa pînă și pe un perceptor.

— Aș vrea să-ți spun două vorbe, băiete...

— Ci vrei di la mini ? croncăne Mohammed.

Mă uit pieziș spre mîna lui dreaptă ; strînsă pumn, e tare ca oțelul.

— Stăpînește-te, Mohammed, Federația ți-ar retrage licența dacă te-ar pune păcatul să snopești un caraliu.

Mă privește fără să priceapă. Atunci îi arăt legitimația. Dar nici ea nu-i atrage peste măsură (cum zice croitorul meu) atenția.

— Nu știi citește, mărturisește campionul.

Să vezi și să nu crezi ! Iată un copil care a fost învățat să-și pocească contemporanii înainte să învețe alfabetul ! Ce vremuri demne de epopei !

— Asta înseamnă POLIȚIA, zic arătîndu-i cuvîntul scris cu roșu. Vom folosi metoda globală ca să te educăm, dragul meu...

Îl apucă bîțîiala...

— Poliția ! se bîlbîie, da ci-am făcut ?

— Nimic, dimpotrivă, ca să nu ți se facă, de aceea vreau să-ți vorbesc... Urcă în mașina mea, o să ne plimbăm oleacă...

Face cum îi zic, din ce în ce mai tulburat. Îmi pilotez cîteva clipe căruța, pînă dibuiesc un bistrou liniștit pe malul canalului.

— Hai, îți ofer un păhărel.

— Nu biau...

— Atunci un cornet cu cartofi prăjiți. Da hai odată ce naiba ! și nu face mutra asta, n-am de gînd să te mănînc...

Am avut fler alegînd cîrciuma asta. E cum nu se poate mai liniștită... După tejghea, o matroană grasă, fleșcăită, dă faliment fără să prea bage de seamă golind ultimul butoi de vin de Aramon. Nici un mușteriu.

Aleg o masă lîngă fereastră și comand un rom și un pahar de Vichy. Barosana oftează din greu și se smulge de lîngă tejghea. E umflată ca o gogoașă, are privirea tulbure, ciorapi făcuți armonică și o pereche de pantofi ajunși la capătul puterilor.

Ne aduce băuturile și se întoarce la bază răsuflînd cu năduf.

— Și acum să stăm serios de vorbă, Mohammed, adică despre moartea managerului tău.

Primește lovitura în plin. Fața i se lungește brusc, în ochi îi apar pete vinete.

— Vezi tu, eu cred că o bandă de pungași, care nu-ți iartă victoria de ieri seară, i-au făcut de petrecanie, pricepi ce-ți spun ?

Schițează un gest scurt, afirmativ. Simt că sînt pe drumul cel bun și că instinctul nu mi-a jucat un renghi.

Hotărît lucru, cînd e ceva suspect pun la ţanc degetul pe rană !

— Am să-ți spun ceva, continui uitîndu-mă la arab, am aflat de la un grangure că întîlnirea ta cu Micoviak era măsluită. Trebuia să te lași bătut ca să urce cota lui Polak de Belleville, așa-i ?

De data asta l-am dat gata. Mă privește temător, cu ochii aprinși.

— Da, i-adevărat... I-adevărat... Domnu Mario îmi zisese așa : pierzi întîlnirea asta și după aia semnezi un contract pientru rivanșa. Îi iei ușor titlu lu Micoviak...

— Am fost și eu la meci, ți-ai pierdut firea, nu ?

— M-a lovit rău, nu putut răbdat, atunci lovit. Domnu Mario, din colț, strigă „atenție“...

— Bun, l-ai trimis la podea pe guștер ; și ce s-a mai întîmplat ?

— Domnu Mario luat la rost. Și apoi vinit niște barbați la sala di antrinament, Ei zis că dacă o să faci pe nebunu, o să pot mi duc tai frunza la cîni în loc boxez...

— Cum arătau bărbații ăștia ?

— Bine îmbrăcat...

Nu mai cer alte amănunte descriptive întrucît am mari îndoieli că el și cu mine am avea aceleași concepții despre eleganță.

— Erau mulți ?

— Doi.

— Tineri, bătrîni ?

— Unu voinic bătrîn, di cel puțin patruzeci ani...

Îmi strîng nodul la cravată.

— Și unu mai tînăr...

— Le-ai auzit numele ?

— Nu... Ba da... Cel bătrîn ? Domnu Mario îi zicea domnu Abel...

— Îl chema Abel ?

— Da...

— Sî Mario părea înfricoșat ?

Micul arab își trece labele de șobolan peste țeasta creață.

N-a născocit nici apa caldă nici praful pentru fecundat catîri și totuși, lăsînd de o parte neștiința lui, sălășluiește într-o prostie sobră și de bonton.

În orice caz, are o calitate esențială : este mînat de o nedomolită bunăvoință. Este un tip conștiincios. Toată

viaţa nu va face decît ce i se va spune (doar dacă nu-l scoate cineva din ţîţîni cu o castană nelalocul ei), dar o va face bine.

Se străduieşte cu disperare să priceapă ce-l întreb.

— Teamă ? repetă. Nu, nu cred... Era foarte mîniat pe mini, zicea faţă de domni că dacă o iau di la capăt cu ci-am făcut, mi lasă in plata Domnului...

Mă cufund în gînduri triste. Caut ce nu merge şi găsesc : Mario Josephini nu putea fi făcut răspunzător de ieşirea nepotrivită a elevului său. Reacţia lui Mohammed fusese o reacţie omenească, firească şi de necontrolat. Şi încă ceva, nu mai auzisem niciodată spunîndu-se că un manager de box să fi fost aruncat în aer (este termenul care se potriveşte de minune aici) din pricină că un băiat din *teamul* lui n-a fost de gaşcă... Chiar în State, boxerii înşişi îşi dau seama de asta...

Mi-s de părere, măi băieţi, că trîndăvia are asupra mea un efect dezastruos. Sînt pe cale să-mi fabric un cinema portabil mişto şi să-mi proiectez cît e ziulica de lungă filmul „E apă-n gaz", cu San-Antonio în rolul ţevii !

Arabul îmi respectă gîndurile.

Îi zîmbesc.

— Eşti un băiat de treabă şi o să faci carieră frumoasă la fabrica de împachetat fum... Ia spune-mi, cînd l-ai văzut ultima oară pe Josephini ?

Îşi scrutează trecutul.

— În după amiaza di dinainti cadi di la fireastra

— Unde l-ai văzut ?

— La sala.

— Se purta firesc ?

Revin întrucît consider întrebarea prea savantă pentru bietele lui meninge buimăcite.

— Nu părea supărat ?

— Nu...

Se gîndeşte un pic, fapt care-i produce trosnituri sub ţeastă.

— Doar cînd vinit o doamna caute la el...

Tresar.

— O doamnă ?

— Da... Domnu' Mario punea lucrez cu dreapta la sac ; şi intrat doamna... Cînd văzut la ea, Domnu' Mario supărat tare.

— Ce a zis doamna ?

— Nimic... Statea drept în uşa cu blanuri albe frumoase şi păr aşa frumos auriu... Domnu' Mario zis la mine astăzi fost bine, ce zic, pentru ziua aceea ! A pus haina şi plecat cu doamna... Nu mulţumit... şi totuşi doamna tare bine făcută.

Îşi bea paharul cu Vichy. Başoldina e legată de tejghea ca o balenă moartă de o banchiză... Ne aruncă o căutătură flască din ochii bulbucaţi distruşi de poşircă.

Cele spuse de micuţul campion mă interesează din cale afară.

Cu cîteva ore înaintea morţii o fată frumoasă, încotoşmănată în blănuri scumpe, a venit la sala de antrenament. Doar s-a ivit şi managerul a devenit ţîfnos şi şi-a luat valea cu ea. Dumneavoastră nu vi se pare ciudat ?

— Ai mai văzut-o pînă atunci pe doamnă ?

— Niciodată...

— Era adineauri la înmormîntare ?

— Nu...

Mă ridic.

— Destul pentru astăzi. Dă-mi adresa ta, eu am să ţi-o dau pe a mea. Dacă e ceva noi, luăm legătura, e bine ?

— Da, domnu.

Mă uit admirativ la umerii lui puternici. Nu-ţi cade bine să te „contacteze“ un mijlociu de calibrul ăsta. Cu toate că ţinuta de oraş i se potriveşte ca nuca-n perete, îi ghiceşti lesne muşchi în mîneci.

— Hei ! îi strig în clipa cînd îl las la o staţie de taxi, dacă îmi îngădui un sfat : ai grijă cum te păzeşti şi vei ajunge departe !

CAPITOLUL III

Cînd împing cu un gest totodată nobil şi dezinvolt uşa *Barului Bithurique* (patronul este un fost preparator la farmacie care a citit pesemne în tinereţile lui Almanahul Vermot). Mathieu-la-Vache tocmai făcea o belotă. Are ca parteneri trei tipi ale căror faciesuri te duc cu gîndul la un grav accident de circulaţie. Sînt crestaţi ca trunchiurile de palmieri iar cu leucoplastul pe care şi l-au lipit pe muie ai izbuti să faci să stea drept sînii unei babornițe. Un adevărat desen de Dubout !

Mathieu anunţă un careu de decari şi, pentru a-şi savura izbînda, aruncă celor din jur o privire mulţumită. Dă cu ochii de mine şi, pe loc, uită de cărţi... E stingherit şi neliniştit. Strigă către patron :

— Denis, ţine-mi locul o clipă, e încălzit !

Ar fi păcat să se piardă un careu de decari. Asist la schimbare după care mă îndepărtez cu Mathieu spre capătul barului unde se află o masă aşezată cu schepsis într-un loc mai retras.

— Luaţi un pastis ? vrea să ştie Mathieu.

— Da.

— Două special ! strigă cretinoidei care ține loc de servitoare cu voce timbrată și cu un dispreț suveran față de plurarul cuvintelor.

De comun acord așteptăm să ni se aducă băutura înainte să intrăm în miezul subiectului. Oricum Mathieu n-are ce face, trebuie să-mi lase inițiativa conversației. Pare îngrijorat.

Gust din pastis. E special, într-adevăr, e dens ca o noapte de decembrie și are un parfum plăcut.

— Ei, atac, agentul acela de schimb are zi liberă azi ?

Mathieu e tulburat.

— Știți, nu mă duc în fiecare zi, înțelegeți ?

— Da, da...

Mă joc făcînd rotocoale cu piciorul paharului pe marmura măsuței.

— Ia spune-mi, Mathieu, îl cunoști pe un anume Abel ?

Rămîne nemișcat, cu craniul mișunînd de șovăieli. Nasul turtit îi atîrnă ca o trompă de elefant și pare plictisit.

— Abel, se hotărăște într-un tîrziu, stați puțin, parcă-mi sună cunoscut...

— Bine ar fi !

— Nu cumva e vorba despre Abel Duboeuf ?

— Tot ce se poate. Cum arată Duboeuf ăsta al tău ?

— Înalt, voinic, cu părul ca peria...

— La vreo patruzeci de ani ?

— Ceva mai mult, să zicem patruzeci și cinci.

— Nu cumva se ocupă de... box ?

Mathieu se strîmbă.

— N-aș putea să vă spun... Eu...

Pun paharul pe masă cu o mișcare atît de bruscă încît i se rupe piciorul. Întorc spre vecinul meu de pe banchetă o privire care ar topi un frigider.

— Ascultă, Mathieu, degeaba lucrezi la un agent de schimb (rostesc apăsat cuvîntul), nu trebuie să uiți că mai ai un cîrlig la Poissy. Cînd ai un pedigree ca al tău, te dai peste cap să-i faci pe plac domnului agent de cîte ori se ivește prilejul, pricepi ?...

— Nu vă supărați, protestează, schimbat puțin la față.

Adaugă :

— Nu sînt un sfînt, dom'le comisar... Numai că, vedeți dumneavoastră, nici n-am luat cu polonicul. Nu vreau nimic altceva decît să vă fiu de folos, dar...

— Pune punct, Mathieu, o să mă faci să dau apă la șoareci și n-am batista la mine ! Cînd te apuci să sporovăiești despre conștiința ta parcă aud cîntîndu-se *La Marseillaise*... Te întreb două lucruri. *Primo :* unde pot să dau de acest Abel ? *Deuxio,* însă acesta este o întrebare subsidiară : se ocupă de box ?

Mathieu pocnește din degete. Fata cu privirea amorțită a buchisit pesemne alfabetul surdo-muților pe paginile cu poze din Larousse căci aduce două pastisuri fără ca Mathieu să fi rostit vreun cuvîntel.

Tovarășul meu își masează trompa.

— Mi-s de părere că Duboeuf agață gagici într-un bar, pe avenue Junot... nu-mi mai amintesc în care... iar în ce privește boxul, s-ar putea să se ocupe.

Cînd spune toate astea arată tot atît de sincer ca un domn care se întoarce acasă la miezul nopții plin pe față de ruj de buze.

— Așa mai vii de acasă, Mathieu, dacă îți lași conștiința la vestiar !

N-are curaj nici măcar să zîmbească. Scot bișțari din buzunar ca să plătească orgia cu anason, dar Mathieu întinde cu hotărîre brațul :

— Lăsaţi, dom'le comisar, aici sînt ca la mine acasă...

Bag la loc bănuţii fără să insist. L-ar jigni, şi apoi cu turnătorii trebuie să te porţi cu mănuşi.

Seara se lăsă cu zgomot surd cînd mă strecor într-o cafenea de pe avenue Junot. Este cea de a treia în care intru. În primele două am fost asigurat că nimeni nu-l cunoaşte pe Abel Duboeuf şi afirmaţiile au fost făcute cu atîta nevinovăţie încît am pierdut orice nădejde să pun mîna în seara asta pe tovarăşul lui Josephini. Şi totuşi, intrînd la *Leon's*, dau cu ochii de un tip care iese grăbit dintr-o cabină telefonică. Dacă mă iau după părul ca peria şi dorinţa de a se cărăbăni acesta trebuie să fie Abel. Nu mă înşel, patronul celei de a doua cafenele a dat un telefon aici ca să-l prevină pe Abel că îl caută un caraliu deghizat în băiat drăguţ, şi Abel preferă să amîne pe altădată întîlnirea noastră.

În clipa cînd dă să treacă pragul îl apuc de rever.

— Doar o clipă, zic, aş vrea să-ţi spun o vorbă...

— Dar nu vă cunosc...

— O să facem prezentările, vino cu mine.

Pare-se că-i răbdător de felul lui căci se împotriveşte morocănos : dă cu laba încât îi dau drumul la haină.

— Ia vezi, să nu-ţi închipui că poţi face pe viteazul cu mine !

Oftez şi îi arăt legitimaţia.

— Nu te cheamă Abel Duboeuf ?

— Ba aşa se pare.

Pus pe harţă, cîrîie :

— Dar nu-i un motiv să mă tutuieşti, doar n-am păzit vacile împreună !

Îi merge mintea, lui Duboeuf !

— Scuze, dom'le baron, şoptesc, nu luasem în seamă blazonul brodat pe chiloţi.

Omul îmi displace din cale afară. Pleava nu mi-a stîrnit niciodată prea multă duioşie, dar au unii nişte mutre de te bagă-n boală. Individul ăsta lasă o impresie deprimantă de mîrşăvie ambulantă. Trebuie că e chelbos, duşmănos, viclean, rău şi diabetic.

— Vii imediat cu mine, zic brusc.

— Cu ce drept ?

În local, drojdia se agită. Consumatorii — toţi nişte răufăcători — privesc începutul de coridă cu ochi tulburi. Mă întreb dacă nu o să se lase cu caft...

— Aveţi mandat de arestare ? întrebă Abel.

Asta-i prea de tot.

— Iată-l, zic lovindu-l scurt cu stînga la ficat.

Se încovoaie, cu respiraţia tăiată... Ar vrea să riposteze, dar l-am trăznit prin surprindere, i-am luat piuitul.

Cîţiva borfaşi se apropie vrînd pesemne explicaţii.

— Jos labele, Azor, îi zic celui din capul şirului. Am treabă cu domnul, dar dacă o căutaţi cu lumînarea chem patrula şi o să fie un tămbălău de pomină. Vă promit că la plecare o să vă puteţi împopoţona cu etichete „Fragil".

Persoanele acestea onorabile se lasă păgubaşe. Atunci îl ajut pe Duboeuf să se ridice şi îl duc pînă la şareta mea. Îl împing înăuntru, pun piedica de siguranţă şi mă aşez la volan.

Cînd, după douăsprezece minute, ajungem la poliţie, gorobetele Abel şi-a venit în fire. Seamănă mai degrabă cu Cain, cel puţin cu ideea pe care ne-o facem despre acest băiat de treabă : ochi alunecoşi, buze lăbărţate...

— Nu îngădui astfel de procedee, se oţărăşte. Nu sînt vinovat cu nimic şi-mi voi cere drepturile...

— O să mai vorbim noi despre asta cu mintea limpede, după cum zicea un tip pe care-l duceau la ghilotină.

— Nostim de tot, mormăie. De fapt, ce vreţi de la mine ? N-am mai pomenit una ca asta : un caraliu care să te bage în sperieţi fără o vorbă cînd te simţi cu conştiinţa curată !.

— Conştiinţa ta, rectific scoţîndu-l din maşină, seamănă cu căcăstorile publice ! Hai, fă paşi...

— Mă arestaţi ?

— Aşa s-ar zice...

Exclamă :

— Ah, da ?

— Da... Şi dă-i bice, abia aştept să te am între patru pereţi...

Se proţăpeşte în faţa mea.

— Şi pentru care motiv mă arestaţi ?

— Injurii şi violenţe la adresa unui comisar special...

— Oh ! ce neruşinare !

Întrucît ne aflăm sub porticul Stabilimentelor Bourreman, îl pocnesc cu cotul în cotlete de-i deşurubez tubul respirator.

Pînă în biroul meu nu mai zice nici pîs. În camera alăturată, Bérurier, înarmat cu o spirtieră, îşi frige un cîrnat. Întrucît a avut fericita idee să lase deschisă uşa dintre camere, am impresit reconfortantă că mă instalez în bucătăriile hotelului *Pinchon*.

— Ce-i cu tine ? ai invitaţi la masă ? întreb.

— Iartă-mă, zice, e ora la care îmi iau ceaiul...

— Şi îl iei cu cîrnaţi pane ?

Bérurier îşi lasă cîrnatul şi vine să stea la taclale în uşă.

— Stai să-ţi explic, zice, ţin regim...

— Regim ?

— Ca să nu mă mai îngraş. Medicul m-a sfătuit să sar peste mesele principale şi să ronţăi cîte ceva de mai multe ori pe zi...

— Şi ronţăi cîrnaţi de porc ?

— Da, e o mîncare uşoară şi păcăleşte foamea...

De la cîrnat vine miros de ars, aşa că dă fuga.

— La naiba ! boncăluie, îmi cîntă aria Calcinării

Închid uşa. Abel zîmbeşte.

— Cred, zice, că marele public îşi face o idee greşită despre poliţie.

— Nu întotdeauna, protestez mînjindu-i o carabă pe vitrină. Spre pildă, închipuieşte-ţi că-şi imaginează că le facem niţel tărăboi muşteriilor noştri...

Îl pocnesc discret cu bombeul în glezne, apoi îl mîngîi cu o scaltoacă peste urechea dreaptă.

— Vezi, se potriveşte, fii fericit...

Îmblînzit, se aşează. Atras de zgomotul loviturilor ca un condor de duhoarea unui hoit, apare Bérurier precum Neptun, ţinînd în vîrful furculiţei cîrnatul din care se scurge grăsime.

— Ce se întîmplă, întreabă, cu gura unsuroasă.

— Nimic, stăteam de vorbă cu domnul.

La început îl socotise pe Duboeuf un prieten de-al meu, dar îşi dă repede seama de greşeală.

— Cine-i strîmbu ăsta ?

— Un domn care se ocupă de box. Se distrează ghicind rezultatul unei întîlniri înainte să aibă loc !

Colegul pricepe tot. Şopteşte :

— Nu se poate...

Ca să fie liber în mişcări, pune cu grijă cîrnatul pe cartea de telefon.

— El i-a făcut de petrecanie lui Josephini ?

Atunci îl fac cu năduf sex masculin căci cu gura lui spartă mi-a turtit fesul stricîndu-mi planul de acţiune.

— Te-am chemat eu cumva, băi pesmet ? Du-te de-ţi bagă pe sub nas cîrnatul în hogeacul tău !

Oricine în afară de Abel s-ar bucura văzînd intrată dihonia între poliţai. Dar hămăitul lui Bérurier l-a făcut stană de piatră. Îi observ tulburarea. Îmi dau seama că individul trebuie luat la întrebări, repede şi în forţă.

Îi dau brînci într-un fotoliu.

— Bun, zic, în timp ce Bérurier, ruşinat, îşi bagă cîrnatul în tubul digestiv, n-are rost să umblăm cu fineţuri ; merg drept la ţintă. Ştiu că l-ai plătit pe Ben Mohammed să se lase bătut de Micoviak. Ai ticluit treaba asta cu Josephini, managerul lui. Arabul nu s-a lăsat şi drept represalii l-ai curăţat pe Josephini, ca să se dea o pildă în lumea boxului.

Se înăbuşă...

— Nu se poate ! Nu se poate...

Mă uit la el şi mintea începe să-mi meargă. Îmi zic că tipul ţine cărţile afacerii în mînă. Cele adevărate ! La urma urmei poate că vorbele necugetate ale lui Bérurier şi-au atins ţinta ?

Duboeuf ştie ceva, de asta sînt sigur. Aş pune prinsoare o sticlă de şampanie pe una de Butagaz că tremură pentru pielea lui.

Mai vedem noi...

REPRIZA A DOUA

CAPITOLUL ÎNTÎI

Îmi scot haina, nu ca jertfă adusă tradiţiei snopirii în bătaie, ci pentru că în birou e o căldură deprimantă. Parcă am fi într-o grădină botanică, dar în locul paletuvierului roz am în faţă un pungaş voinic care se scapă-n izmene de teamă şi căruia va trebui să-i smulg taina doar cu tăria pumnului.

Bérurier şi-a terminat cîrnatul. Buzele îi seamănă cu doi limacşi care şi-au petrecut concediul într-un borcan cu glicerină. Şi le şterge îndesat cu dosul mînecii şi se apropie de Abel.

Pocnesc din degete.

— Duboeuf, zic, iată-te printre poliţai. Îţi jur pe viaţa portăresei tale că te vei face băiat de treabă, auzi ?

Îşi înghite cu greu saliva pe care o ghicesc a fi ca vata.

— Păi, domnule comisar, bîlbîie slugarnic ca un lustragiu sicilian, tot ce spuneţi e îngrozitor... Nu am nici în clin nici în mînecă cu treburi de soiul ăsta...

— L-ai cunoscut pe Josephini ?

— Oarecum...

Bérurier pe care-l mânîncă pumnii, intervine.

— Ce înseamnă „oarecum", bucă de şobolan ce eşti ?

— Am băut cîte un păhărel împreună, cîteodată... Era un băiat bun...

— Un băiat bun ! exclam, şi nu te-ai dus la înmormîntare ?

— Aveam treabă...

— La bar ? Jucai cărţi cînd ai fost chemat la telefon. Te aşteptau la o masă trei tîrîie brîu de teapa ta, v-am gimbit...

— Păi...

— L-ai curăţat pe Mario, o ştie toată lumea !

— Nu l-a omorît nimeni, au spus-o ziarele...

— Ziarele au spus că s-a sinucis, dar ziarele sînt pline de baliverne. Noi am acreditat teza asta, zic cu un asemenea aplomb încît pe Bérurier îl apucă un sughiţ cu opinteli.

Continui :

— Ancheta ne-a arătat că l-ai aruncat peste bord... Erai în clădire cînd a murit !

E bine ca în meseria asta împuţită să mai torni şi gogoşi.

Abel capătă o culoare atît de frumos albastră încît un poet sau un general ar numi-o „ca cerul".

Deseori, în meseria noastră, trebuie să faci pe radarul. Adulmeci, dai drumul la idei bizare şi mai apoi faci în aşa fel încît să devină adevăruri. E un procedeu ciudat, e drept, să întemeiezi mai întîi concluziile şi abia după aceea să cauţi indiciile care duc la ele...

De data aceasta Duboeuf îmi arată prin toţi porii brobonaţi că-l trece o spaimă cît malul. Îşi pipăie nodul cravatei scoţind nişte horcăieli de sufocat.

— Nu-i adevărat, mormăie, nu-i adevărat...

Bérurier mă priveşte nerăbdător. Dau aprobator din cap. Scoate un oftat de bucurie şi îşi suflecă mînecile.

Abel se uită cu spaimă la cele două braţe vînjoase şi păroase. Nu găseşte altceva de făcut decît să-şi bîţîie căpăţîna. Schelălăie cu voce piţigăiată de frică :

— Nu aveţi dreptul ! Nu sînt arestat. Eu...

Béru îl apucă de laţe, ca nu cumva să-i scape, apoi lasă să cadă două kilograme de carne peste obrajii albiţi ai lui Abel. Cît ai zice peşte ochii acestuia se umplu de lacrimi. Pe obrazul lui învăpăiat rămîne albă urma palmei drepte a neîntrecutului halitor de cîrnaţi.

— Nu căuta să ne duci cu preşul, îl sfătuieşte grăsanul. O să-ţi aduni măselele de pe jos, băiete. Cu atît mai vîrtos cu atît ai o mutră care nu cere pupături.

Îi mai arde una, aşa ca să şteargă urmele primei palme. Duboeuf îşi duce mîna la gură şi constată *de tactu* că i-au crăpat buzele. Abia acum începe Bérurier să arate ce poate. Are întotdeauna nevoie să dea cîteva scatoalce ca să-şi intre în mînă, după care totul merge strună, cazanul dă în clocot.

Îl ridică pe Abel de cravată, îi arde un genunchi în fudulii, apoi o devlă în nas ; asta ca să-l aducă într-o stare potrivită de receptivitate. Celălalt cade în fund pe podea. Bérurier îşi ridică ditamai bocancul, îl pune pe pieptul lui Duboeuf şi împinge. Măsluitorul de meciuri cade pe spate, cu copitele în sus. În loc să-l ajute să se ridice, neîntrecutul Béru, suflet milostiv pînă la capăt, îi mai dă cîteva călcîie în regiunea abdominală. Acum, Abel aduce mai mult cu o broască ţestoasă de mare eşuată pe o plajă decît cu gravura de pe prima pagină din *Adam*. Se străduieşte să se ridice *because* ficatul i-a fost avariat, dar nu poate spune ce are pe inimă.

Fruntea lui Béru începe să se acopere cu broboane de sudoare proletară.

Iar eu m-am așezat la birou și citesc titlurile ziarului de seară. Totul se desfășoară fără vorbă. Pentru mușteriu este deprimant ; și pentru noi, de altfel.

Bérurier iese din cameră și se duce să aducă un kil de vin roșu din birou. Face parte din ceaiul lui. Trage din sticlă o duşcă zdravănă după care se întoarce lîngă mine.

Între timp, Duboeuf se ridică gemînd. Nimeni nu se uită la el. Se clatină, se agață de un clasor, apoi rămîne nemișcat numărînd stelele care-i roiesc sub țeastă.

— Poți să iei loc, zic politicos. Simte-te ca acasă, sîntem între prieteni...

În petto, cum ar zice un poliglot, mă gîndesc că manierele noastre sînt cam îndrăznețe. Îmi mai zic că dacă Abel ar avea mîinile curate ar putea face plîngere iar noi am mai pupa avansare la Paștele cailor. Numai că, după cît se vede, sigur nu le are. Ca să se lase pocit în halul ăsta trebuie că are pe conștiință o vină cît palatul Versailles.

Împăturesc fițuica și mă întind.

— Despre ce vorbeam, Abel ? Am și uitat.

Are ochii spălăciți, un firicel de sînge îi curge, ca în bătăile din filme, din buza de jos.

— Nu-i așa că nu-i în formă ? îl întrebă pe Bérurier.

Grăsanul își freacă pumnii.

— Ce vrei, nu în toate zilele ești în apele tale.

Se duce să ridice fotoliul.

— Luați loc, dragă domnule, îl invită luîndu-l de guler.

Dintr-o mișcare, îl azvîrle pe jilț. Abel se prăbușește gemînd surd.

— Ia spune, îi zic, nu crezi că-i mai cuminte să te spovedești bunului tău prieten ? Ai naște fără dureri, ceea ce ar fi minunat, cu atît mai mult cu cît papa nu are nimic împotrivă.

E năucit. Nu se aștepta să fie snopit în asemenea hal. Totul s-a petrecut prea repede pentru el, n-a avut timp să cîntărească avantajele și dezavantajele și devla lui plină de cucuie nu-l ajută să ia vreo hotărîre potrivită în situația în care se află.

— Ia gîndește-te, Abel, dacă spui totul, fără să faci fițe, o să scapi cu pedeapsa cea mai mică. Asta înseamnă douăzeci de ani de muncă. Cu reducerile pentru buna purtare, cu vicleșugurile unui mincinos iscusit și cu amnistierile, de acum în șapte ani te vei întoarce la viața civilă... O să-ți poți clădi o viață liniștită...

— N-am făcut nimic, zice. Nimic...

— Un gest nefericit, atîta tot... Veniseși la Josephine ca să stați de vorbă. N-ați ajuns la o înțelegere. A ieșit cu bătaie. Cînd se afla în fața geamului l-ai apucat de glezne, și-a pierdut echilibru și gata povestea !

Ochii lui Duboeuf îi ies din orbite.

— Nu !

— Cineva te-a zărit pe scară... Cineva care te-a recunoscut formal după fotografii... Cineva care va depune mărturie... Ai grijă, altfel s-ar putea dovedi premeditarea și cu pedigree-ul tău rişti ca într-o bună dimineață să-ți stea capul unde-ți stau picioarele...

Se ridică pe jumătate. Béru, atent, îl ținuiește cu mîini de fier pe fotoliu.

— Ascultați, dom'le comisar.

— Păi, numai asta fac !

— Nu eu l-am ucis...

Sîngele îmi zvîcnește în tîmple. Ne apropiem de un moment crucial, pînă și Bérurier își stăpînește pumnii.

— Atunci cine ?

— Nu știu, nu știu...

La capătul răbdării, Duboeuf izbucnește în plîns. Nu stîrnește deloc milă, e mai degrabă grotesc.

— Cînd am ajuns la el, era gata mort, zice printre sughițuri.

CAPITOLUL II

Nu știu ce a simțit tipul care a cucerit Anapurna cînd a pus piciorul pe vîrful atît de mult rîvnit, dar cred că simt ceva asemănător. Cea mai mare bucurie pe care o poate simți un om, este bucuria izbînzii. Îmi zic că nicicînd nu am mai izbutit o atît de frumoasă victorie. Nu, nicicînd ! E într-un fel ca și cum m-aș fi încăpățînat să pescuiesc în chiuvetă din care aș scoate pînă la urmă un păstrăv de o jumătate de kilogram. Am plecat de la nimic, fără să știu nimic, doar pentru că în străfundurile instinctului un glăscior îmi șoptea :

— San-Antonio, e ceva necurat la mijloc !

Și, năpustinud-mă în iţele acestea încîlcite, răsturnînd tot ce-mi stătea în cale, bătîndu-mi joc de cele mai elementare legi, mi-am atins ţelul, am descoperit un omor. Bérurier se uită la mine cu ochi aburiți de emoţie. Îi citesc admiraţia pe faţa neghioabă ca pe un afiș electoral.

Și doctul Soupin, din comisariatul lui din sectorul șase, mă trimitea la plimbare... Sinucidere ? Să i-o spui lui mutu !

Mă ridic și mă apropii de Duboeuf. Îmi pun fundamentul pe birou și îmi aleg glasul cel mai îngăduitor :

— Cred că am ajuns unde trebuie, ce zici, Abel ? spun.

Bérurier crede că face bine băgîndu-se în ciorbă :

— Ba încă și mai și, zice, unde și-a înțărcat dracul copiii !

Incîntat de această noutate, rînjește ca un Mefisto.

Duboeuf își șterge lacrimile cu batista de mătase fină de la butonieră.

— Vă spun totul, zice plin de curaj ca un om care a luat o hotărîre care nu-i face plăcere și care își adună puterile pentru a merge pînă la capăt.

— Bravo, cu vîrsta îți vine mintea la cap.

— Numai că, protestează, va trebui să mă credeți...

Indemnul e atît de copilăresc încît mă face să zîmbesc. Totuși, întrucît nu trebuie să descurajezi bunăvoința cuiva, intru în joc :

— Nu-i nici un motiv să nu fie crezut un om care spune adevărul, dragul meu Abel, zic sentențios. Spune liniștit ce ai pe suflet, te ascult cu niște urechi cît capacele de la mașinile de spălat.

Își plimbă limba uscată peste buzele umflate de lovituri.

— Uite ce-i, zice, în meseria mea te descurci cum poți, știți cum e... În ziua de azi, lumea interlopă nu mai e cea de altădată... Sînt cîțiva barosani bine înfipți, în spatele unor birouri, și cam atît, restul vegetează... Și totuși, sînt o mulțime de gorobeți mărunți, interesanți, de care ar merita să se ocupe cineva...

Iată-l gata să țină o conferință. Să-i oferim și o cană cu apă ?

Bérurier, pe care poliloghia asta îl scoate din răbdări, îl bate pe umăr.

— Toate acestea o să le scrii în *Paris Match*, dragul meu, îi susură în urechi. Treci la fapte.

— Bun; se hotărăște Duboeuf, așadar te descurci cum poți. Eu intrasem în cîrdășie cu niște bookmakeri de box. Îmi făcusem planul să aranjez din cînd în cînd cîteva întîlniri, ca să mă pun pe picioare ; nu-i lucru rău, și în State se face în mod obișnuit. Numai că, în Franța, managerii sînt cinstiți... Mi-a fost indicat Josephini căci cu el te puteai pesemne înțelege : îi plăceau atît de mult banii ! Și, într-adevăr, ne-am înțeles. Am măsluit vreo două trei meciuri, așa, fără probleme... Acum cîteva seri, pe micuțul arab l-au apucat năbădăile în urma unei lovituri dureroase. În loc să se lase bătut, l-a expediat pe celălalt la podea. Pentru noi, lovitura a fost dură căci pierdeam niște miare, dar ce mai, asta nu te îndreptățea să faci moarte de om, sînteți de acord cu mine, mai ales a unui manager, cu atît mai mult cu cît era primul jumulit întrucît pariase o sumă babană pe adversar.

Tot ce spune, atît de pasionat, gîndisem mai dinainte. Tipul acesta nu face decît să scoată la iveală niște adevăruri gata omologate. Numai că el e bine calificat să ducă raționamentul mult mai departe.

— Și ?

— L-am certat pe mînzul lui Mario... Și asta-i tot... Nu merita nimic în plus ;...

— Zi mai departe, te urmez pas cu pas !

— Pe scurt, în locul acestei lovituri ratate am pus la cale cu Josephini alta și mai și. Așa se cade să faci în viață, nu credeți ?

— Ba da, într-un anume sens.

— Mario îmi dăduse întîlnire seara, luni, în timpul nopții...

— La unu dimineața ! șoptesc, o oră cam ciudată pentru întîlniri de afaceri...

Duboeuf și-a revenit. Acum vorbește ritos, cu glas firesc. Ca un client care, înainte să cumpere aspirină, a ținut să verifice dacă farmacistul este titularul unei diplome de studii superioare : acum are încredere. Așa se întîmplă mereu în meseria noastră : borfașii se lasă trași de urechi (mai iau și pumni în bot) după care începe spovedania și, întrucît un confident stîrnește cele mai mari emoții unui bărbat, aceștia leagă prietenie cu schingiuitorul. Devii peste noapte ființa cea mai apropiată inimii lor. Te îndrăgesc, te iau drept martor, își pun nădejdea în tine. Biată omenire ! Cu cît trăiesc mai mult în mijlocul ei, cu atît o înțeleg mai bine, și cu atît îmi stîrnește mai multă milă.

Sîntem cu toții o adunătură de biete mutre rătăcite într-un șuvoi sălciu. Sîntem puși pe arțag, ne luăm în bătaie de joc, ne facem mojicii, sfidăm, sîntem puși pe samavolnicii, împroșcăm cu noroi și aruncăm unii în alții cu aceleași zoaie împuțite. Oamenii, oricare ar fi, nu se pot bate decît în scuipături căci numai asta secretă cu adevărat. Noroc că le-a rămas iubirea ca să se răscumpere cît de cît, altfel ar avea de ce să-și facă gînduri negre.

Oleacă nostalgie San-Antonio, nu-i așa ? Ce să-i faci, trecem cu toții prin perioade de descurajare. Și apoi, cum ar zice femeia noastră de serviciu : cuget, deci curăț !

— Da, întărește Bérurier care, cînd e în lipsă de inspirație, face de minune pe ecoul de serviciu, unu dimineața nu este o oră la care să stai de vorbă despre afaceri...

— Nu eram liber mai devreme, răspunde Duboeuf (la cuptor). Și trebuia neapărat să ne vedem, *because* a doua zi avea loc campionatul național al categoriei muscă, la Wagram...

— Bun, întrerup, *after ?*

— Păi, am urcat la Josephini... Am sunat la ușă, n-a răspuns nimeni... Totuși ușa nu era închisă de tot și se

vedea lumină. Am deschis-o dintr-o dată... Am trecut prin vestibul și am intrat unde era lumină, adică în camera lui. Oh ! mama ei de treabă ! să te lovească damblaua, nu alta ! Era acolo, întins pe carpeta de la pat, cu țeasta despicată cu ditamai cuțitul de tăiat hîrtia, din fier forjat. Instrumentul era pe jos, plin de sînge.

Închide ochii pe jumătate și evocă îngrețoșat scena. Poate că tot ce îndrugă nu-i decît o poveste, dar oricum o spune bine.

Bérurier scoate o bucată de cîrnat dintr-una din nenumăratele-i măsele cariate. Pentru el acesta-i un semn de mare tensiune.

— Hai, zi mai departe, îl rog.

— M-am aplecat peste Mario... nu încape nici o îndoială, era terminat... Și nu de multă vreme căci îi mai curgea sînge din rană. Primul gînd a fost să-mi iau tălpășița, vă dați seama...

Da, îmi dau seama... Cînd unul ca Abel dă peste cadavrul unuia dintre prieteni, trebuie că îl apucă un chef nemaipomenit să fie în altă parte...

— Nu te opri, amice, zi mai departe, sîntem numai urechi !

Ce-i mai greu rămîne de spus ; caută cuvintele cele mai rotunjite la unghiuri.

— Ajuns la ușă, zice, mi-am revenit. M-am gîndit că uciderea lui Mario avea să stîrnească la Paris un scandal de pomină. Cara... poliția (of ! l-au trecut toate apele) avea să se pună în mișcare, să pună întrebări prietenilor și cunoștințelor managerului... Ce mai, aș fi dintre cei vizați... Dacă s-ar afla cumva că eram acolo cam pe la ora omorului, aș fi numai bun pentru curtea cu juri... Era logic și inevitabil : în ce mă privește n-aveam nici un alibi, un cazier judiciar încărcat ca un tren de marfă, vă închipuiți : eram dinainte condamnat !

Scoate un plescăit. Nu mai are salivă și cuvintele îi rămîn în gît.

— Dă-i ceva de băut acestui biet rănit, îi zic lui Bérurier care tocmai și-a scos din dinți cu ce să hrănești un rățoi vreme de opt luni.

Grăsanul dă fuga să-și aducă fiola. Abel trage un gît de poșircă. Asta pare să-i rdice moralul. Pe de altă parte, atitudinea noastră atentă și aprobatoare îi inspiră încredere. Își zice că pricepem cum devine chestia și că un asemenea auditoriu e baftă chioară. Așa că spune mai departe :

— Mi-am zic că ar fi bine pentru mine să camuflez crima în sinucidere. Lucrul devenea cu putință dacă îl aruncam pe Mario pe fereastră, cu capul înainte... Și-ar face praf scăfîrlia iar legistului o să-i fie greu să recunoască prima lovitură... L-am apucat pe Mario de umeri avînd grijă să nu-i pice borșul pe parchet, l-am pus pe fereastră și i-am făcut vînt.

Numai că, procedînd astfel, făcusem o prostie mai mare decît mine căci un tip care cade de la etajul trei face la aterizare un tărăboi în toată legea... Jos, s-a făcut imediat învălmășeală... Iar eu trebuia să fac să dispară cuțitul și carpeta pătată de sînge, altfel totul ar fi fost de pomană... Am făcut carpeta sul și am luat-o sub braț. Apoi am fugit spre ușă, dar era prea tîrziu, pe scară se auzeau strigăte, zgomot de pași ; dacă ieșeam, eram pierdut.

Am tras zăvorul și am cotrobăit prin tot apartamentul căutînd altă ieșire : nu mai era nici una... Ferestrele dădeau toate spre stradă și peste tot era lume în balcoane, credeți-mă...

Se suna deja la ușa apartamentului... Oh ! ce spaimă am tras ! Toată viața asta împuțită nu m-am temut ca atunci ! Ce să fac ? Căzusem în capcană ! Și de data

aceasta nu aveam nici cea mai mică șansă să scap, pricepeți, nu ?"

Mă uit la Abel și nu mă pot împiedica să-i dau crezare. Tot bătrînul meu nasometru care o ia înaintea rațiunii... Tipul ăsta e fără doar și poate un mizerabil, un laș, un mincinos, în stare de orice, și totuși simt că din gura-i căzută iese adevărul cu V* mare așa cum îl arată Domnul Churchill cu cîrnăciorii lui. Pesemne că a trăit întîmplarea asta, căci este greu să o născocești. O retrăiește povestind-o și nările îi freamătă, ochii i se încercănează... Îi sună retrospectiv clopoțeii spaimei. O adevărată troică !

— Nasoală treabă, mormăie Bérurier.

Îi dă una aproape prietenește peste ceafă.

— Și atunci, gagiule, pe unde ai scos cămașa ?

— În baie era un dulap mare în care atîrnau țoalele lui Josephini... M-am băgat înăuntru și am tras perdeaua de plastic care-l astupă. Din fericire dulapul e adînc și m-am putut tupila după costumele atîrnate ! Am așteptat... Lumea, poliția cred, a spart ușa... S-au împrăștiat prin apartament, au scotocit peste tot. Ba unul chiar a tras perdeaua de la dulap : am crezut că mor de frică ! Dar s-a mulțumit să se uite în treacăt și nu m-a văzut.

Am rămas chircit ore de-a rîndul... Și pînă la urmă am ieșit...

Clădirea era cufundată în liniște. De bine de rău puseseră ușa la loc, a fost o joacă de copil să o deschid...

Pe Mario îl trimiseseră la morgă... iar eu mi-am luat picioarele la spinare, carpeta sub braț, cuțitul de tăiat hîrtie...

Scoate un oftat.

— Asta-i tot, sfîrșește istovit... Asta-i tot.

---

* În limba franceză cuvîntul adevăr începe cu litera v : vérité (n.t.).

Liniştea care urmează e atît de apăsătoare încît Bérurier tuşeşte uşor ca să o întrerupă. Şi cînd tuşeşte uşor Bérurier îţi vine să crezi că o familie de mamuţi a căpătat guturai. Zgomotul acesta preistoric rupe vraja. Abel se uită înnebunit cînd la unul, cînd la celălalt.

— Mă credeţi, nu-i aşa ? întreabă cu voce frîntă.

Ridic din umeri.

— Am să te cred după ce va fi arestat ucigaşul, pînă atunci nu-ţi pot acorda decît beneficiul îndoielii...

— Dar nu e cu putinţă ! Am spus adevărul : jur pe capul mamei mele !

Mă uit la el plin de curiozitate. E totuşi adevărat că are o mamă... Că avem fiecare una ! Nu cumva aici, în acest fapt de netăgăduit, ar putea căuta oamenii dovada asemănării lor ?

— Ascultă, Abel, zic, n-ar trebui să-ţi spun căci s-ar putea să-mi fi înşirat o sumedenie de baliverne, dar sînt înclinat destul de mult să cred povestea ta... Numai că îţi dai şi tu seama că juriul n-o să muşte cu prea multă poftă din prăjitura asta cu fragi. Ca să te scap, trebuie să pun laba pe ucigaş. Aşa că, ajută-mă...

E pătimaş ca un tămăduit de la Lourdes.

— Cu tot ce-mi stă în putinţă, dom'le comisar !

— Ce ai făcut cu carpeta şi cu cuţitul ?

— Le-am aruncat în Sena...

— De unde ?

— De pe malul unde-i parcarea, lîngă Cameră...

Iau notă.

— Bun... Acum vorbeşte-mi despre relaţiile lui Josephini. Cu cine se vedea mai des ?

— Nu ştiu, ca să zic aşa, nu-l prea vedeam... Aveam înţelegerea noastră, şi asta-i tot...

— Nu l-ai văzut niciodată cu vreo dulcinee ? Una frumoasă, blondă, cu blănuri albe, de pildă ?

— Nu, niciodată.

E deznădăjduit că nu ştie nimic, dragul de el. Mă întorc spre Bérurier.

— Am treabă. Telefonează-i judecătorului de instrucţie Moras şi cere-i un mandat de arestare iar pe domnul bagă-l la zdup. După aceea du-te la sala de antrenament a lui Josephini şi caută să afli cît mai multe lucruri despre Mario. Nu uita să pui să fie dragată Sena între podul Concorde şi podul Alexandru, e puţin probabil să fie găsită carpeta, dar cuţitul trebuie să fie acolo... Bun, mă car...

Îmi pun haina şi sun la biroul inspectorilor.

— Pinaud e acolo ?

— Tocmai a sosit.

— Spune-i să coboare pînă la maşina mea, am nevoie de el.

Pun receptorul în furcă şi mă întorc spre Abel.

Arată plouat de tot, credeţi-mă.

— Nu-ţi face griji, îi zic. Consideră că ai o infecţie urîtă... Mă duc să încerc să fac rost de sulfamidă.

Înainte să ies îi mai zic :

— Ai o concepţie foarte ciudată despre sistemul de canalizare !

CAPITOLUL III

Cînd ies din clădire, Pinaud este deja în fața mașinii.

Are gulerul pardesiului ridicat, borurile pălăriei de fetru, dimpotrivă, sînt trase în jos astfel încît nu se distinge din fizicul său de teatralist decît mustăcioara ratată și nasul ascuțit, împodobit cu o mică pată roz datorată diferitelor alcooluri pe care le înghite.

— Ei bine ! exclamă. Unde ai șters-o la sfîrșitul înmormîntării ? Am crezut că o să te întorci și te-am așteptat un ceas în fața cimitirului.

— Ai fi dat dovadă de spirit de inițiativă dacă, stînd acolo, ai fi aranjat să fii înmormîntat. Cum nu mai e mult pînă atunci, ai fi putut să-i cruți pe ai tăi de atîta bătaie de cap...

Se repede la un băț de chibrit ars și bate în el ca să îndepărteze soarta rea.

— Asemenea lucruri nu se spun ! freamătă bravul Pinuche. Cum de îndrăznești să rostești asemenea vorbe !

Îi dau una peste ceafă ceea ce este mult mai bine decît să-i dau ultima împărtășanie.

Se îndoaie sub lovitură.

— Glumesc, nu te îndoiești de asta, nu-i așa ? șobolan bătrîn și împuțit ce ești.

— Cu moartea nu se glumește, San-Antonio, este un subiect prea grav !

— Este fără îndoială o reminiscență din viața ta de teatru, rînjesc, replica de la pagina 113 din *Nudul de pe scrin*...

Arată plouat și demn de milă, ca în zilele lui rele.

— Îți dai prea bine seama că dacă ai mierli-o mi-aș trage un glonte pe mormîntul tău, ca generalul Boulanger... Nu concep viața fără tine, Pinaud !

Ia loc în mașină și spune visător :

— Și zici că așa a făcut generalul Boulanger ?

— Chiar așa de reduse sînt cunoștințele tale de istorie ?

— Se întîmplă rar ca un general să moară împușcat, conchide.

Sînt uluit de această remarcă plină de miez.

— Da, încuviințez, se întîmplă rar, ei mor mai degrabă în pat sau, dacă mor de glonț, o fac lîngă vreun zid...

Punem capăt considerațiilor filozofice, *because* ne-ar duce prea departe.

— Nu oricine o poate mierli în pat, conchide Pinuche.

— Pun prinsoare că te gîndești la fostul tău cumnat, așa-i ?

— Da... Cînd ne-am cunoscut eram tineri... Am să-ți spun ceva, nu era un băiat prea interesant, dar îmi aduce aminte de vremurile cele bune. Pe atunci nu purtam decît papioane albastre, cu picățele, și aveam acasă patrusprezece perechi de pantofi... Părinții mei...

— Știu, erau negustori de încălțăminte... Ascultă, Pinochio, te-am chemat în legătură cu cumnatul tău...

Mă privește mirat apoi, cu mișcări stîngace, își reaprinde chiștocul gălbui care-i atîrnă sub mustață.

— Ce vrei să spui ?

— Că nu e vorba de o sinucidere. L-am arestat pe tipul care l-a aruncat pe fereastră...

— Nu se poate !

— Ba da. Atîta doar că se pare că nici tipul ăsta nu-i ucigașul. El susține că, în clipa cînd a fost aruncat, cumnatul tău era mort. Pare se că i-au făcut de petrecanie cu un cuțit de tăiat hîrtie din fier forjat...

— Nu se poate !

— Ai laitmotivul pe măsură, zic.

— Cine să-l fi omorît ?

— Asta ar trebui să încercăm să aflăm... Nu-i de resortul nostru, cum zicea un fabricant de somiere, dar nimeni nu ne poate împiedica să facem o anchetă pe socoteala noastră, nu ? Tipul făcea cumva parte din familie, așa că...

Pinaud își revine cu încetul... Chiștocul nu mai este decît un punct incandescent care îi pîrlește mustața.

— Un cuțit din fier forjat, zice încetișor, îmi dau seama despre ce-i vorba : li-l dăduse mătușa Adela la nuntă... O piesă frumoasă, într-adevăr !

— Cine, mătușa Adela ? mă hazardez vrînd să fiu șmecher în genul lui Bérurier.

— Nu cuțitul ăsta... Cîntărea pesemne peste un kilogram... Minerul reprezenta o naja * iar lama era lată și subțire...

— Deci n-avea cum să fie folosit pentru a deschide o scrisoare, dar era ideal pentru a zdrobi scăfîrlia cuiva ?

— Este adevărat...

— Nu l-ai auzit niciodată pe Mario vorbind despre viața lui intimă de cînd a divorțat de cumnata ta ?

* Naja = șarpe veninos din Asia și Africa ; cobra (n.t.).

— Practic nu...

— O blondă frumoasă cu haină de blană albă, îţi spune ceva ?

Stă pe gînduri.

— Marlène Dietrich ? propune cu seriozitate.

— Pinaud, şoptesc, cînd te aud mă întreb încotro se îndreaptă omenirea. Nu eşti decît un fetus îmbătrînit şi dacă cineva ar avea curiozitatea — nesănătoasă — să-ţi facă o trepanaţie, n-ar găsi în capul tău decît puţină vată hidrofilă !

Ridică din umeri.

— Aceleaşi fraze care nu spun nimic şi care sînt doar grosolane. Sînt mai bătrîn cu douăzeci de ani decît tine, San-Antonio, nu uita !

Încearcă să-şi reaprindă chiştocul.

— Bine ai face dacă ţi-ai fuma de-a binelea mustaţa, îl sfătuiesc.

Îşi ridică gulerul pardesiului care se lăsase. Se închide în el, dar cum dornița de a vorbi este mai puternică la el decît supărarea, nu peste mult timp întreabă :

— Unde mergem ?

— La Josephini...

— Ah, da ?

— Da... Te întristează ?

— Imi răscoleşte amintirile... Mario, cum să-ţi spun, era un tip nu prea interesant, dar ne-am petrecut tinereţea împreună...

— Stop ! strig scos din minţi, ai mai spus-o. Dacă te apuci iar să-mi povesteşti despre papioanele tale albastre cu picăţele, fac moarte de om...

* * *

Sosim în faţa „imobilului tragic“ din strada Universităţii. O portăreasă mai scundă decît coada măturii mută de colo colo microbii de la intrare. Are ochi sfredelitori şi riduri pline de jeg. Pute a portăreasă bătrînă, acesta fiind un miros omologat cu forme în regulă de către specialişti în ale simţului olfactiv.

Ne măsoară de jos în sus.

— Domnii ?

— Bună ziua, doamnă, zice curtenitor Pinaud.

— Ce doriţi ?

Pinuchet e gata să-i povestească tinereţea lui petrecută lîngă Mario, dar îi tai la iuţeală macaroana.

— Poliţia, mergem sus, zic arătînd legitimaţia...

Băbătia tremură.

— Nu v-am mai văzut, afirmă.

— Prea bine ! de acum încolo nu veţi mai putea spune aşa ceva...

— Prea bine ! de acum.

O luăm pe scară. Se ţine scai de noi.

— Ştiţi că domnul comisar de la poliţia din cartier a pus un lacăt, căci uşa fusese spartă ?

— Ştim...

— Aveţi cheie ?

Explodez :

— Vezi-ţi de praful dumitale, dragă doamnă, şi lasă-ne naibii în pace.

Se agaţă de balustradă.

— Ce lipsă de educaţie !

În timp ce urcăm, ochii mici de viperă sînt aţintiţi asupra noastră. Pinaud este abătut.

— N-ar fi trebuit s-o repezi, bombăne, e o persoană în vîrstă și...

Trecînd de la una la alta întreabă :

— E adevărat că ai cheia ?

— Știi prea bine că am la mine cheia tuturor broaștelor.

— Ah ! Sesamul tău ?

— Da...

Iată-ne la etajul trei. Nu este decît un apartament pe etaj. O ușă dislocată, pusă de bine de rău la loc în țițîni și încuiată cu un lacăt cît toate zilele ne vestește că am ajuns.

— Păi, sînt sigilii ! zice Pinaud arătînd peceți de ceară.

— Pot fi !

Cu vîrful briceagului, deschid barajul acesta simbolic.

— Nu prea-i legal, mormăie tovarășul meu. Soupin ar putea depune plîngere și o să dăm de bucluc.

Izbucnesc într-un rîs homeric.

— Soupin ! O să-și țină nasul în jos, crede-mă, și s-ar putea chiar să intre în pămînt de rușine cînd va afla că a fost o crimă și că un borfaș era pitit în apartament în timp ce el făcea cercetări.

Pe cînd vorbesc umblu la lacăt, care își dă ultima suflare.

Impingem ușa și intrăm în apartamentul răposatului Mario Josephini. Pinaud își șterge o lacrimă retrospectivă.

— Să nu-mi cazi în butoiul cu melancolie, îi zic, mai bine să ne apucăm de treabă.

REPRIZA A TREIA

CAPITOLUL ÎNTÎI

Apartamentul este vechi, clasic, murdar și puțin confortabil. Nu știu cîți gologani cîștigă Mario, dar nu-i lipea pe pereți căci tapetul datează dintr-un veac neprecizat și îndepărtat. Totu-i vechi, uzat și trist... Miroase a stătut, a bărbat singur, a zgîrcenie...

— Nu se prea omora cu luxul fostul tău cumnat, după cîte văd.

Pinaul poposește în fața fiecărei mobile adulmecînd izul vremurilor de altă dată (zise pentru el : ale papioanelor). Eu, mai fățiș, le fac inventarul... Găsesc obișnuitul vălmășag de obiecte dintr-un apartament. Nu prezintă nici un interes ; de aceea trec în grabă cu privirea peste fleacurile astea. „Inspectez" sufrageria — salon. Înduioșătoare prin stilul rococo, prin plantele îngălbenite, suporturile din aramă pentru vase cu flori, mileurile vechi brodate, mîncate de molii. Mobilierul este aureolat de pete de vin ; parchetul n-a mai fost ceruit de la divorțul lui Mario iar praful strîns a făcut geamurile aproape opace. Trec în dormitor. Soupin a avut mai mult ca sigur

orbul găinilor de nu și-a dat seama că s-au petrecut aici lucruri nu tocmai catolice...

Mai întîi, absența carpetei lasă pe parchet un pătrat mare, strălucitor, apoi găsești lesne pete cafenii în stratul de praf. Bănuiesc că, în noaptea omorului, petele erau pesemne roșii. Da, hotărît lucru, învățatul Soupin ar fi făcut mai bine să se angajeze în Legiunea străină decît la poliție.

Pinaud îmi calcă pe urme. Îmi arată patul capitonat din care, prin satinul găurit, iese ca niște bale zegrasul.

— Camera asta, zice, le-o dăduse unchiul Girard. Era bogat pe atunci : avea o proprietate mare în Algeria...

Îi fac semn să-și țină fleanca. Vocea lui monotonă nu mă lasă să cuget cum se cuvine. Și simt că rezolvarea problemei se află aici, în camera asta. Aici a fost omorît Mario... De ce ?

Omorul nu a fost premeditat căci a fost ucis cu un obiect de la el din casă.. Înseamnă că interlocutorul și cu el s-au luat la harță în toiul unei discuții. Primul a apucat ce i-a căzut în mînă, adică faimosul cuțit de tăiat hîrtia de la mătușa Adela. I-a crăpat țeasta lui Mario și s-a cărat...

Se grăbea așa de tare încît nici n-a mai închis ușa...

— De ce s-or fi încăierat cei doi fîrtați ? *That is the question...*

Mă ia cu rîs cînd mă gîndesc ce moacă o fi făcut ucigașul a doua zi cînd a aflat că Josephini a căzut pe fereastră. Pesemne nu a pricepu nimic din toată povestea... Sau și-a zis că victima nu murise, că s-a ridicat după plecarea lui, s-a dus la fereastră să strige după ajutor și a căzut...

Mă așez în genunchi lîngă pat și mă uit cu luare aminte dedesubt. Descopăr cîteva fire de păr alb, lungi și mlădioase.

Le pun în portvizit ca să le dau la expertiză. Cît despre Pinaud, s-a făcut nevăzut.

Cotrobăie prin bucătărie. Deodată strigă :

— Mai are ?

— Ce ? mă informez.

— Benedictină 1860. Vărul Emile le dăduse trei sticle. Mario ținea la ele ca la lumina ochilor... Nu bea decît la zile mari și nu dădea nimănui.

Se uită cu evlavie la ce mai e pe fundul sticlei.

— O să gustăm și noi, hotărăște.

În vreme ce caută pahare în bufet, mă uit la chiuveta plină cu vase murdare.

Deasupra mormanului se află două păhărele de lichior. Bag nasul în ele, amîndouă miros a Benedictină.

— Butelca era pe masă ? îl întreb pe Pinuche.

— Da...

Examinez paharele. Pe unul sînt urme de ruj de buze. Un ruj mai degrabă mov, de altfel. Urmele de ruj și cele cîteva fire din blană îmi bagă gîndul (cum ar zice Bérurier) că Mario a primit aici, cu puțin timp înainte de moarte, o păpușică.

Să fie fata blondă despre care mi-a vorbit micuțul campion ? Tot ce se poate. Rujul de buze este din cel folosit de blonde iar firele de păr din blană sînt albe.

Dăm de dușcă ce a mai rămas din Benedictină. Nu prea mă topesc după lichioruri dar trebuie să recunosc că acesta era *first quality*. Pricep de ce era Josephini așa de zgîrcit cu el. Asta mă face să conchid că gagica cu care a lins un păhărel se bucura de hatîrurile lui. Se culca cumva cu ea ?

Facem o percheziție în toată regula. Într-un sertar al scrinului, aflat pe hol, descopăr un pașaport pe numele

Mario Josephini. E constelat de vize. Îl cercetez cu de-amănuntul și constat că managerul a făcut nenumărate călătorii în străinătate, fapt firesc pentru un tip care are o importantă crescătorie de boxeri. Se ducea deseori în Anglia, Belgia și Germania. Luna trecută, dacă mă iau după ce scrie în pașaport, s-a dus în Africa de Sud, mai precis la Capetown. Îmi amintesc, cred, că într-adevăr a avut loc acolo o mare întîlnire internațională a boxerilor de categorie ușoară. Unul dintre băieții lui Josephini, francezul Beppo Seruti, avea să fie challengerul sud-africanului Durran. Pun documentul la loc. Mario a avut parte de o moarte urîtă, dar ducea un trai frumos. Își oferea croaziere mișto pe socoteala sfărîmătorilor de fălci. Gorobeții încasau pumnii iar el biștarii, împărțeală dreaptă.

— Ai găst ceva ? întreabă Pinaud.

— Nimic ce nu știam...

— Îmi văd de cotrobăit, dezamăgit că nu găsesc niște indicii gigea.

— Aș vrea să știu numele și adresa tipesei blonde cu care umbla cumnatul tău. N-ai putea să te duci să o tragi de limbă pe portăreasă ? Ca fost actor trebuie să ai afinități cu o doamnă din corpul de balet cu mătura...

— Fin de tot ! bombăni îndreptîndu-se spre ușă.

Înainte să iasă, mai varsă o lacrimă în fața unei statui din ghips care reprezintă o cucoană înțolită ca în 1900 și tolănită pe o canapea cu înfățișarea lîncedă a cuiva care cere sterogyl-15.

— Pe asta i-a oferit-o verișoara Irma ? îi zic colegului.

Dă din mutra amărîtă.

— Nu, sughite, eu.

* * *

După ce hodorogul și-a luat valea mă simt în largul meu. Ca să-ți scremi mintea cum trebuie, nimic nu-i mai prielnic decît singurătatea. Așadar, în seara aceea Mario avea întîlnire cu Abel (dacă mă încred în spusele lui, dar pentru moment nu am nimic mai bun de făcut).

Îl aștepta deci la o oră mică pentru a pune la cale niscai matrapazlîcuri. Cealaltă vizită primită (și care l-a costat viața) nu era cu siguranță prevăzută în program ; dar era vorba de cineva de-al casei căci l-a primit în camera de culcare. De cineva de care nu se sinchisea căci l-a dus să bea un păhărel în bucătărie. Și, în sfîrșit, de cineva pe care-l îndrăgea sau pentru care simțea ceva căci, cu toate că era zgîrciob, i-a oferit din neprețuita lui Benedictină... Acest cineva era o femeie.

Caut să pricep cum stau lucrurile. Se ivește la Mario pe nepusă masă, faptul pare sigur. De ce ? Pentru că avea pesemne nevoie de el.. Ca să facă dragoste ? Nu-mi vine a crede, managerul nu era un Casanova.. Fotografia lui ar dovedi că avea chiar mai multe afinități cu King-Kong decît cu James Steward... Cucoana venea să-i ceară altceva... Poate bani. Aș zice că da : ceva mălai. A primit-o bucuros, ca și cum vizita asta era un noroc nesperat. Apoi au trecut în dormitor, doamna s-a așezat pe pat. Poate că Mario o fi și profitat de ea ? Dama a cerut ceea ce venise să ceară... El a refuzat, s-au certat, ea a apucat cuțitul și la pocnit în țeastă pe Josephini care a luat-o de-a dreptul spre sîntul Petru... Pe cucoană au trecut-o atunci nădușelile și a șters-o în timp ce Duboeuf sosea agale.

Iată o versiune a dramei care-mi pare plauzibilă, ceea ce este destul de bine pentru o ipoteză. Tărășenia poate

avea mai multe variante, dar în mare se apropie fără doar şi poate de adevăr.

Ce n-aş dă să ştiu dacă dama vroia bani. În acest caz s-ar putea să-i fi şterpelit, nu ? E greu de crezut că bătrînul cărpănos n-avea nimic pus la ciorap. Calicilor le place să soilească pe galbeni, asta face să le treacă unde binefăcătoare prin măduva spinării.

Ridic salteaua : nici o scofală ! nici sub pat nu-i decît praf din belşug. Pipăi tapiţeria patului : degeaba... Ridic cele cîteva gravuri şi cromolitografii care împodobesc pereţii şi care au fost oferite nu de unchiul Modeste sau de verişoara Berthe, ci în general de ciocolata Pupier... Dau peste uşiţa unei case de bani, cît se poate de obişnuită. Ştiţi din care ? Din acelea în genul nişelor în perete care sînt acoperite cu un calendar acasă la consilierii fiscali şi cu o reproducere după Millet în casele marii burghezii.

Uşiţa blindată este închisă, dar după cum ştiţi de cînd v-am spus-o, nici o închizătoare nu are pentru mine mai multe taine decît are o mînă de fier în pantalonii din catifea în dungi ai unui guşter. Cît ai citi buletinul meteo în fiţuica obişnuită, şi uşiţa se deschide scoţînd la iveală o gaură pătrată. Înăuntru se află nelipsitul săculeţ de pînză cu vreo sută de ludovici de aur, săculeţ care se găseşte în casa fiecărui francez de rînd, şi o sută de mii de franci. Asta-i tot. Desiguri nu asta-i întreaga avere a lui Josephini, asta-i doar un flecuşteţ. Noaptea, cînd insomnia nu-i dădea pace, în loc să ia un sedativ, îşi mîngîia pesemne aurul....

Între timp, se întoarce Pinuche.

— Se zgîieşte la deschizătura din perete.

— Ai dat peste vreo comoară ? întreabă, uitîndu-se cu o încîntătoare lăcomie.

— O comoară, e mult spus, să zicem ceva mărunţiş şi să încheiem discuţia !

— Ia să văd...

Pipăie ludovicii.

— Îmi place aurul, zice. Avem acasă zece napoleoni. Nu ştiu dacă-i un plasament bun, nu mai sînt la preţ !

— Nu-s decît nişte Bonaparte, lasă-i să se învecheaşcă...

Pun totul la loc.

— Apropo, amice, sora nevestei tale e moştenitoarea ?

— Nu ştiu, oftează Pinaud. De atunci, Mario şi-o fi făcut testamentul, îţi închipui, trăiau cu totul despărţiţi şi nu mai aveau nimic în comun.

— Închipuieşte-ţi că se ştie moştenitoarea lui Mario şi că ea l-a trimis pe lumea cealaltă ?

Sugestia mea îl lasă ţuţ.

— O iei razna ! se vede că nu o cunoşti pe Martha ! Blîndeţea întruchipată, nu ca nevastă-mea !

Îl întrerup :

— Ai vorbit cu portăreasa ?

— Da...

— Bun, dă-i drumul...

— Mario umbla cu toate dezmăţatele din cartier. Cu toate boarfele de prin barurile din Saint-Germain... Dar se ducea acasă la ele sau la hotel, se ferea să le aducă în apartamentul lui.

Pinaud tot cotrobăie prin buzunarele pardesiului jerpelit. Pînă la urmă dibuieşte un chiştoc galben care seamănă cu cadavrul unei insecte. Şi-l bagă sub mustaţă şi dă foc firicelului de tutun care a mai rămas.

— Să nu cumva să te grăbeşti, zic.

Clipeşte.

— Eşti mereu în draci. Nu-i bine deloc.

Nu-l ocărăsc nevrînd să-l fac să-şi întîrzie şi mai mult expunerea. Căci ştiu că mai are ceva de spus...

— O singură puicuță a urcat aici, zice. O blondă încîntătoare... A venit cu el cu mașina, luna trecută... A mai venit în ziua în care a murit, după amiază...

Tresar...

— Era îmbrăcată cu o haină albă de blană ?

— Da, așa-i... Mario era acasă, portăreasa a sfătuit-o să se ducă la sala de antrenament, în Grenelle ; i-a dat și adresa...

— Și...

— Ce ?

Ridic din umeri.

— Nu, nimic, o să stau chiar eu de vorbă cu portăreasa.

— Nu cred că o să-ți spună mare lucru după perdaful pe care i l-ai tras adineauri ; e tare supărată, să știi.

Îl apuc de braț :

— Nu mai spune ! Nu mă chinui, o să-mi pierd somnul !

Mă pregătesc să-l ascult mai departe cînd rămîn mască zgîindu-mă la oglinda care împodobește șemineul. E la fel de ponosită ca mustața lui Pinaud, dar nu ea îmi stîrnește interesul. În stînga și în dreapta se află cîte un cui cu floarea de aur. De cuiul din stînga este agățată o pereche de mănuși de box care amintește de profesia defunctului. De cuiul din dreapta nu atîrnă decît o bucățică de șnur. Mă dau mai aproape. Șnurul este zdrențuit ca atunci cînd cineva a tras de el și este prins de cui cu un nod zdravăn... Ai zice că o altă pereche de mănuși se afla acolo făcînd logic pereche cu cealaltă și că cineva nerăbdător a smuls-o de la locul ei.

— La ce te uiți ? se neliniștește colegul, la mănușile astea ?

— Da...

— Îți plac ?

— Mă gîndesc că mi-ar prinde bine să mă scarpin cu ele dacă într-o bună zi o să mă procopsesc cu păduchi lați...

Rîde, ceea ce i se întîmplă din an în paște și numai cînd aude glume atît de spirituale ca aceasta.

— Bun ; să mergem, fosilă ce ești...

— Ți-aș fi recunoscător dacă mi-ai respecta părul alb, protestează această onorabilă emanație a mediocrității franțuzești.

— N-ai decît să-ți dai cu Oreal pe lațe, Coamă Albă ! Hai, stinge luminile și încuie lacătul cum poți căci eu mă duc să-i iau un interviu lui *miss Prăfăraie* în chichineața ei !

Micuța și înăcrita portăreasă prăjea ceapă într-o crățiță cînd se pomenește cu mine în spațiul ei vital.

— Ah, dumneata erai, nepoliticosule, bombăne.

Tresar.

— Doamnă, tocmai veneam să vă cer iertare... Adineauri nu vroiam în nici un chip să vă supăr, dar în meseria noastră sîntem mai mereu cu nervii la pămînt, așa că...

Îmi închei fraza cu o tăcere (dacă pot spune așa) care tăcere este în chip fericit pusă în valoare de o hîrtie de zece franci. Portăreasa oprește gazul de sub ceapă.

— Oh ! domnule, zice cu un glas care seamănă cu un zgomot de poartă veche care se deschide... V-am iertat.

— Colegul mi-a vorbit despre doamna pe care ați văzut-o în tovărășia lui Josephini...

— Aha ! Blonda !

— Ce soi de femeie era ?

— Curvă întreținută... Blănuri, bijuterii pe care mi-ar fi și rușine să le port !

Îmi stăpînesc un chef năprasnic de a rîde.

— Tînără ?

— Douăzeci şi cinci de ani... Înaltă, frumoasă, nimic de zis...

Şi de fapt o zice cu neplăcere soiul ăsta de măturică pentru latrine sărăcăcioase.

— A venit de multe ori ?

— De două ori. Luna trecută şi luni după amiază... Rîde.

— Luni şi-a făcut griji pentru maşină, am văzut eu. Prima dată o lăsase chiar în faţa intrării principale, închipuiţi-vă ! Un agent a făcut proces verbal în timp ce ea era sus cu bietul domn Mario... Luni a lăsat-o ceva mai încolo, pe zebră, fetele astea cred că totul le este îngăduit.

— Ce fel de maşină era ?

— Nu ştiu... Una neagră, cu două locuri... Vă daţi seama, pe mine maşinile mă lasă rece !

Vine şi Pinaud.

Mai are ochii umezi de cînd a trecut prin faţa statuii din ghips oferită cu atîta mărinimie răposatului Mario.

— Ai terminat ? mă întreabă.

— Da... Stai o clipă.

Mă întorc la portăreasă :

— Sînteţi sigură că femeia despre care este vorba a venit luna trecută şi nu altădată ?

— Păi cum să nu ! A doua zi după plata chiriilor ! Mă găteam să mă duc cu chiriile la gerantul clădirii.

— Bine, vă mulţumesc pentru informaţii... Mai spuneţi-mi ceva, nu cumva luni v-a spus cum o cheamă ?

— Nu.

— Iar seara n-aţi mai văzut-o trecînd, cu sau fără Mario ?

— Nu.

— Şi totuşi îi observaţi pe toţi cei care pleacă sau vin ?

— De obicei, însă lunea mă duc să beau cafeaua la colega mea de la numărul 112, doamna Renard... E văduvă ca mine, şi...

Intrucît viaţa doamnei Renard nu mă interesează, o las pe cerberă... cu ceapa ei.

CAPITOLUL II

Cînd debarcăm, comisariatul sectorului șase e gol ca interiorul unei tobe.

Un tip care aduce mai curînd cu o brută decît cu inventatorul bombei H, caligrafiază ceva ucigător pentru careva, căci o face pe foi administrative scoțînd o limbă murdară lungă de un cot.

Are lațele slinoase, coșuri pe nas, ochi strălucind de neghiobie și pete de vin pe cravata oricum de culoarea drojdiei de vin.

— Ce e ? rîgîie după o lungă tăcere voită.

— Cu comisarul Soupin, zic luîndu-i-o înainte lui Pinuche care se pregătește să-și povestească ultima felie de viață.

— În ce problemă ?

— Nu-i treaba ta, moșule, îi zic arătîndu-i legitimația.

Se ridică fără plăcere, ceea ce ne îngăduie să băgăm de seamă că prohabul îi este larg deschis precum biserica Madeline în zi de doliu național.

Se face o clipă nevăzut după care se întoarce, şi mai mohorît.

— Domnul comisar zice să-l aşteptaţi, are treabă.

Soupin, cu felul lui dispreţuitor de a fi, începe să mă calce pe bătături. Îi coc una bună, drăguţului ăstuia.

Împing uşa cu arc care dă în anticamera cu lambriuri lăcuite şi mă îndrept spre uşa comisarului.

— Dar v-am spus !... mormăie buldogul, oţărît.

Fac stînga împrejur.

— Iar eu n-am decît un lucru să-ţi spun : închide-ţi gura şi dinaintea, moşule ; *because* nimic interesant nu poate ieşi nici din una nici din alta !

Pinaud rîde cum ar rîde o capră dacă animalele acestea ar fi înzestrate cu ce-i este propriu numai omului. Cu o mişcare bruscă deschid uşa de la biroul lui Soupin.

Individul are o tresărire şi, zărindu-mă, încruntă cu răutate din sprîncene. Vîrful ţestei îi este neted ca un geam de ceas şi are, de o parte şi de alta, cîte un smoc de păr copiat după Zavata. Privirea îi este rece, inteligentă, şi este îmbrăcat îngrijit ; a ţinut întotdeauna să fie cochet.

După cum mă aşteptam, acest funcţionar respectabil atît de „ocupat" e singur în birou. Ca să treacă timpul, citeşte *Mon Film* pe coperta căreia se lăfăie particularităţile care le deosebesc pe Sophia Loren de Pauline Carton.

— Nu-ţi mai vezi capul de treabă după cîte văd, aşa-i ? zic cu voce tunătoare.

Împinge revista cu dosul palmei.

— Te rog, astea nu sînt maniere...

— Nu mă lua aşa, Soupin, i-o tai. Ca poliţist eşti doar megaloman, n-ai alte calităţi.

— N-am să îngădui...

Mă aşez şi îi arăt şi lui Pinuche un scaun. Acesta, stingherit de sfada dintre noi, nu îndrăzneşte să-şi pună jos cele două chestii care-i ţin loc de buci.

Soupin este alb ca un morar. Din ochi i se scurge furie la înaltă frecvenţă.

Dar mînia îl înăbuşă aşa că iau cuvîntul fără teama de a fi întrerupt.

— Sărman de tine, zic, în loc să ne iei peste picior cu ifosele tale ai face mai bine să scrii la mica publicitate a ziarului *Chasseur Francais* ca să încerci să-ţi găseşti vreun post la D.O.M. *

Miroase că-i vorba de ceva care-i poate da bătăi de cap şi pe loc mutra-i albită de mînie exprimă un soi de îngrijorare.

— Cînd ţi-am băgat un fir de dimineaţă în legătură cu moartea lui Josephini, m-ai trimis la plimbare zicînd că eşti sigur că a fost sinucidere, aşa-i ?

— Şi ţi-o mai spun şi acum ! mă întrerupe cu un ton glacial.

— Iar eu, cap sec ce eşti, îţi spun că am în clipa asta, la colivie, un tip care recunoaşte că l-a găsit acasă mort, asasinat, şi că l-a aruncat pe fereastră...

— Ce tot spui ? Te ţii de bancuri !

— Şi tipul merge chiar mai departe, jură că era în apartament cînd ai făcut ancheta... Se ascunsese în dulapul cu haine din baie... Cu poliţai de ăştia ajungem de rîsul lumii ! Cînd se va afla, nu-ţi va mai rămîne decît să-ţi cumperi ultimul stilou Parker ca să-ţi redactezi demisia. Amicii or să rîdă atît de tare încît rişti o dublă perforare de timpane...

Soupin e tot mai palid, dar de data asta din pricina groazei. Inima-i bate de zor, v-o spun eu. Are gura uscată, nu ştie ce să mai facă...

* D.O.M. = Departamentul teritoriilor de peste mări (n.t.).

— Omul ăsta și-a bătut joc de tine, șoptește, în disperare de cauză.

— Păi cum nu ! Își pune pielea pe băț ca să facă mișto de tine...

— Atunci, el este ucigașul !

— Asta caut și eu să stabilesc însă, drept să-ți spun, nu cred.

Soupin e la pămînt. Se șterge pe scăfîrlie deși nu e pe ea nici o broboană de sudoare.

— E îngrozitor ! conchide. Totul părea atît de simplu... Ușa închisă pe dinăuntru cu zăvorul...

— Un caraliu care se respectă nu se încrede în aparențe, bătrîne. Ai fi putut măcar scotoci prin apartament !

— Am făcut-o !

— Superficial. Se pare, după cum zice omul meu, că ai fi ridicat perdeaua de la dulap fără să dai la o parte hainele atîrnate ?

— Întocmai...

— Bietul de tine !

— Te rog !

În sfîrșit, Pinaud se hotărăște să ia loc. Scoate o libarcă din buzunar și, după ce îi dă foc, ne dovedește că de fapt e vorba de un chiștoc.

— Ai fi putut repera cîteva pete de sînge între pat și fereastră...

— Eu...

Ridic din umeri.

— N-am venit să te judec. Dimpotrivă, am venit să te scutesc de neplăceri, dacă vrei totuși să renunți la ifosele tale de prinț hindus angajat în Legiune.

Asta-i bagă oxigen în bojoci... Oftează încetișor.

— Ești drăguț, San-Antonio, frumos din partea ta...

— Ce vrei, n-am mentalitate de „belfer"...

— Îți sînt recunoscător...

Renunțînd la tonul biciuitor de pînă atunci, îi spun pe scurt tot ce știu despre toată tărășenia și îi explic cum am ajuns să mă ocup de această „sinucidere".

— Ca să închei, zic, situația se prezintă astfel : sau Abel este ucigașul și-l vom tăbăci bine pînă va recunoaște, sau a spus adevărul și noi trebuie să-l dovedim pe ucigaș. Se ivește și o altă pistă : cea a femeii blonde cu haină de blană...

— Cam romantică, noua ta pistă, mormăie incoruptibilul chițibușar.

Mă opresc din vorbit și-l privesc drept în felinare.

— Îmi dai voie...

— Iartă-mă...

— Avem un mijloc de a găsi femeia... Și încă foarte repede...

— Da ?

— Nu-ți dai seama cum ?

— Păi... nu.

Pinaud rîde iarăși ca o capră. Îi dă pe neașteptate lui Soupin lovitura de grație :

— Păi, contravenția...

Soupin nu-și mai încape în piele de bucurie :

— Ah, da, așa-i ! Trebuie căutat în caiet numărul mașinii căreia i s-a făcut proces verbal de către unul din oamenii mei în fața casei lui Josephini... În ce dată ?

— În 16 ale lunii trecute, fără îndoială, căci portăreasa afirmă că era a doua zi după plata chiriei.

Soupin cheamă :

— Méhu !

Şi hîrţogarul cu prohabul descheiat vine pe dată, duşmănos şi încheiat.

— Domnule comisar ?

— Adu-mi caietul cu contravenţii...

Caligraful se execută şi iată-ne răsfoind un registru din care, trag nădejde, va ţîşni lumină...

Soupin verifică toate contravenţiile din 16 trecut, dar nu există nici una consemnată în strada Universităţii. E destul de neplăcut. Soupin e nedumerit.

— Eşti sigur că portăreasa nu se înşeală ?

— A afirmat că l-a văzut pe curcan făcînd proces verbal cînd ea se ducea să-i ducă gerantului chiria...

Îmi vine o idee. Mă duc să mă uit la calendarul de pe perete şi scot un mormăit urît dar mulţumit.

— Stai puţin, 15, ziua de plată, cădea într-o duminică, aşa că bătrîna a încasat banii de abia în 16 şi 17 i-a dus gerantului.

Soupin trece aşadar la ziua de 17. Degetul lui rasat aleargă de sus în jos pe paginile registrului.

— Am găsit ! strigă uşurat.

Citeşte :

„Staţionare interzisă la numărul 47 din strada Universităţii..."

— Asta este, îşi dă cu părerea Pinaud.

Soupin citeşte mai departe :

— Cabrioletă 203 neagră, număr de înmatriculare : 7811 DD 75.

Notez în grabă.

— Bun, acum o să avem cu ce să ne umplem timpul... Dă telefon la prefectură ca să aflăm numele proprietarului...

Soupin dă în brînci. În clipa asta, dacă i-aş cere să-mi lustruiască pantofii, ar face-o fără să stea pe gînduri, ba chiar le-ar da luciu frecîndu-i cu minunata lui batistă de mătase !

Parlamentează cu nişte tipi şi închide.

— Peste cîteva minute vom avea răspunsul.

Dau aprobator din cap. Pinaud strînge toate firele de tutun pe care le are în buzunar. Pune recolta, plus un capăt de creion, într-o foiţă de ţigară, o răsuceşte, şi începe să tragă din ea. Între timp, sun la Centrală. Îl cer pe Bérurier şi-l capăt. Spune că tocmai s-a întors de la sala de antrenament. Nu are informaţii importante... Femeia blondă pe care o caut a fost remarcată căci era tare frumoasă, dar nu a venit de multe ori. Nu le-a lăsat obişnuiţilor din sala de antrenament impresia că era o tovarăşă de pat a lui Josephini...

— Încă ceva, mai zice Grăsanul, echipa de dragare care a operat între cele două poduri indicate a descoperit cuţitul de tăiat hîrtie...

— O veste bună ; înseamnă că Abel nu ne-a dus de nas. Pune obiectul la dosar.., L-ai prevenit pe Moras ?

— Da, pune procesul pe rol...

Am ţinut cu tot dinadinsul să-i încredinţez afacerea acestui judecător de instrucţie. Este vestit pentru încetineala cu care lucrează, ceea ce îmi lasă libertatea să continui pe socoteala mea această anchetă oficioasă.

— Ascultă, zice Grăsanul, băieţii de la dragare au găsit şi un bideu vechi şi întreabă ce să facă cu el...

— Spune-le să-l ducă acasă la tine, să pui flori în el. Trînteşte telefonul, şucărit.

Tocmai atunci sună telefonul şi funcţionarul de la prefectură ne spune că maşina cabrioletă 203 aparţine doamnei Tania Van Voorne, supus al maiestăţii sale regina Olandei, după cum ne arată şi numele, şi care locuieşte la Paris în strada Faisanderie la numărul 124.

Mă ridic şi strîng fără căldură mîna manichiurată a lui Soupin.

CAPITOLUL III

Noaptea e albastră ca un pachet de Gauloises şi are, ici şi colo, stelele de argint, cum ar zice prietenul meu Lamartine care avea o grămadă frumuşică de clişee la capătul melancoliei sale. Pinaud merge pe lîngă mine pînă la maşină. Are umerii lăsaţi şi mustaţa mai scămoşată ca oricînd.

— Acum ce facem ? întreabă.

— Te las la o staţie de metrou, hodorogule, şi te duci acasă ca să-i faci dovadă nevestei tale că poţi fi mascul vîrtos, cu toate că ai o moacă de cîine plouat !

Bombăne :

— Curtenitor ca întotdeauna, nu ?

Apoi, schimbîndu-şi înfăţişarea :

— Ce zici de chestia asta ?

— De afacere ?

— Da.

— Dar tu ?

— Ar trebui s-o vedem pe femeia blondă. Să ştiţi că eu nu cred că ea e vinovata.

Mă uit la Pinuche ca unul care a dat peste un cangur adult în cadă.

— Ce ziceai, baroane ?

— Că nu ea l-a omorît pe cumnatul meu...

— Pe ce căi întortocheate ajunge creierul tău de gîgîlice la această concluzie sumară ?

Pinaud se scarpină pe scăfîrlie şi, drept urmare, o ploaie de mătreaţă îi cade pe pardesiu.

— A ucide nu-i faptă de femeie... Dacă ar fi luat cuţitul pentru tăiat hîrtia, s-ar fi folosit de lamă şi nu de mîner, pricepi ? Era un fel de armă cu două...

— Tăişuri...

— Nu, folosinţe ! Putea servi şi ca ghioagă şi ca pumnal... Îţi mai spun o dată, şi te rog să dai crezare îndelungatei mele experienţe ; am cincizeci şi patru de ani şi asta...

Urlu :

— Treci la fapte ! Viaţa ta nu l-ar interesa nici măcar pe un specialist în căile urinare.

— Bun. După cum ziceam, îndelungata mea experienţă îmi spune că un bărbat ar fi văzut în cuţit o ghioagă, iar o femeie un pumnal... Aşa-i...

Stau pe gînduri. Raţionamentul pare oarecum înşelător, dar stă în picioare.

— Îndelungata ta experienţă seamănă cu o coajă de banană, afirm, mă poate face să alunec.

Opresc la Franklin-Roosevelt.

— Du-te de-ţi împlineşte soarta, Pinaud...

Îmi atinge mîna lăsîndu-mi în căuşul palmei o bucată din chiştoc.

— Pe mîine, zice.

Mă uit cum dispare în gura căscată a metroului. Întrucît mă aflu într-un loc unde staţionarea este interzisă, un caraliu îmi face semn s-o iau din loc. Aşa şi fac.

* * *

Pe strada Faisanderie la numărul 124 se află o clădire cu şase sau şapte etaje. Apăs pe butonul de comandă al uşii de sticlă şi intru într-un hol mare, pardosit. La dreapta, într-un birou cu geamuri, se află o centrală telefonică şi doamna care o mînuieşte.

Mă adresez acesteia :

— Doamna Van Voorne unde locuieşte, vă rog ?

— La parter, uşa din fund, lîngă ascensor.

Şi să mai zici că n-am baftă. O dată am şi eu treabă într-o clădire cu ascensor şi persoana care mă interesează stă la parter ! Ce să-i faci, asta-i viaţa !

Mă propulsez la uşa indicată şi încep să cînt *Mambo italiano* la sonerie.

O fată în casă vine grăbită să-mi deschidă. E mititică, curăţică, prostuţă, bretonă şi ispititoare.

Arunc o privire ca un cîrlig spre protuberanţa pe care o împinge înainte.

— Aş putea vorbi cu doamna Van Voorne, vă rog ?

După care îi trimit zîmbetul 116 bis, cel rezervat fetelor în casă.

Roşeşte, încrezătoare, apoi stă pe gînduri.

— Nu ştiu dacă doamna s-a întors.

— Dacă nu ştii înseamnă că este acasă, afirm.

Se tulbură ca un pahar de Richard sub ploaie.

— Păi...

— Fă paşi mari şi du-te de-i spune că un prieten al domnului Josephini ar vrea să-i vorbească.

Tot mai şovăie căci are reflexele moi ca o gumă de mestecat ieftină.

Un alt zîmbet îi topeşte ultimele şovăieli.

— Mă duc să văd, zice. Ce nume aţi spus ?

— Josephini...

Mă poftește să intru, închide uşa şi îmi arată o canapea adîncă precum o cugetare de Pascal.

Pun pe ea partea cea mai puţin intelectuală a persoanei mele şi aştept bunul plac al doamnei Van Voorne. Trec vreo cîteva minute. Slujnica se întoarse să-mi spună că printr-o întîmplare aproape miraculoasă, doamna tocmai s-a întors.

Mă conduce într-un living încîntător, aranjat în nuanţe mov şi galben lămîi. Pe perete, un Dufy luminat de un tub cu neon. Pe o consolă Ludovic-cutare, bustul unui împărat roman care seamănă cu Bérurier... Lucruri de soi, ce mai tura-vura.

Dacă doamna abia s-a întors, înseamnă că a avut oarecare succes pe unde a umblat căci se află într-un neglijeu din satin alb. E mai olandeză decît credeam şi o idee mai puţin drăguţă decît nădăjduiam... Îşi caută cei patruzeci de ani şi îi găseşte lesne. E voinică pentru vîrsta ei ; părul îi este neobişnuit de bălai. E subţirică dar are contraponderi îmbelşugate ; are ochii albaştri şi tulburători. De cum te apuci să o mănînci din ochi îţi dai seama că femeia asta are un farmec deosebit şi atîta inteligenţă încît nu mai ştie ce să facă cu ea.

— Doriţi să-mi vorbiţi din partea domnului Josephini ? întreabă.

— Da... Sînt un prieten al său...

— Dar.. Domnul Josephini n-a murit ? se miră.

— Ba da, zic, şi încă destul de... brutal...

Nici nu clipeşte. E doar atentă. Se întreabă cine sînt şi ce vreau.

— Am văzut, zice.

— Îl cunoaşteţi bine ? întreb.

Ridică dintr-o sprînceană.

— Bine ! E mult spus... Era vorba de o legătură... prietenească.

O privesc, nu clipeşte.

— Aş putea să vă întreb ?... începe olandeza.

Mă prefac încurcat.

— Iertaţi-mă : comisar San-Antonio !

Titlul meu nu o tulbură peste măsură. E uimită şi atentă, atîta tot.

Hotărît lucru, e foarte frumoasă. Mînecile largi ale neglijeului îi descoperă din cînd în cînd braţele fără cusur şi cînd pune bulan peste bulan, mi se pare că inima o să stea să-mi mai bată.

O învălui într-o privire lacomă dar care nu o stînjeneşte cîtuşi de puţin.

— Poliţia ? întreabă.

— Da, doamnă...

— Anchetaţi...

— Uciderea lui Josephini, da, doamnă.

De data aceasta dă brusc din cap.

— Uciderea !

— Da, doamnă : uciderea !

— Păi, am citit în ziare...

— Ziaristul nu-i şi el decît un om, doamnă... Adică e supus greşelii.

Trec scurt la atac :

— Cînd l-aţi văzut ultima dată pe Josephini ?

— Păi, domnule !

O întrerup :

— Aţi citit, desigur, romane poliţiste, doamnă... Trebuie să ştiţi aşadar că sînt întotdeauna supuse unui interogatoriu toate relaţiile victimelor !

Ridică din umeri.

— Cred că l-am văzut în ziua... morţii.

— Într-adevăr. Dar la ce oră ?

— După amiaza...

— Nu cumva l-aţi văzut seara ? N-aţi fost pe la el de pildă ?

— Nu...

— Pot să vă întreb de ce natură erau relaţiile dintre dumneavoastră ?

— Ei bine, îl cunoaştem pe domnul Josephini de multă vreme... Ne-am întîlnit într-o zi în tren venind de la Nisa. Ne-am înţeles bine...

Se uită la mine.

— Ne-am înţeles bine, atîta tot... Nu vă faceţi cine ştie ce idei...

Vorbeşte foarte bine, cu un uşor accent deloc neplăcut.

— Nu-mi fac nici o idee, doamnă.

— Îmi dădea invitaţii la galele de box... Ador boxul ! Nu scap nici o întîlnire... De fiecare dată mă duc să-l văd... În sfîrşit, mă duceam să-l văd... Şi-mi dădea locuri bune, lîngă ring.

Zîmbesc.

— Frumos din partea lui. Aţi asistat la întîlnirea dintre Ben Mohammed şi Micoviak ?

— Nu... Nu, eram într-o călătorie... Şi eu...

— Dar la întîlnirea Milazzo-Ballarin ?

— Eu nu...

— De fapt, zic eu glas suav, pentru un pasionat de box lipsiţi cam de la multe întîlniri ?

— Călătoresc nespus de mult...

Deodată atenţia îmi este solicitată de un fir care şerpuieşte pe duşumea... Fără să par interesat, îl urmăresc cu privirea şi văd că iese dintr-un ghiveci cu flori aşezat lîngă mine şi se duce la o cutie pătrată uitată într-un colţ al camerei, lîngă o priză de curent.

— De fapt, nu ştiţi nimic despre viaţa lui Josephini ?

— Chiar nimic...

— Atunci n-are rost să vă mai deranjez... Am să vă cer îngăduinţa să mă retrag, doamnă Van Voorne... Sînteţi înrudită cu oraşul Van Voorne din Olanda ?

Pufneşte în rîs.

— Desigur...

— Trăiţi de mult la Paris-?

— De la război...

— Căsătorită ?

— Divorţată...

— Vă ocupaţi de afaceri, doamnă Van Voorne ?

Privirea i se întunecă. Pare iritată.

— Nu, domnule comisar. Trăiesc din rente... E tot ce pot face pentru dumneavoastră ?

— Pentru astăzi, da, doamnă... e tot... Luaţi vizita mea drept un prim contact... Pînă nu-l descopăr pe ucigaş sînt în stare să fac cît de des vizite persoanelor care au cunoscut-o cît de puţin pe victimă... Nu se ştie niciodată... un fapt de nimic, aşa vă poate reveni în memorie...

Sîntem la ușă. Miroase al naibii de frumos (nu ușa, olandeza).

Mă hotărăsc dintr-o dată :

— Iertați-mă, doamnă Van Voorne... Vă reţin, şi între timp magnetofonul, în living, nu mai înregistrează decît tăcere...

Fac o plecăciune.

— Omagiile mele, doamnă. Şi, poate, pe curînd ?..:

REPRIZA A PATRA

CAPITOLUL ÎNTÎI

E răcoare bine şi n-am pe mine decît un pardesiu subţire, dar nu simt ceea ce marii scriitori numesc muşcătura frigului.

După cum zic prietenii mei Rivoire şi Carret, sînt bun de pus la rană, dar pînă la un anumit punct, şi totuşi mi-s de părere că olandeza a atins acest anumit punct. Muierea asta mă face să plîng ca un şvaiţăr pus la soare în plină Sahară zicîndu-mi că nu-l vedea pe Josephini decît pentru a-i cere bilete ! E mare amatoare de box dar nu ştie că a existat un tip pe nume Marcel Cerdan... Mă priveşte cu nepăsare dar a dat drumul unui magnetofon ca să înregistreze conversaţia ! În viaţa mea n-am văzut o puicuţă aşa zăpăcificantă. Oricum, am avut ultimul cuvînt şi am dat-o gata cu aluzia la magnetofon... A înţeles pesemne că nu mîine poimîine o să fiu ales preşedintele nătărăilor !

Ajung la caleaşcă dar nu urc căci zăresc la doi paşi vitrina unei cafenele.

Întru val-vîrtej, asemeni fratelui mai mic al ciclonului Jeannette şi întreb unde-i telefonul cu o voce atît de puter-

nică încît patroana, arătîndu-mi cabina, se gîndeşte să realizeze abonamentul.

Bag un fir la Poliţie ca să văd dacă Bérurier se mai află acolo. Băiatul de la centrala telefonică îmi spune că s-a uşchit de vreo douăzeci de minute dar că-l vede în cîrciuma de peste drum jucînd zaruri cu chelnerul.

— Trimite după el ! poruncesc cu un ton care nu permite replică.

Întredeschid uşa cabinei şi strig fetei să-mi pregătească un Martini-dry dublu cu o picătură de gin. Nimic mai bun pentru a întreţine o uşoară stare euforică. Tocmai atunci aud zgomotul unui tren cu aburi de pe vremuri care intră în gară şi glasul dezarticulat al lui Bérurier care mă întreabă ce s-a întîmplat.

— Ia o maşină, zic, şi du-te în strada Faisanderie la numărul 124. În cabana asta se află o doamnă Van Voorne care mă interesază în asemenea măsură încît îmi piere pofta de mîncare...

— Şi ce trebuie să-i fac ? se îngrijorează Grăsanul.. Un copil ?

— De unde nu-i cu putinţă nici Dumnezeu nu cere, băiete. Mulţumeşte-te s-o urmăreşti.

— Cum adică, s-o urmăresc ? gîfîie locomotiva asta de treabă care scoate aburi.

— În caz că pleacă de acasă...

— Şi dacă nu pleacă ?

— Atunci aştepţi plînă pleacă ; e uluitor de simplu.

Béru scoate un grohăit care îmi otrăveşte canalul auditiv.

— Mă vezi stînd ca prostu-n drum toată noaptea ?

— Ţi-ar sta bine, mai cu seamă dacă ai ţine o mandolină în mînă, ţi-ar pune în lumină partea ta de Pierrot-Mîncăcios !

Atunci boncăluie că în ce mă priveşte n-am decît să mă duc şi la dracu-n praznic dar el se duce astă seară la prietenul lor frizerul (amantul doamnei) unde trebuie să mănînce clătite *.

— Se potriveşte de mine, i-o tai, o să fie o seară de antropofagie...

După care închid şi mă duc să beau ce am comandat. Sînt vesel cum nu se mai poate, adică din instinct. Iuţeala cu care se desfăşoară ancheta mea personală mă umple de încîntare. Să fi avut o presimţire şi să o iei pe căi necunoscute înarmat doar cu un nas cît toate zilele e ceva, credeţi-mă. Cîteodată îi boscorodiţi pe caralii pentru că vă pun fluturaşi pe parbriz, dar nu aveţi dreptate. De altfel, nimic nu-i mai poetic decît un fluture. Şi apoi sînt cazuri cînd, după cum vedeţi, sînt folositori.

Nu ţin neapărat ca blonda olandeză să fie ucigaşa lui Mario, dar ghicesc că ştie multe despre unele chestii care au nevoie de umbră şi tăcere. Asta-i de bun augur.

Pun un sfanţ pe tejghea, bag mărunţişul în buzunar şi ies să văd dacă nu sînt pe afară.

Mă găsesc imediat cu toate că în colţul ăsta de *street* e o beznă de-ţi bagi degetele în ochi. Înainte să mă cărăbănesc aştept la volanul carului meu asemeni lui Ben-Hur pîndind semnalul starterului...

Nu trece mult şi-l văd pe Bérurier la volanul maşinuţei sale. Parcă-i un sufleu de brînză într-o strachină.

Şi totuşi a venit renunţînd la clătitele de la frizer. Ce băiat de treabă ! E burduhănos, nătîng şi scandalagiu, dar cîtă conştiinţă profesională are !

Nu-mi rămîne decît să-mi fac bagajele. Aşa că plec cu conştiinţa împăcată a pescarului care şi-a lăsat peste noapte o undiţă la apă adîncă.

---

* Joc de cuvinte : la crêpe = clătită ; imbecil ; nătărău (arg.) (n.t.).

Am să vă spun ce e mai bun la varza acră călită : chiar varza acră călită ! Garnitura nu face decît s-o pună în valoare.

Fac această constatare sorbind un Traminer excelent la *Berăria A.l.Saciană.* După ce am înghiţit o porţie cît toate zilele, hotărăsc să fac o pînză la ultimul spectacol de la *Rex because*, în starea de surexcitare în care mă aflu, sînt sigur că nu aş putea pune pleoapă peste pleoapă decît la o oră foarte înaintată.

Aşa că vizionez o chestie în culori şi pe ecran lat. Nu-i nici genială, nici din cale afară de plictisitoare. E povestea unui tip pierdut în junglă cu un radio care emite numai în banda de 140. Cade în mîna bugnulilor care hotărăsc să-l gătească cu solzişori de ceapă, dar tipul are un ochi de sticlă şi îşi scoate felinarul fals în faţa negroteilor care, neştiind de glumă, îl iau drept Bunul Dumnezeu. (Notaţi că, între noi şi pasajul Lido fie vorba, justiţia fiind oarbă, Bunul Dumnezeu ar putea foarte bine să fie chior) Ce mai, tipul devine regele tribului (de unde cuvîntul tribulaţii). Descoperă o frumoasă pe care baragladinele o ţineau închisă după ce desigur o răpiseră de pe la vreun concurs *Miss* California. Ghiciţi bineînţeles urmarea. Tipul se culcă cu gagica în timp ce neguşii dansează cha-cha-cha... Fiind în trecere, un elicopter aterizează într-o poiană şi îi ia în călătorie de nuntă la Montevideo. *The end !*

Nu mobilează intelectul, dar nici nu te duce la balamuc. E genul de film pentru familii numeroase şi slujnicuţe aiurite. Aventura te aşteaptă la colţul străzii. Jungla filmată pe viu, adică în grădina exotică din Los Angeles :

negrii care abia au ieşit din armată şi crocodilul de serviciu de la Metro...

Ieşi mulţumit fără să ai nevoie de pilule pentru dureri de cap.

Mă întorc la maşină şi mă hotărăsc să mă duc să trag pe dreapta. Ceasurile de la răspîntii afirmă miezul nopţii şi douăzeci, oră potrivită, numai bună să faci nani.

Noaptea e frumoasă şi rece ca Michèle Morgan. Conduc în silă, doar cu o mînă pe volan.

O iau pe bulevardul Haussmann pînă la Friedland. Virez la Etoile şi continui pe avenue du Bois pentru a ajunge la Saint-Cloud, unde am reşedinţa.

Cînd ajung în dreptul străzii Faisanderie îmi zic că ar fi o nimica ţoată să-mi îndrept periscopul către Bérurier, ca să verific dacă Grăsanul se mai află la post. Virez la stînga şi o iau pe strada liniştită unde stă frumoasa blondă. Zăresc maşinuţa subalternului meu staţionînd în faţa clădirii cu numărul 124... Trebuie că pîndeşte în întuneric bietul băiat... Am remuşcări... Dacă pînă la ora asta tanti Van Voorne nu a ieşit, înseamnă că nu va mai ieşi. Mă duc să-i zic bravului Bérurier să se întoarcă lîngă balena lui, în cîrpe...

Opresc în spatele maşinuţii şi mă apropii. Bérurier al meu e acolo... Dar mi se pare că trage pe rupte la aghioase. E cu nasul pe volan... Doborît de somn a uitat, împotriva obiectului, de misiune...

Cuprins de turbare deschid uşa maşinii.

— Nu ţi-e ruşine să dormi dus pe cărările războiului, ia zi, bucă de măgar ce eşti ?

Nu se mişcă... Îi dau una şi Grăsanul se prăbuşeşte peste geam. Atunci simt cum o cohortă de furnici îmi năvăleşte în nădragi şi urcă de-a lungul anatomiei. Pun în mişcare plafoniera maşinii şi văd pe scaun ditamai balta de sînge.

Grăsanul a căpătat un glonte în regiunea gîtului şi aproape că s-a golit. După cum arată, mi se pare cam mort. Toată dragostea pe care i-o port îmi pune un nod în gît.

— Béru ! bolborosesc. Béru, prieten drag, nu face pe nebunul... Auzi ce-ţi spun ?

Parcă aş vorbi la pereţi. Cred că prietenul meu a pus-o de mămăligă ! Cumătra Bérurier o să-şi poată cumpăra cîţiva metri de crep negru, o să aibă prilejul să-l folosească, se pare !

Îmi bag mîna tremurînd sub cămaşa Grăsanului. Şi pipăi grăsimea căutînd motorul, îl situez cu aproximaţie şi rămîn nemişcat. Ascult cu mîna, întrucîtva. Ea ca şi cum toate simţurile mi se adună în mîna dreaptă.

Nimic ! Închis pentru a cauza deces ! Îmi vine să urlu, să plîng, să scot pistolul şi să curăţ întreaga omenire ca să fiu sigur că nu scapă scîrnăvia care a făcut aşa ceva... Şi apoi tresar. Nu cumva... Numai de n-ar fi mişcarea sîngelui meu ceea ce simt... E atît de slabă... Ba da, mi se pare că inima bună a lui Bérurier bate, slab, încet, de tot, ca un ceas gata să se oprească.

Un spital ! Repede ! Repede ! Un spital, fir-ar să fie ! Pe unde-i vreunul ? Nu izbutesc să-mi recapăt sîngele rece... Nu-l ştiu decît pe cel din Saint-Cloud... Dar Saint-Cloud e departe de aici ! N-are a face... Îl cunosc pe medicul şef şi pe multe infirmiere, merită să încerc... Şi apoi acolo, cu accidentele de pe autostradă, sînt obişnuiţi să primească în toiul nopţii oameni care au păţit ceva.

Cu nesfîrşite precauţii îl trag pe Bérurier pe scaunul din dreapta. Iau o bucată de scîndură din portbagajul meu şi o pun peste balta de sînge, mă aşez la volanul maşinuţei şi dă-i drumul ! Trec ca un fulger prin Bois... Ajung imediat la podul de la Saint-Cloud căci gonesc cît mă ţin roţile... E vorba de secunde, desigur, dacă mă iau după sîngele scurs prin rană...

Traversez intersecţia, o iau la dreapta, urc pe rampă, virez la stînga, apoi încă o dată la dreapta şi iată-mă pe peronul spitalului. Sun la uşă. Un infirmier de gardă îmi deschide căscînd.

— Poliţia ! zic, chemaţi-l pe doctorul de gardă, aduc un rănit grav !

Cît ai clipi se ivesc nişte tipi cu o brancardă, îl scot pe Bérurier din maşină, îl întind cu grijă pe targă şi îl duc la sala de operaţie. Un doctor se apucă să-i taie hainele, o infirmieră îi face la repezeală o transfuzie căci, oricum, este primul lucru care se practică.

O întreb pe doctoriţă :

— Credeţi că o să scape ?

Strîmbă din nas...

— L-am prevenit pe profesorul Glandieu... Numai el se poate pronunţa...

— Dar după părerea dumneavoastră...

Ridică din umeri, iritată puţin... Gestul este grăitor. Mă trec năduşelile, abia mă mai ţin pe picioare...

Mă uit la Béru... E alb-verzui, cu ochii uşor întredeschişi. Gura îi stă căscată... Nici măcar nu se vede că respiră.

Şi cînd te gîndeşti că nu l-am lăsat să se ducă să se îndoape cu clătite ! Totul este din vina mea ! Şi nici măcar nu sînt în misiune oficială !

Dintr-o toană, pentru o problemă de rezolvat, l-am împins la moarte pe cel mai grozav tip de pe pămînt.

Strîng pumnii...

— Auziţi, trebuie să-l salvaţi, faceţi-o pentru mine...

Ce frază copilărească şi grea de trufie. Mi-a scăpat de pe buze şi, curios lucru, asistenţii nici măcar nu se gîndesc să ridice din umeri.

Infirmiera este o mititică drăguță care locuiește nu departe de mine și cu care stau la glume, în serile de vară, cînd îmi tai gardul viu de la drum.

Dîndu-mi seama că nu pot face nimic, mă car. Dacă se poate face ceva pentru Béru, se va face. Eu nu știu decît să trimit oamenii la moarte, nu am, vai ! puterea să-i peticesc. Strîng din dinți ca să nu mă podidească plînsul.

Ce să fac ? Să mă duc s-o anunț pe nevastă-sa ? Pesemne sforăie... Mai bine o las să tragă la aghioase, mai e și mîine o zi... Și totuși simt nevoia cuiva apropiat... A cuiva care-l iubește pe Bérurier...

Mă întorc la mașină... Plutește un miros neplăcut... Învingîndu-mi repulsia mă strecor între volan și spătarul scaunului...

Să mă duc la Pinaud ? La urma urmei, ca să-l răzbunăm pe cumnatul lui s-au întîmplat toate astea...

Stă în Grenelle, în strada Violet... Caut în carnețelul cu adrese... Da, așa-i : la numărul 45 !

Îl pot trezi ca să-mi descarc sufletul... Dacă o să mă bombăne, am să-i dau un dos de palmă peste moacă făcîndu-l scîrnăvie.

Dar știu că nu o să mă bombăne !

CAPITOLUL II

Deschide doamna Pinaud !

Un poem !

Epic !

E într-un cămășoi cu trenă, strîns la gît și la încheieturile mîinilor ! Lațele îi sînt adunate într-un fileu și și-a dat pe muie cu ceva astrigent care o face să semene cu o divinitate incașă.

— Oh ! Dumneavoastră erați, domnule comisar, bolborosește. Ne-am speriat... La ora asta...

Se_ivește și Pinaud. Fostul comediant din Montrouge pare că joacă într-o piesă de Feydeau. Nimic nu lipsește : izmenele cu floricele, cămașa de noapte albă lălîie, scufia cu ciucure... Și-a băgat picioarele în niște papuci ca pneurile iar ochii îi sînt cîrpiți de somn.

— Tu erai ! murmură. Tot așa ziceam și eu... La ora asta, îți dai seama, nu ?

Se oprește văzîndu-mi fața răvășită.

— S-a întîmplat ceva ?

— Bérurier a fost împuşcat !

— Nu mai spune-!

Îşi ridică poalele cămăşii, îşi lasă izmenele în jos şi se apucă să se scarpine întristat pe o bucă melancolică.

Doamna Pinaud îşi pune un capot scoţînd într-una onomatopeele care exprimă cel mai potrivit surpriza şi consternarea.

Soţul plînge în tăcere.

— A murit ? întrebă în cele din urmă.

Dau din cap.

— Acum un sfert de ceas mai trăia, dar nu mi-au dat nici o nădejde...

Pinaud se înseninează.

— Dacă trăia acum un sfert de ceas, o să scape ! făgăduieşte. Ştii bine că Béru nu se lasă cu una cu două.

— Totuşi... Era pur şi simplu golit de sînge... Şi cu o rană care nu iartă la gît...

— Ascultă ce-ţi spun, va scăpa, o ţine una şi bună colegul. Adu-ţi aminte cînd l-a aruncat Fanfan-buză-de-iepure de pe platforma unei macarale... oricare altul s-ar fi făcut bucăţele, el nu...

— Fiindcă a căzut pe o grămadă de nisip...

— Şi cînd a încasat patrusprezece lovituri de cuţit în burtă, la Poitiers ? Păi... I-au făcut para... la para... la paratomie...

— Nu mai bate cîmpii, ştiu ce vrei să spui, îi tai vorba.

Ne ştergem lacrimile şi doamna Pinaud propune prin crema astringentă să bem nişte rom... Acceptăm.

La al doilea păhărel, Pinaud îşi întoarce spre mine faţa de Pierrot din ghips.

— Cine a făcut una ca asta ? întrebă.

Deodată parcă mi-ar cădea pe mansardă un bloc de cinci etaje.

Năucit cu totul, am scăpat din vedere „afacerea". Odată cu împuşcarea lui Bérurier se mai adaugă o verigă a lanţului.

Comentez pentru Pinuche vizita făcută frumoasei doamne Van Voorne.

— Înţelegi că ţineam neapărat să o supraveghez îndeaproape şi, după cum vezi, ideea în sine era bine chibzuită. Cineva a băgat de seamă că bietul Grăsan era acolo. Cineva pe care el îl luase la ochi, cel puţin aşa sîntem îndreptăţiţi să credem. Şi tot acest cineva nu a şovăit să-l ucidă pe Béru ; pesemne că miza merita osteneala...

În vreme ce sporovăiesc, Pinaud îşi trage pantalonii. Îşi potriveşte căscînd bretelele, îşi înoadă o cravată roasă peste cămaşa de la pijama, îşi pune şosetele, se îmbracă cu haina şi cu pardesiul.

— Unde te duci, băiete ?

Se freacă la ochi cum a făcut pesemne Frumoasa din Pădurea Soilită cînd Rainier a venit s-o ia din cîrpe.

— Mda... Cred că o să mergem să vedem ce-i cu doamna aceea, nu ? Trebuie să batem fierul cît e cald, aşa cum ziceam în *Nepoata fierarului*...

— Jucai rolul ciocanului ? întreb călcîndu-i pe urme.

Îmi arată cu vechiul lui bun simţ dictat de rutină cum trebuie să mă port.

Fac o plecăciune adîncă în faţa doamnei Pinaud a cărei mască de ceară se crapă pentru un zîmbet de rămas bun şi îl urmez pe onorabilul ei soţ căruia o scufie de noapte nu-i coboară cu nimic rangul cu toate că o poartă în ţinută de oraş.

O luăm în direcţia Faisanderie. E fix ora două dimineaţa cînd îmi regăsesc maşina. O duc pe a lui Bérurier la locul ei şi apăs pe butonul uşii de la numărul 124.

În clădire e liniște. Aprind lumina și mă duc întins la apartamentul doamnei Van Voorne, urmat de Pinuche cu scufia. Arată gigea fostul-viitor actor al Teatrului francez. Înaintînd prin holul cu oglinzi, nu-mi pot stăpîni un zîmbet văzînd măscăriciul pe care-l tîrăsc după mine...

Ajuns la ușa olandezei, apăs pe butonul soneriei. Răspunde canci.

În timp ce face pe prepelicarul breton, încep și eu să scotocesc... Mă uit peste tot, științific. Și o asimetrie a camerei îmi atrage atenția. E vorba de cele două draperii de la geam. Una din cele două părți are un șnur, cealaltă nu.

Îl strig pe Pinuche.

— Uită-te, zic arătîndu-i amănuntul. Și aici, ca și la cumnatul tău, există o ruptură de armonie. La Josephini era un cui stingher în stînga oglinzii, de cel din dreapta atîrnînd o pereche de mănuși de box...

Ridică din umeri.

— Te pierzi în amănunte, San-Antonio...

— Și tu în ramolisment ! Ce-i cu al doilea papuc ?

— Plecat fără adresă...

Adulmec în jur... Nasul meu experimentat simte un parfum de dramă. Cei cu apartamentul acesta gol și luminat ? Cu patul gol dar în care s-a dormit ? Cu papucul singur de la cuier ? Cu cordonul lipsă de la draperie ?

Înșfac o sticloanță de whisky a cărei singură vină este că se află la îndemînă. Gîl-gîl ! și conținutul începe să scadă rapid...

Las sticla și rag :

— Ei drăcia dracului ! Doar n-o să ne lăsăm duși într-una de nas... De azi dimineață nu facem altceva decît să nimerim în apartamente goale ; și eu care credeam că sîntem în plină criză de locuințe ! Hai, Pinuche, pregătire de luptă, fugi după telefonistă ! Înștiințeaz-o și pe slujnică ! Trebuie că doarme în vreo chichineață sub acoperiș ! Toată lumea pe punte ! Șalupele la apă...

Și totuși, pe lîngă ștergătoare se vede o dîră de lumină... Sun din nou pe melodia Meunier, tu dors (a nu se confunda cu Maria Tudor). Dar cînd sunetul pițigăiat nu se mai aude, simt pe obraz palma fleșcăită a tăcerii[1]).

— Nu-i nimeni, e de părere Pinaud al cărui spirit de deducție are instantaneitatea luminii.

— Și totuși, înăuntru e lumină, uită-te jos.

— Dama o fi adormit uitînd să stingă lumina ?

Mă uit dincolo de scufie și, nevăzînd pe nimeni, scot sesamul.

— Oh ! zice Pinuche, șocat !

Acest om cinstit are un ascuțit simț al proprietății. Cînd mă vede forțînd ușile, îl ia cu crampe la plex.

Fără să iau în seamă protestele lui șopăcăite, meșteresc la broască. E de fabricație americănească dar o violez franțuzește și dă rezultatul dorit.

Regăsesc apartamentul doamnei Van Voorne, dar gol să te apuce ameteala. Nici urmă de olandeză, nici de slujnicuță. Lumină, ca ziua... Asta pare ciudat ! Magnetofonul e tot în living. Îi dau drumul și-mi distilează convorbirea de aseară.

Într-o oglindă venețiană Pinuche dă cu ochii de el și-și scoate îngrozit scufia.

— Puteai să-mi spui ! bombăne.

— Fie cu asta, fie cu o colivie de sticleți pe cap situația nu e mai gravă.

[1] Cu toate că modestia nu-mi este egalată decît de talent, țin să subliniez forța acestei imagini, îndrăzneala metaforei și armonia frazei care te duce cu gîndul la ceea ce găsim mai puțin obișnuit la Hugo.

Trec în camera de sforăit. Patul e desfăcut... Înainte să se cărăbănească, doamna Van Voorne s-a culcat puţin.

Pinuche, care cotrobăie prin vestibul, se iveşte cu un papuc de damă în mînă, un fel de coturn, din catifea roşie cu broderii aurite.

— Uite ce am pescuit la cuier, lîngă uşa de la intrare...

Recunosc papucul : îl purta olandeza mai devreme...

— La cuier ? zic uimit.

— Da... Ciudat, nu ?

— Destul de... Caută-l şi pe celălalt...

— Celălalt ce ?

— Celălalt papuc, tontule ! Că doar nu era unigambistă...

Pinuche se pune în patru labe şi se apucă să caute cel de al doilea papuc, dar degeaba...

CAPITOLUL III

Treaba nu tărăgănează. Pinuche foloseşte pesemne goarna de zile mari căci în mai puţin de un sfert de ceas sîntem siliţi să dăm lumea afară. Pinuche lasă să intre două doamne în ţinută de noapte, slujnica şi telefonista, şi le anunţă pe celelalte persoane că pentru şedinţa în curs locurile sînt ocupate.

Închide uşa şi pune lanţul de siguranţă.

— Gata, îmi spune.

O duc pe slujnicuţă în living în timp ce Pinaud îi povesteşte telefonistei peripeţiile prin care a trecut.

Cînd este demachiată, slujnicuţa este mai puţin drăguţă şi mai mult bretonă. Se smiorcăie şi îmi mărturiseşte, după ce mi-a văzut legitimaţia, că din toată tărăşenia asta ea o să se aleagă cu reputaţia şifonată, ceea ce n-ar fi cine ştie ce, şi cu slujba pierdută ceea ce este mai grav, căci era în braţele unui militar şi toată lumea a văzut-o fiindcă Pinuche nu a fost discret.

O liniștesc. Nu mă interesează cu cine se culcă decît dacă o face cu mandea și cum nu-i momentul potrivit să ne gîndim la așa ceva, intru în miezul subiectului.

— Ce s-a întîmplat cu stăpîna ta ?

Se zgîiește spre camera de culcare.

— Nu-i aici ?

— Dacă ar fi, nu ți-aș pune întrebarea...

Dă din cap.

— Habar n-am.

— Cînd ai plecat de la ea ?

— Îndată după dumneavoastră. Doamna mi-a spus că-mi lasă seara liberă și că pot să plec...

Înregistrez fără magnetofon dar cu satisfacție. Așadar vizita mea și-a făcut efectul și olandeza voia să rămînă singură... De ce ? Pesemne că aștepta pe *cineva*. Cineva cu care și-a luat catrafusele... în viteza a patra. Încît nici măcar nu s-a mai ostenit să stingă lumina înainte să o șteargă...

Stau pe gînduri uitîndu-mă distrat prin deschizătura halatului slujnicei. Ceea ce văd acolo face din plin cît o ședință de cineramă... Ba chiar relieful e superior. Mă smulg din visare. La urma urmei nimic nu ne spune că duduia Van Voorne a spălat putina. Ba chiar s-ar putea să apară pe nepusă masă, în mijlocul încurcăturii generale, și să cheme poliția. Ce moacă a-și mai face dacă ar depune plîngere ! Căci nu sînt nici mandatat, nici măcar autorizat să anchetez și chiar dacă aș fi mi-ar trebui un ordin de percheziție ca să intru în apartament... Și, mergînd mai departe, chiar dacă aș avea ordinul toi ar trebui să aștept să se facă ziuă pentru a mă apuca de treabă !

Ce mai, cu atîția „dacă", vorba lui Félicie, femeia asta de treabă care-mi este mamă, am băga Parisul într-o băsică !*

— Ce a făcut după ce am plecat ? întreb.

— Mi-a spus...

— Știu : să te duci să te plimbi, dar în vremea ce-ți terminai treaba ?

— A telefonat...

— Cui ?

— Nu știu...

— Ce a spus ?

— Nici asta nu știu, închisese ușa...

— Vine multă lume pe la ea ?

— Nu știu, o ține una fătuca.

Încrunt din sprîncene.

— Îți bați joc de mine, coloneleaso !

— Nu, dom'le, fiți sigur, nu sînt decît de trei zile la doamna Van Voorne, nu-i știu obiceiurile...

Totul se explică.

— Unde își ține mașina ?

— Într-un garaj, în spatele clădirii... Se trece prin străduța de alături...

Îl chem pe Pinaud.

Se ivește, cu părul zburlit, cu mustața scămoșată.

— Ce-i ?

— Tanti Van Voorne își ține mașina într-un garaj privat din apropiere. Ia informații de la telefonistă care e de-a casei, și du-te de vezi dacă mașina este acolo...

Aprobă scurt, își pune scufia cu ciucurele înăuntru și pleacă, demn ca un tribunal englezesc. Văzîndu-l cu iese, slujnica rîde cu gura pînă la urechi. O privire ca de gheață a lui San-Antonio o aduce cu picioarele pe pămînt.

---

* Aluzie la proverbul : Avec des si on mettrait Paris en bouteille = cu atîția dacă am putea băga Parisul într-o sticlă.

— S-a întîmplat ceva ? întrebă.

— Știu și eu... Ia zi, drăguțo, n-ai observat nimic ciudat în aceste trei zile în comportarea doamnei Van Voorne ? O fată deșteaptă ca tine n-a văzut nimic ?

Complimentul îi merge la inimă, dar totuși dă din tărtăcuță.

— Nu, nimic...

— A primit multe vizite ?

— Nu, pe nimeni... Dînsa iese destul de des...

— Și ce fel de stăpînă este ? Severă, drăguță ?

— Mai degrabă drăguță... În primele zile așa sînt toate, vă dați seama...

Nu poți scoate nimic de la fătuca asta. Îi dau o palmă peste fund și o trimit peșcheș tipului ei spunîndu-i răspicat să nu-și părăsească slujba fără îngăduința mea.

Cînd e gata să treacă pragul o chem înapoi. Mi-a venit o idee. La mine asta nu-i ceva neobișnuit... Îmi trec prin minte tot atîtea idei cîte pahare de beaujolais trec prin gîtlejul unui lionez.

— Prea bine, comoaro, nu ești încă la curent cu obiceiurile casei, dar să nu-mi spui că nu ți-ai aruncat o privire prin garderoba doamnei... O fată încîntătoare nu se poate opri să nu admire toalete, nu-i așa ?

Roșește, atît din pricina complimentului cît și a învinuirii pe care o conține. Pînă la urmă, întrucît privirea mea îi sfredelește epiderma, dă afirmativ din căpșorul nostim.

— O.K. ! după cum se zice la curtea Angliei. Atunci, vino încoace.

O duc în cameră și deschid larg șifonierul olandezei... Rochii, taioare, haine, halate.

Mă uit la slujnică.

— Iată, îi zic, luînd-o prin eliminare aș vrea să-mi spui ce toaletă poartă acum stăpîna ta...

Fata pricepe și, scoțînd o limbă cît se poate de comestibilă, începe să treacă atent în revistă toalele :

După ce a isprăvit de inspectat, întoarce spre mine o mutră schimonosită de emoție.

— Eu... eu nu mai pricep nimic, zice.

În schimb eu am și priceput.

— Toate hainele sînt la locul lor, nu-i așa ?

— Da...

— Ceea ce ar lăsa de înțeles că a plecat la plimbare în cămașă de noapte ?

— Da... În capot... Lipsește cel mov cu guler șal...

— Vezi ce tîrlici a luat...

— Ce să ia ?

— Cipici, pîslari, papuci ! Nu ne apucăm acum să ne jucăm cu cuvintele, scumpo !

Se așază în patru labe, fapt care-i pune în valoare un fundament cu forme bizantine. Mi-s de părere că soldățelul arde de nerăbdare, acolo sus ! Dacă a fost oprit în timpul marilor manevre, apoi sigur nu-i în apele lui !

— A plecat în papuci, afirmă slujnica.

— Ești sigură ?

— Nu încape îndoială... E ciudat, nu-i așa ? adaugă.

Este, cu atît mai mult cu cît nu a plecat cu „papucii" ci cu „papucul", ceea ce înseamnă o încălcare flagrantă a regulilor estetice.

Pocnesc din degete.

— E bine, du-te și fă-i o bucurie ostașului...

O escortez pînă în hol unde așteaptă telefonista. Cam șucărită, cucoana. Să te scoale Pinaud din pat în toiul nopții e deja o calamitate, dar să mai și înduri povestea vieții numitului Pinaud stînd atîta vreme în picioare în fața unei uși, apoi asta te face să ceri condica de reclamații.

— Sînt la dispoziţia dumneavoastră, zice dama.

Are căpăţîna constelată cu bigudiuri metalice. Trebuie că poartă ochelari şi a uitat să-i ia căci îşi încreţeşte exagerat pleoapele.

În timp ce îi arăt drumul spre living, se întoarce Pinaud.

— Maşina e la locul ei, mă asigură. Motorul e rece, aşa că nu a folosit-o nimeni de mai multe ceasuri...

După ce şi-a învederat calităţile de anchetator, se crede autorizat să-şi răsucească o ţigară care, după ce a făcut-o, seamănă deja cu un chiştoc.

Ne instalăm toţi trei în living ca într-un teren cucerit. Pinaud se descheie la pardesiu şi bagă de seamă înspăimîntat că a uitat să-şi bage în pantaloni pulpana din faţă a cămăşii de noapte. Din fericire pentru onoarea lui, doamna mioapă n-a văzut nimic.

— Aş vrea să ştiu ce-i cu povestea asta, zice cu tonul pertinent al cuiva care şi-a pregătit fraza cu migală, ca şi cînd ar trebui să alcătuiască ultimul vers dintr-un sonet.

— Ne pare rău că v-am trezit, dragă doamnă, dar nădăjduiam să aflăm noi înşine despre ce este vorba...

Se îmblînzeşte şi îşi vine în fire.

Din clipa în care eşti curtenitor şi ştii să umbli cu poliţeturi, puicuţele dau cu buretele. De fapt nimeni nu ştie s-o facă mai bine ca ele ! *

— O cunoaşteţi pe doamna Van Voorne, nu-i aşa ?

— Bineînţeles...

— Şi ce părere aveţi ?

Întreabarea, deşi scurtă, merită o clipă de gîndire. Aşa că doamna se gîndeşte în vreme ce Pinuche îşi înnegreşte vîrful nasului la flacăra fumegoasă a brichetei.

* Joc de cuvinte' passer l'épange = a da cu buretele ; a se despuia (arg.) (n.t.).

— Bun, începe telefonista. E o persoană bine... Manierată, bine îmbrăcată, un trai...

— Ce fel de trai, dragă doamnă ?

— Un trai bun !

— Primea multă lume ?

— Puţină... Oameni din elită...

Are baftă puicuţa asta, să fie în stare să-i cîntărească pe oameni din vedere. Elita ! Aş vrea şi eu să ştiu ce înseamnă ! Să cădem de acord odată pentru totdeauna asupra acestui punct ! Ce semn particular trebuie să arborezi pentru a fi situat în norul acesta aurit ? ELITA !

Cu zîmbetul Colgate pe buze susur :

— Nu-mi puteţi da numele vreunui vizitator ?

— Oh, nu ! exclamă îngrozită.

— Aţi remarcat pe careva mai de-al casei ?

— Nu, nu prea bag de seamă...

— Să lăsăm asta. Acum am să vă pun o întrebare la care o să puteţi răspunde întrucît este în legătură cu profesia dumneavoastră.

Dama îşi strecoară o mînă tremurătoare între sîni şi aşteaptă, pregătită pentru ce-i mai rău.

— Cum merge sistemul telefonic aici ?

— Păi... Ca într-un hotel... Am o centrală...

— Bun... Cînd vi se cere din afară un locator din clădire, băgaţi fişa corespunzătoare numărului cerut, aşa-i ?

— Aşa-i...

— Dimpotrivă, cînd un locatar vă cere un număr îl formaţi dumneavoastră, nu ?

— Ba da...

Pinaud, care nu se mulţumeşte să fie tîmpit în tăcere, deschide pliscul :

— E la mintea cocoşului !

Îl fulger cu privirea.

— Numerele pe care le formaţi le notaţi undeva căci trebuie să le decontaţi locatarilor ?

— Se înţelege.

— Cum procedaţi ?

Dama se crede intervievată de presa de mare tiraj şi începe să se aşeze în poziţii sugestive. Se crede obligată să-şi descopere pulpa dreaptă pe care o eczemă reproduce întocmai harta Corsicii.

— Ei doamne, ciripeşte, ca la poştă. Nu ştiu dacă aţi băgat de seamă însă apartamentele sînt numerotate.

— Am băgat.

— Cînd un locatar cere un număr, notez mai întîi numărul apartamentului apoi numărul pe care-l doreşte... La sfîrşitul lunii duc fişele la contabilitate, care face repartizarea...

Tresar.

— Duceţi-vă şi aduceţi fişele din ultimele opt zile...

— Păi...

O bruschez puţin. N-ar trebui să se considere *Miss* Univers înainte de ivirea zorilor, ar încurca numerele.

— Repede, nu am timp de pierdut !

Jignită, îşi acoperă eczema şi pleacă fără nici un chef.

Pinaud îşi lustruieşte bricheta de trei parale pe satinul fotoliului. E gînditor.

— Care-i părerea ta ? întreabă nepăsător, molpsit fără îndoială de la ELITA.

— Nu s-a schimbat, îi zic : ai rămas cel mai cretin membru din Poliţie...

De atîta amar de vreme ar fi trebuie să se înveţe cu grosolăniile mele, dar de fiecare dată i se blochează supapa !

— Mulţumesc, bombăne...

Păstrăm o tăcere siropoasă. Noaptea asta de coşmar, care nu se mai termină, lîncedă şi frămîntată, mă face mahmur. Mai trag o dată din fiola cu whisky...

— Vorbeam despre femeie, zice Pinaud, care nu poate suferi nici tăcerea, nici homarul Thermidor.

Îl cercetez atent. Văd în el nu colegul, ci individul.

— Scoate-ţi pantoful drept...

— Ce ?

— Fă ce-ţi spun şi nu mai cîrti... Îşi scoate pantoful şi îşi încearcă sprinteneala degetelor mişcîndu-le în şoseta de lînă.

— Ca poliţai nu trăieşti pe picior mare, bag de seamă.

O ia drept compliment şi gîngureşte, alintîndu-se :

— E drept... De fapt am făcut războiul la vînătorii de munte...

— Asta nu ne-a împiedicat să cîştigăm războiul, îi tai vorba. Bun, bagă-ţi piciorul în papucul pe care l-ai găsit...

Ascultător ca întotdeauna, şi cu atît mai merituos cu cît nu pricepe nimic, încalţă coturnul.

Rîd :

— Parcă ai fi un copil de spiriduş ! Bun, lasă-te în fotoliu ca şi cînd ai fi lipsit de viaţă...

— Ca şi cînd aş fi...

— Tacă-ţi fleanca, de nu te lipsesc de-adevăratelea de viaţă...

Se lasă în fotoliu cu mustaţa ciulită ca o măturică de latrină. Dar îţi ţine un ochi jumătate deschis ca să-mi poată urmări mişcările şi tot ce fac.

Trebuie acum să fac o precizare căci sînteţi atît de îndobitociţi încît ce-i neobişnuit vă lasă cu gura căscată. Jilţurile din apartament sînt jilţuri moderne, joase, cu spătarele lăsate. Din această pricină pentru a lua pe umeri o făptură fără viaţă, modul cel mai simplu constă în a o

apuca pe deasupra spătarului şi a face o rotire cu ea. Aşa şi fac. Pinaud e peste mine *cu picioarele atîrnîndu-mi pe spate*, cu capul lăsat pe pieptul meu.

Începe să zbiere cum că bareta de reglare a breveteloor îi intră în carne, dar puţin îmi pasă. Trec la uşa de la living şi mă îndrept spre cea de la intrare.

Deschid şi mă întorc. Constat că papucul încălţat de colegul meu este chiar pe cuier. În clipa asta se iveşte telefonista care, văzîndu-ne în această poziţie, scoate un răcnet de groază. O liniştesc cu un zîmbet şi îi redau lui moş Pinaud libertatea. Îşi masează primele coaste scoţînd gemete de fecioară siluită.

— Ai priceput unde vroiam să ajung ? întreb.

— Da, zice, crezi că vizitatorul a sugrumat-o pe doamnă cu şnurul de la draperie şi că a luat cadavrul ? Nu a băgat de seamă că i-a căzut un papuc la curier.

Îl bat drăgăstos pe spatele încovoiat.

— O să iasă ceva din tine mai înainte să te mănânce viermii...

Trage de un fir lung de păr din nara stîngă şi ochii i se umplu de lacrimi.

— Aşa s-a întîmplat, zice... Tipul în chestie (căci numai un bărbat poate fi atît de puternic încît să care un cadavru pe umeri)...

— Doar de n-o fi vorba de Suzy Solidor...

Continuă netulburat :

— ...Tipul a ieşit. Maşina aştepta în faţa clădirii. A băgat cadavrul înăuntru... Numai că şi-a dat seama că Bérurier e acolo şi s-a dus să-i bage un glonţ de burtă...

— În gît, rectific...

Amintirea prietenului nostru îmi nimbează inima cu o nesfîrşită tristeţe. Iau foile pe care mi le întinde telefonista şi mă aşez lîngă calorifer.

— Pinaud, cere-i doamnei să facă legătura cu spitalul din Saint-Cloud ! Vezi cum se simte sărmanul nostru Béru... După aceea întreabă-i pe oamenii care locuiesc pe stradă, îndeosebi pe cei care stau la parter dacă nu cumva au văzut sau măcar au auzit ceva...

Pinaud lasă firul de păr din nas şi îi face semn doamnei să fie gata să-l urmeze. Aceasta şi-a adus ochelarii şi profită ca să mă privească admirativ. Ceva îmi spune că geografia mea îi e pe plac. N-aş avea decît o vorbă de spus ca să mi se dea cu tot sufletul şi cu toată eczema.

— Fiţi drăguţă, îi şoptesc, ajutaţi-l pe colegul meu să-şi îndeplinească misiunea !

Ia poziţia de drepţi şi cei doi ţicniţi îşi iau valea. Iar eu mă reped pur şi simplu la foile acoperite cu numere caligrafiate în grabă.

Mă interesează ultimul apel din acest apartament. Cred că ne va da cheia enigmei.

Caut aşadar numerele de telefon cerute de la apartamentul 104 după plecarea mea. Nu găsesc decît unul, dar care a fost format de trei ori în cursul serii... Caut cu atenţie în foile din zilele precedente şi observ că numărul cu pricina revine frecvent în ritm de trei ori pe zi.

— Nu-mi mai rămîne decît să notez numărul în chestiune şi să verific de urgenţă al cui este...

Înainte să plec din apartament, sting lumina... Pe culoar nu mai este nimeni. Frigul i-a pus pe fugă pe cei care mai tîndăleau pe acolo.

Îl găsesc pe Pinuche în tovărăşia telefonistei. Aceasta, suflet milostiv, face un nes...

Pinaud dă din cap :

— Îl operează pe Grăsan, şopteşte...

— Care va să zică mai trăieşte ?

— Da... Însă, ca şi ţie, nu mi-au dat cine ştie ce speranţe... Se pare că a pierdut doi litri de sînge şi îi este

atinsă carotida... Se încearcă o operație minune... Infirmiera m-a lămurit : trebuie pusă partea atinsă a carotidei într-un soi de teacă.. Pînă acum operație n-a reușit decît o dată la o mie de cazuri...

Cuvintele mi se înfig în inimă ca niște săgeți într-o țintă. Îmi amintesc mersul de plantigrad al durduliului... Îl revăd gătindu-și un cîrnat pe spirtieră... Îi aud glasul făcut să toarne bancuri... Era un băiat bun, un prieten de nădejde, întotdeauna gata să-și pună pielea în saramură ca să-ți facă o plăcere... M-a scos de atîtea ori de la necaz și iată că din pricina mea...

Pinaud se apropie.. Își pune părintește mîna pe umărul meu. Îl strîng la piept și-l sărut pe furiș pe țeasta fără păr. Și pe el îl necăjesc destul... Și mi-a fost și el de multe ori de ajutor... Sînt cei neștiuți, cei fără grade din Poliție... Nu vor primi nici măcar Legiunea de onoare cu titlu postum... Au acceptat pur și simplu să nu fie decît niște rotițe îngăduitoare ale unei mașini al cărei mod de funcționare la drept vorbind nu-l cunosc...

— Măcar de l-am găsi pe ticălos, șoptește...

Telefonista nu știe despre cine vorbim, dar lacrimi de încredere îi curg în cratița cu nes...

— Doriți o ceașcă, domnule comisar ?

— Cu plăcere...

A știut ea de ce a înnădit-o... Mai avem destul pînă să ne băgăm în cîrpe !

Suflînd în cafeaua fierbinte, îl întreb pe Pinaud dacă nu a făcut cumva rost de alți eventuali martori...

— Nimic, zice... Am stat de vorbă cu o jumătate de duzină de inși, nici unul nu a auzit nimic, ceea ce dovedește că individul avea o armă silențioasă...

— N-are nici o importanță...

Mă întorc spre devotatul nostru ajutor.

— Scumpă și încîntătoare făptură, nu aveți cumva o carte de telefon pe numere ?

— Ba da...

— Atunci, fiți valabilă și căutați-mi adresa numărului Littré 62-64.

— Ia te uită, bagă de seamă dama, este un număr pe care doamna Van Voorne îl cere destul de des...

— Aveți memorie bună, o complimentez.

Pinuche adulmecă firicelele de tutun agățate de mustăți.

— Littré 62-64, turuie, ciudat lucru, îmi spune ceva... Da, am impresia că o vreme am avut numărul ăsta în minte...

Dă drumul la comentarii.

— Nu știu dacă ai băgat de seamă, zice, dar într-un număr de telefon există ritmul unui vers... E melodios... de pildă : Passay 26-45, este evocator nu ?

— Un vers de Coppée, îl asigur...

Telefonista buchisește opusculul udîndu-și arătătorul la fiecare pagină...

Deodată se oprește.

Am găsit, zice bucuroasă, Littré 62—64 : domnul Mario Josephini, str. Universității... Stați puțin, nu pot citi numărul, e un rahat de muscă pe el.

REPRIZA A CINCEA

CĂPITOLUL ÎNTÎI

Pinaud, căruia îi merge mintea cu încetinitorul, șoptește moale ca o balegă de vacă :

— Știam eu că numărul ăsta îmi spune ceva !

După care tace și începe să se holbeze la mine cu un aer tîmp.

— Păi, păi, behăie.

Dau din cap.

— Asta da mister, nu ? Sînt cîteva zile de cînd Mario a fost curățat. Pe ușa lui sînt sigilii, și ea îl chema la telefon...

— Nu e cu putință, hotărăște Pinaud care ar simțul limitelor omenești...

Mă dau la telefonistă. Gîngurește și-mi dezvăluie, promițător, un sîn care nu-și găsește locul în sutienul roz bonbon.

Femeile sînt întotdeauna gata să facă asemenea confuzii. Le întinzi mîna și, în loc să ți-o întindă pe a lor, își dau fundul mai aproape... Asta-i viața !

— Miss Telefon, îi zic, cu vocea răguşită de neliniște, vă revine cinstea să lămuriți misterul secolului. Știu că manevrați telefonul cît îi ziua de lungă și că nu puteți ține minte fiecare apel, dar vă cer să vă concentrați... Doamna Van Voorne v-a cerut aseară de trei ori numărul acesta, se vede din fișă... Văd în fața fiecărui număr un cerc roșu, asta înseamnă că nu s-a vorbit, nu-i așa ?

— Da, zice. A renunțat de fiecare dată...

Răsfoiesc fișele precedente și constat că *începînd de marți* fiecare apel la Littré cu pricina este precedat de semnul anulat... Pe de altă parte, de fiecare dată, a fost cerut de trei ori la intervale foarte scurte... Iată ceva care îmi deschide orizonturi nemărginite.

— De marți, numărul acesta nu a mai răspuns deloc, zic...

Își screme oleacă mintea, își șterge ochelarii cu poalele rochiei de casă, numai să nu scape prilejul să le ridice și declară :

— Da... Acum îmi amintesc... Doamna Van Voorne îl cerea de fiecare dată de mai multe ori deși îi spuneam că nu răspunde.

Pinaud pare că nu pricepe de ce mă bucur... Se zgîiește la mine cu ochii lui de șopîrlă năucă și se curăță în urechi cu capătul cu fosfor al unui băț de chibrit.

— Haide, zic deodată, cred că noi doi am dat de un fir...

— Noi ? se miră...

Și adaugă, cinstit :

— Poate tu, că eu ioc !

CAPITOLUL II

Dinspre apus răsare nedesluşit o geană de lumină. Frigul e mai pătrunzător decît la începutul nopții. Îmi simt fața unsuroasă, dinții precum creta, stomacul plîngînd... Pinaud miroase a dormitor conjugal și trupul tot îmi este năpădit de tristeţe.

— Era drăguță, persoana, zice scoţîndu-și scufia.

— Care persoană ?

— Telefonista... Nu e frumoasă, dar are forme îmbelşugate și este îndeosebi amabilă. Vezi tu, San-Antonio, eu care am experiență îți pot spune că virtutea cea mai căutată la o femeie este amabilitatea...

— Ar trebui să scrii asta în *Figaro !* îl sfătuiesc. Dumnezeule ! ce sete îmi e... Dacă găsim vreo bombă deschisă, luăm o litruță...

— Unde mergem ? se îngrijorează...

— La fostul tău cumnat...

— La ora asta ?

— De fapt, cît este ceasul ?

Trage căscînd de un lanț de ceas care ar fi numai bun pentru a lega la chei vaporul *Libertatea ;* scoate din adîn-

curile buzunarului un ceas mititel din nichel placat cu argint.

Studiază de aproape cadranul și rostește :

— 4 și 10...

Apoi, ars de curiozitate :

— Ce să facem la cumnatul meu ?... Să verificăm un amănunt ?

Dau din cap.

— Da... Cu toate că este prea devreme.

— Atunci, mergem să ne culcăm ?

— Nu ține !

— Mi-e somn...

— Egoistule ! Gîndește-te la Béru căruia în clipa asta i se grefează o carotidă de pui !

— Așa-i, se smiorcăie Pinaud. Bietul grăsan... Ce-i omul. Cînd mă gîndesc că doar alaltăieri avea un ful de valeți !...

Iată-ne în strada Universității, nu departe de clădirea de unde Josephini a fost aruncat pe fereastră. Opresc la vreo douăzeci de metri de intrare... Strada este liniștită... Nu văd decît cîteva mașini cu geamurile aburite și o javră care așteaptă lăzile cu gunoi.

— Coborîm ? întreabă Pinaud.

— Nu, mai stai puțin, trebuie să fac ordine aici.

Și mă bat cu degetul în țeastă.

— O să ai de lucru nu glumă, rînjește Pinaud.

— Hmm, ăsta-i un compliment, nu, domnule fosfor ?... Pinuche, uitîndu-mă la tine îmi vine ideea unui articol : *Cum le vine ramoliților mintea la cap !*

Își duce mîinile la piept.

Schimb tonul pentru a concretiza cu voce tare și inteligibilă „ideile mele bizare".

— Apelurile telefonice acasă la un mort al cărui apartament se știe că a fost sigilat nu sînt făcute la întîmplare.

Doamna Van Voorne mi s-a părut a fi o femeie al naibii de inteligentă și cu multă judecată...

— Și ? zice Pinaud.

— Faptul că de fiecare dată olandeza a cerut de trei ori la rînd numărul acesta mut prin forța lucrurilor mă duce cu gîndul la...

— La ce ?

— La un semnal, zic...

— Cum adică, la un semnal ? întrebă Pinaud, trezit din picoteală.

— Căsca-ți clăpăugile, schelet ambulant. Gîndește-te că cineva a vrut să-l urmărească pe cumnatul tău. Face ce face și ocupă un apartament vecin... Dar un apartament care nu era telefon, înțelegi ce vreau să spun ?

A priceput... Ochii lui spălăciți se întorc spre mine și mi se pare — dacă nu cumva mă înșeală simțurile — că joacă în ei o sclipire de inteligență.

— Vrei să spui că din apartamentul în care s-ar găsi acest „cineva" al tău se poate auzi telefonul lui Mario ? Și vrei să mai spui că sunînd de trei ori la rînd la numărul acesta acel cineva ar ști că lui i se adresează ?

Îl bat pe burtă.

— Bravo, bătrîne... Nu se poate rezuma mai lămurit o deducție destul de încurcată.

Pinaud scoate din buzunar bățul de chibrit cu trei întrebuințări de care se folosește fără deosebire pentru a se curăța în urechi, a-și curăța unghiile și a se scobi în dinți. Stă pe gînduri cu surcica în mînă și pînă la urmă îi găsește o a patra întrebuințare : o suge cu desfătare.

— Nu-ți mai rămîne decît posibilitatea să-l transformi în supozitor, zic răutăcios.

N-a auzit așa că zice mai departe :

— După vizita ta de aseară...

— Dacă este ora patru, poți spune ieri seară...

— Cum vrei... Așadar după vizita ta, dama i-a dat de veste tipului... Acesta a venit. I-a vorbit de tine, l-a pus să asculte discuția voastră și i-a cerut poate să o păzească... E numai o bănuială, firește, însă are valoarea ei...

— Zi mai departe, spun, interesat.

— Pe tip l-a apucat spaima din pricina amenințărilor... A sugrumat-o... Apoi și-a zis că trebuie să facă să dispară cadavrul și a luat-o pe cucoană în spinare... După cum ne-am mai gîndit, l-a zărit pe Bérurier și...

— Da, s-ar putea să se fi întîmplat așa...

— Ia notă, reia colegul, că nu-i greu de aflat dacă acesta-i adevărul adevărat. N-aveam decît să o trezim pe portăreasă și să o întrebăm cîte ceva despre locatari...

Dau din cap.

— Nu, nu sînt de această părere... Închipuiește-ți că tipul nu s-a întors încă și că se ivește taman bine cînd o luăm la întrebări pe băbuță ? Închipuiește-ți că nu putem face nimic pe loc și că mîine... Nu, lasă, am o idee mai bună...

Ambreiez și merg încetișor pînă la un bar de noapte de unde se aude o hărmălaie de nedescris.

— Hai să luăm o bere, zic, am să-ți explic planul meu...

Intrăm în cabaret. E un chiloman... La ora asta nu mai e multă lume dar ultimii mușterii fac zarvă cît un balamuc.

Pe scenă, trei muzicanți negri își suflă bojocii în alămuri și perechi epileptice își răsucesc fundul strîngîndu-se cu furie în brațe ! Capeți pe dată încredere în soarta omului holbîndu-te la zărghiții ăștia. Gagicile sînt apucate de-a binelea... Numai cu o gămălie de ac să le atingi și dau ochii și poalele peste cap... Sînt aici cîțiva tipi care peste puțin se vor bucura al naibii de ele...

Pinaud închide ochii din pricina saxofonului care urlă numai el cît portul New York la sfîrșit de grevă.

— E înnebunitor ! oftează.

Ne ducem la bar care, ce noroc, e mai retras.

— Două beri, zic.

— Franțuzești ? Nemțești ? Olandeze ? întreabă barmanul.

— Olandeze, șoptesc uitîndu-mă la Pinaud.

— Se nimerește bine, aprobă.

Radem două halbe cu guler. Prinde bine să-ți umezești gura la ora asta...

— Bun, mă hotărăsc punînd paharul pe masă, te duci să faci rost de o fisă.

— Am destule aici, zice Pinaud, care face pe mortul în păpușoi uitîndu-se cum se ridică fustele dansatoarelor.

— O fisă de telefon, nu o fîță, îi răcnesc la ureche. Eu o să mă întorc în fața clădirii... Peste cîteva minute o să formezi numărul cumnatului tău, îl mai ții minte ?

— Littré 62—64...

— Bravo ! O să poți apărea la Olympia într-un număr mnemotehnic.

— Ce mai e și asta ?

— Să te uiți într-un dicționar...

Pinaud își scoate proteza, scobește între doi incisivi și înlătură o bucățică de chibrit după care își pune la loc aparatul de turuit neghiobii.

Îmi aruncă o privire fără noimă, ca numele lui... Îmi revale regulate ?

— Da.

Plătesc cele două halbe strîmbînd din nas căci nota este pipărată și asta face să-mi fie iarăși sete. Aici este un cerc vicios, e de ajuns să te uiți la perechile care dansează ca să-ți dai seama...

— Plec, Pinaud...

Îmi aruncă o privire fără noimă, că numele lui... Îmi regăsesc mașina și fac un ocol mare ca să intru pe Universității *street* pe sensul cel bun.

Opresc în același loc ca mai înainte și aștept uitîndu-mă la fațada clădirii unde a locuit Josephini. O să mă credeți dacă vreți — iar dacă nu vreți nu vă mai rămîne decît să vă pictați în verde — dar aud lămurit soneria telefonului, acolo sus, la etajul trei... Sfredelește liniștea nopții, ascuțită ca o durere de măsele. Apoi se oprește... Nimic nu s-a mișcat în jur... Suflu în degetele care îmi înțepenesc... Și acolo, în bar, Pinuche formează din nou numărul în mijlocul hărmălaiei. După o scurtă întrerupere, soneria se aude iar... Se oprește din nou...

„De două ori", bolborosesc...

Timpul se scurge greu. Sînt gata să pariez un pumn de galbeni pe un pumn în gură că Pinuche dă pe gît un pahar mare de vin roșu...

În sfîrșit, soneria se aude pentru a treia și ultima oară... Abia a început clopoțitul că o lumină se și aprinde... Nu la etajul patru sau doi, după cum îmi închipuiam, ci la etajul trei al clădirii alăturate... Observ că fereastra unde s-a aprins lumina este lîngă cea unde Abel a aruncat cadavrul lui Mario.

Constatarea îmi încălzește inima... Și căldura se preface într-o adevărată vîlvătaie cînd bag de seamă că imobilul de alături este un hotel... De data aceasta intrăm în perioada hotărîtoare... N-am greșit, flerul meu nu m-a înșelat. Șo pe el ! Șo pe el !

Aștept cu ochii ațintiți pe dreptunghiul de lumină... La drept vorbind, ce aștept ?

Brusc se face întuneric, beznă ! Am un șoc... Îmi fuge gîndul să aflu dacă lui Pinuche îi trece prin minte să-și aducă hoitul. Am uitat să mă înțeleg cu el... Poate că mă așteaptă bînd vin de Bordeaux superior ? Vinul roșu de Bordeaux este slăbiciunea lui.

Încetez brusc să-mi pun o întrebare atît de lipsită de importanță. Un bărbat a ieșit din hotelul pe care-l supra-

veghez. E un tip bine clădit și îngrijit îmbrăcat. După mers e tînăr, dar e cu neputință să-ți faci o idee precisă căci poartă un palton gros din păr de cămilă. Trece drumul și se apropie de o mașină mare care staționează în față. Se așează și dă drumul la motor... Apoi decolează de pe trotuar și o ia la drum ca o ghiulea. Nu stau pe gînduri... La fel de iute îi iau urma. La început nu aprind luminile ca să-i atrag cît mai puțin atenția. Din fericire, se ivesc zorii și începe circulația ; mai ales vehicule cu mărfuri.

Păstrez o distanță potrivită, cu mîinile crispate pe volan. Mi-e frig cu toate că încălzirea mașinii funcționează normal. Este un frig interior datorat mai mult nopții nedormite decît temperaturii în scădere.

Gușterul o ia la dreapta, o ține așa pînă la cheiuri, o ia apoi la stînga întrucît este sens unic și trece peste podul de la Carrousel... Mă apropii ca să nu fiu oprit de vreun stop cu toate că puțin îmi pasă de ele ! Apoi o ia pe chei în sens contrar, pe malul drept.

Trecem de Châtelet, de Primărie și ajungem la confluența cu canalul. Nu știu dacă s-a prins că-l filez însă e sigur că începe să gonească nebunește...

Mergem așa cu toată viteza spre Charenton... Încep să se vadă panouri indicatoare care vorbesc despre Nancy...

Scrîșnind din dinți fredonez totuși un vechi marș militar :

N-ați văzut-o pe boarfa din Nancy ?

Care i-a umplut de sifilis pe toți cavaleriștii...

Îmi sună alături sub țeastă !

— Hai, San-Antonio, ești pe calea cea bună, băiete... Stăruința este întotdeauna răsplătită... Ai mirosit o pistă... Ai ascultat de instinctul tău, de dragostea față de meserie...

Încetez să mai cuget căci îmi dau seama că gîndesc așa cum se exprimă Bătrînul. De fiecare dată îi merge

gura tricolor pe fond de *Marsilieză* cu ochii în formă de Cruce de război !

Ajungem la tronsonul de autostradă care duce la Joinville. Aici tipul o să poată goni cît ţin roţile. Drumul e larg, pustiu... Cei de la drumuri şi poduri au stins luminile căci la orizont începe să mijească o geană de lumină. Economii! Economii !

Acum alergăm cu 120... Îmi zic că e practic cu neputinţă ca tipul să nu se fi prins că e urmărit... Întrucît tronsonul nu are ramificaţii poate că ar fi nimerit să-l depăşesc ca să-i dau încredere şi să-l las să mi-o ia înainte la capătul drumului ?

Gîndit şi făcut... Apăs cît pot pe accelerator şi acul indicator se duce de-a dreptul la 140...

Îl ajung din urmă fără probleme. Mă prefac absorbit de gînduri şi, cînd sînt pe aceeaşi linie cu el, nici măcar nu-i arunc o privire... Dar să ştiţi că am dat greş... Căci, deodată, în imediata apropiere, începe să plouă cu gloanţe! Geamurile caleştii devin opace... Puiul de căţea m-a luat la ochi în clipa cînd îl depăşeam... Din pricina vitezei nu m-a nimerit, dar parbrizul a încasat una bună şi, fiind din securit, s-a transformat într-o suprafaţă alb lăptoasă... Ne mai văzînd nimic, frînez din răsputeri rugîndu-mă lui Dumnezeu să nu pierd direcţia...

Izbutesc să mă opresc şi, după ce cobor, îmi dau seama că sînt la doi centimetri virgulă doi de un pom... Mă trec fiori pe şira spinării...

Două lumini roşii dispar în depărtare...

Iau o cheie cu moletă de sub scaun şi fac zob parbrizul înşirînd cele mai grovaze înjurături din colecţie.

CAPITOLUL III

Am scos la iuţeală parbrizul dar cele cîteva minute de care am avut nevoie i-au îngăduit agresorului să ia un avans hotărîtor... Cu atît mai mult cu cît aerul îngheţat al dimineţii pătrunde ca un brici în maşină, tăindu-mi obrazul.

Fac cale întoarsă, cu moartea în suflet. Mă cuprinde şi mai abitir ruşinea mai ales că, din grabă, am uitat ca un tont ce sînt să-i iau numărul. Pînă şi un puşti de nouăzeci şi trei de ani mi-ar plînge de milă !

Ulcerat ca un contribuabil care şi-a plătit impozitele, mă întorc în strada Universităţii unde aterizez după douăzeci de minute... Zăresc o cariatidă la intrare. Este Pinuche... De nas îi atîrnă o lungă stalactită argintie... E zgribulit, golit, mort şi oleacă beat ! Ochii îi sînt tot atît de plini de spirit ca două bucăţi de plastilină.

Mă vede coborînd din caleaşcă şi se apropie. Parcă-i un robot.

— Nu ştiam ce-ai păţit, îmi spune cu exagerată eleganţă.

Turuie clănțănind din dinți. Parcă-i un leu bătrîn închis din greșeală într-un frigider.

— Nu prea ești în apele tale, observ.

— Am răcit... Și apoi, la bar, hîc, am băut un vin roșu care nu era... hîc... de calitate.

Mă vede îndîrjit. E limpede ca lumina zilei că mitraliera m-a scos din toropeală.

— Ce s-a întîmplat ?

— Simți cu nasul tău înghețat că s-a întîmplat ceva ?

— Vechea mea experiență, zice, nobil și blazat.

— Vechea ta experiență nu te oprește să-ți sufli nasul, spun. S-a întîmplat că la semnalul tău telefonic un bărbat a luat-o la sănătoasa din hotel cît a putut de iute... Un bărbat a cărui fereastră este alături de cea de la camera lui Mario...

— Nu se poate ! strigă Pinaud.

— Sa întîmplat așa cum am onoarea să-ți spun...

Mă îndrept spre hotel și sînt gata să-i trec pragul cînd mă întorc, mirat că moș Pinuche stă țintuit locului.

— Vi sau pozezi pentru vreun sculptor ?

Deschide gura, își potrivește proteza cu degetul mare, clănțăne de cîteva ori în gol și declară :

— Păi eu n-am dat nici un telefon : telefonul de la bar era deranjat !

E rîndul meu să rămîn cu gura căscată. Aerul rece al dimineții mă pătrunde pînă la chiloți.

REPRIZA A ȘASEA

CAPITOLUL ÎNTÎI

— N-ai telefonat ? întreb...

Sînt cazuri cînd ai nevoie să te tăvălești în cele ce s-au spus ca să te pătrunzi mai bine de un lucru care sare în ochi.

— Păi, nu ! Ți-am spus că telefonul nu mergea...

— Și totuși am auzit cele trei apeluri consecutive... Și sînt încredințat că veneau din camera lui Josephini !

— Păi atunci înseamnă că le-a format altcineva, afirmă doct hodorogul. Nu văd altă explicație...

Mă mut de pe un picior pe celălalt pînă cînd am impresia — năucitoare — că m-am prefăcut în metronom.

— Hai să-i luăm la întrebări pe băieții de la hotel, hotărăsc.

Intrăm așadar în acest stabiliment mediocru, pompos botezat *Luxueun Hôtel*. De cum îi treceam pragul nările (cel puțin ale mele) ne sînt asaltate de un iz melancolic de stătut... Pute a jeg cald, a leșie rece, a omenire nevoiașă... Totul deprimă, ca un film neizbutit.

Sîntem nevoiți să sunăm mult și bine pînă se ivește un slujbaș bătrînt și neras. E înalt, adus de spate, cu o bărbie care nu se mai termină și cu ochi urduroși.

— Nu mai sînt locuri, bălmăjește. Și apoi, la ora asta...

— Arată-i domnului legitimația, îi zic lui Pinaud, ca să mai faci ceva mișcare...

Pinaud se scotocește metodic. Scoate pe rînd din portofelul făcut harcea-parcea : un permis de pescuit eliberat de Joyeuse Gaule de Carrières-sur-Seine, o legitimație cu tarif redus pe căile ferate, o carte poștală veche cu monumentul morților din Saint-Eurèbe-le-Grand și, în sfîrșit, un dreptunghi de carton alb împodobit cu tricolorul pe care scrie că domnul Pinaud e de la Poliție. Era și timpul : slujbașul dormea de-a-n picioarelea, precum caii cu care se aseamănă la facies.

— Poliția, murmură ca unul asupra căruia cam de multișor acest cuvînt nu mai face nici o impresie.

— Mda !... da, îl asigură Pinaud.

Cred că e bine să intervin.

— Acum mai puțin de un ceas a ieșit de aici un tip care locuiește la etajul trei, zic.

Celălalt zîmbește lugubru.

— Tot ce se poate...

— Aș vrea să aflu identitatea acestui om...

— Ar trebui să știu despre cine este vorba, zice băiatul de etaj.

— Cum, nu l-ați văzut plecînd ?

— Dormeam... Și dacă ar trebui să mă scol pentru toți cei care intră sau ies...

— Păi ce-i ăsta, hotel sau closet public ?

— De multe ori stau și eu și mă întreb, oftează bătrînul.

— Atunci să o luăm altfel. Îl caut pe unul dintre clienții dumneavoastră care, repet, stă la etajul trei și a cărui fereastră dă spre stradă, și este lipită de clădirea din stînga, și care are o mașină neagră a cărei marcă este greu de definit...

Bătrînul zîmbește cu gura pînă la urechi, pesemne pentru a-și pune în valoare ultimii patru colți care îi mai mobilează sufrageria.

— Oh ! este domnul Van Voorne, zice.

Pinaud își suflă zgomotos nasul. Examinează îngrijorat produsul suflatului după care împăturește batista și se întoarce spre mine.

— Se îngroașă gluma, declară sobru.

Dacă Bérurier ar fi de față n-ar scăpa prilejul să răspundă : „După care o să fete", ceea ce constituie un foarte onorabil joc de cuvinte. Dar nu-i de față iar mie nu-mi stă mintea la calambururi.

— De cînd stă aici acest domn Van Voorne ?

— De vreo trei săptămîni...

— El și-a ales camera ?

Întrebarea pare că trezește în mintea bătrînului o amintire neclară.

— E ciudat, zice, că întrebați ceva... Închipuiți-vă că, sosind aici, a cerut la început o cameră la etajul trei... I s-a dat numărul 34, dacă îmi amintesc bine... A doua zi, ne-a cerut numărul 39... O vroia pe aceasta, se pare, pentru că locuise în ea în împrejurări fericite pentru el cu cîțiva ani în urmă. Stătea în ea am muzicant de la *Tam-Tam*... Au căzut la învoială. Cred că olandezul i-a dat ceva !

Înregistrez pe disc suplu aceste vorbe care îmi luminează mintea.

— Putem vizita camera 39 ?

Celălalt ridică din umeri.

— Știu eu...

Se uită la panoul cu chei, dar cea de la camrea 39 lipseşte.

— Sînteţi siguri că nu e nimeni ? întreabă.

— Sigur, zic.

Îl iau de braţ.

— Aveţi fişa lui ?

— Bineînţeles.

— Trebuie să fie trecut şi numărul maşinii ?

— Cred că da.

Umblă într-un registru şi răsfoieşte nişte fişe legate cu elastic.

— Poftiţi...

Citesc fişa, numărul maşinii este trecut.

— Uite, îi zic lui Pinaud, anunţă-i pe băieţi... Trebuie neapărat să găsească maşina asta... A luat-o spre Nancy... Să formeze puncte de control... Îl vreau pe tip înainte de prînz...

— Să ureăm, îi zic slujbaşului.

Cotrobăie într-o sacoşă şi scoate un şperaclu.

— Urmaţi-mă, vă rog...

Urc scara îngustă, acoperită cu un covor care a fost odată roşu dar pe care milioane de tocuri l-au tocit.

Căzătura gîfîie. Cînd ajungem la etajul trei, din piept îi ies nişte şuierături ca dintr-o ţeavă de la încălzirea centrală cînd a fost înfierbîntat prea mult cazanul.

Se îndreaptă cu paşi mărunţi spre camera 39...

Înainte să bage şperaclul, bate înceţişor la uşă căci este, orice s-ar zice, un om scrupulos. Şi apoi, cred că Van Voorne nu era deloc zgîrcit cu bacşişurile.

Slujbaşii hotelului îl luau pesemne drept unul dintre acei ţicniţi care azvîrlă cu banii pe fereastră...

— Deschide ! poruncesc scurt.

Oftează (ca un suflet căruia îi lipseşte ceva) şi bagă şperaclul în broască. Are ochi buni căci uşa se deschide

de la prima încercare. Învîrte comutatorul şi după mişcarea bruscă a umerilor, îmi dau seama că e uimit din cale afară.

Îl dau la o parte.

Asta îmi îngăduie să văd mai bine cadavrul măcelărit îngrozitor al unui tip întins pe pat.

Rămîn cu gura căscată căci, fie vorba între noi şi o viitură a Senei, nu mă aşteptam în nici un chip să descopăr aşa ceva...

Mă dau mai aproape. Victima este un bărbat de vreo patruzeci de ani, de talie mijlocie... Are faţa plină de sînge, nasul zdrobit, un ochi scos din orbită, falca strîmbă...

— Domnul Van Voorne, îngăimă băiatul de etaj.

Mă întorc spre el.

— Ce spuneţi ?

— Este domnul Van Voorne ! Ce a putut păţi ?

— S-a luat la harţă cu un autobuz...

Van Voorne ! Deodată chiar că nu mai pricep nimic... Îl ating şi constat cu mirare că e deja rece. Aşadar a fost ucis de mai multe ore...

Tocmai cînd mă miram mai tare soseşte Pinaud.

— Gata, vesteşte cu mulţumire. Ţi-am transmis ordinele şi mi-au făgăduit că...

Dă cu ochii de cadavru şi scapă chiştocul lipicios pe plastronul — de altfel constelat de pete — al cămăşii de noapte.

— Cine este domnul acesta ? întrebă aproape cordial.

— Van Voorne...

— Păi...

Bat din picior.

— Ah ! fără „păi", sînt şi aşa sătul pînă în gît ! Du-te şi telefonează la laborator şi la identitatea judiciară !

Se cufundă în contemplarea cadavrului.

— Ce-a mai pățit ! zice.

Își șterge mustața cu batista.

— Apropo, zice, am dat telefon la spital să întreb de Bérurier... Operația s-a terminat... A avut loc în condiții bune, nu ne mai rămîne decît să așteptăm...

Vestea asta mă mai întremează.

— Minunat, și acum la treabă...

După ce a dispărut, mă întorc spre slujbaș.

— N-ați auzit nimic ?

— Nu...

— Și totuși, cînd un tip este hărtănit în halul ăsta trebuie că țipă ca din gură de șarpe, n-a semnalat nimeni nimic ?

— Nu, nimeni... Trebuie spus că în hotel radioul merge zi și noapte... Sînt o groază de oameni care seara se plictisesc... Fără să-i mai punem la socoteală pe țînci... ăștia urlă nu glumă...

— N-ați văzut un tip bine legat, cu pardesiu din păr de cămilă ?

Se gîndește.

— Ba da... Stați puțin... Da, o dată sau de două ori... Avea nasul turtit ?

— Tot ce se poate...

— Atunci l-am văzut...

— Dar după amiază ? Sau azi noapte ?

— Nu, căci nu stau în cămăruța de la recepție, e prea frig... Mă bag în pat și citesc reviste de știință...

— Și nu apăreți decît după ce răgușește omul strigînd?

Nu se teme de sarcasme. Viața lui de două parale e pe sfîrșite și nu-i mai pasă de nimic. La vîrsta asta, nu mai știe ce-i aceea cinste.

— Sînt bătrîn, am dreptul să fiu surd...

Mi-e milă de el.

— Iartă-mă tataie... Numai că este neplăcut să-ți fie uciși clienții...

— Mie îmi spuneți... N-am pățit aici așa ceva de treizeci și trei de ani de cînd mătur prezervative...

— Orice lucru are un început...

Tot vorbind, umblu prin hainele răposatului... În dulap sînt atîrnate mai multe costume... Într-un buzunar găsesc un pașaport olandez... Are vize din diferite țări... Tresar cînd descopăr că luna trecută Van Voorne s-a dus în Africa de Sud, la fel ca Josephini. Pașaportul i-a fost compostat de birourile din Capetown. Nu încape nici o îndoială, cei doi bărbați erau în cîrdășie, sau...

Reapariția lui Pinaud în rolul principal din : *Sînt sătul, nu ne mai culcăm odată ?*

— Or să vină, zice.

Îi arăt pașaportul lui Van Voorne.

— Îți dai seama ce tare bate vîntul și de ce strălucesc stelele, Pinuche ?...

Își suflă nasul cu putere, acesta fiind din totdeauna pentru el semn vădit de emoție intensă.

— Se...

— Ai mai spus-o.

— Se leagă ! mă întrerupe colegul. Îmi place cînd pistele paralele se încrucișează...

— Ce dovedește asta, geometrule ?

— Că își pierd noțiunea de infinit...

Răsuflarea îi miroase a rom. Sînt gata să pariez scalpul meu pe peruca lui Bing Crosby că a descoperit o fiolă de Saint James nu departe de telefon.

Îi pune servitorului o întrebare cretină :

— Cum se face că nu aveţi telefon ?

Mă uit la el.

— Cum adică nu au telefon ? Atunci de unde ai chemat poliţia ?

— Păi... de la cîrciuma din colţ, care tocmai a deschis...

Bătrînul băiat de etaj ne lămureşte.

— Patronul este un zgîrciob... A zis că se făcea prea mare risipă cu telefonul... Şi apoi, intram în conflict cu cei care stau aici. Într-o bună zi, i-a venit pe chelie să pună să i-l taie !

— Pesemne că a fost dureros, se hlizeşte Pinuche, căruia răcoarea dimineţii şi romul îi întineresc spiritul.

Se apropie de peretele care desparte camera de apartamentul răposatului său cumnat. Îşi pune pe nas nişte ochelari cu lentilele crăpate şi cu un braţ legat cu un fir de lînă. După care examinează peretele centimentru cu centimetru.

Îi urmăresc cu atenţie cercetările.

— Asta-i ! zice în cele din urmă.

Îşi ţine degetul cu unghia înnegrită pe o găurică rotundă... În găurică se aflq o luptă cît grosimea unui creion şi care, ca toate luptele, măreşte lucrurile.

— Post de observaţie, arată Pinaud.

— De asta vroia camera 39 ! exclamă servitorul.

— Da, zic, de asta...

Simt că bătrînul curăţitor de chiuvete se va apuca să pună întrebări, aşa că îl opresc cu brutalitate.

— Cei de la juridic trebuie să sosească, primiţi-i cum se cuvine... Noi avem treburi care nu suferă amînare. Pinaud dă afirmativ din cap fără să aibă habar despre ce este vorba.

Cobor scara abruptă... Şi mă reped la maşină. Bravul Pinuche mi se alătură scoţînd aburi albi pe gură.

— Nu este cald, bagă de seamă aşezîndu-se lîngă mine.

Îi arăt parbrizul distrus.

— Dacă ai şti unde te duc acum, ai tremura şi mai şi.

CAPITOLUL II

Curios cu prietenul meu Pinuche este faptul că nu dai doi bani pe el (ba chiar mult mai puțin), dar că, uneori, dă din el idei măreţe.

Ghemuit pe scaunul de lîngă mine, cu scufia trasă pînă pe sprîncene, cu gulerul pardesiului ridicat, nu se mai vede din fizicul lui de teatralist decît vîrful roşu al nasului şi un smoc de mustaţă...

Din mormanul acesta de boarfe se aude cîteodată un glas pe care frigul îngrozitor îl face tot mai tremurător.

— Unde mergem ? întrebă.

— La o speranţă a boxului, pentru a face rost de adresa unei foste glorii...

— Dacă ai vorbi mai pe şleau, zice, mi-ar veni mai uşor să înţeleg ce spui.

Dau informaţi suplimentare cerute.

— E foarte simplu, cunosc un boxer datorită căruia, de fapt, mi-am putut băga nasul în afacerea asta.

Pinaud rînjește ca Mefisto de la opera din Saint-Nom-la-Bretèche.

— Cu toate că este vorba de fostul meu cumnat, zice, ai fi făcut mult mai bine dacă ți l-ai fi băgat în altceva...

Continui fără să iau seama la sarcasme :

— Băiatul ăsta îmi va spune unde stă tovarășul lui de *team* Beppo Seruti, boxer de categorie ușoară pe care Josephini l-a dus cu el în Africa de Sud ca să o ia pe coajă... Sînt trei persoane care se vor fi găsit la Capetown în aceeași perioadă, poate nu-i decît o coincidență, și totuși întrucît din trei, două sînt moarte, aș vrea să vorbesc cu a treia, e ceva omenesc, nu ?

— E chiar necesar, încuviințează Pinuche trăgîndu-și o stalactită mai puțin argintie decît cea de mai înainte.

Conduc cu viteză moderată căci aerul înghețat care ne biciuie fața îmi arde ochii. Ben Mohammed locuiește pe o străduță provincială, pe lîngă Porte d'Italie... Cînd va fi vedetă, își va cumpăra un apartament în Passy și, după ce-și va fi pierdut titlurile, o cîrciumă în vreun colțișor de țară unde lumea se mulțumește cu gloriile apuse.

— Știi la ce mă gîndesc ? murmură Pinaud.

— Nicicînd nu va putea vreun aparat de recepție să capteze undele emise de un creier din ghips !

— Mă gîndesc, zice mai departe, că francezii cunosc mai multă geografie decît se pretinde... Să privim afacerea din punct de vedere geografic...

— Dă-i drumul, te ascult cu urechi de elefant.

Pufnesc într-un rîs behăit căci le am micuțe de tot.

— Asta-i, zic prăpădindu-mă de rîs, or să-mi mai crească...

— Ce puncte importante găsim în toată tărășenia asta ?

— Doi olandezi și două vize pentru Africa de Sud...

— Trei vize, dacă-mi dai voie... Bun, ce se poate face în Africa de Sud ?

— Se organizează campionate de box...

— Da, dar în afară de asta ?

Ridic din umeri.

— Mă dau bătut !

— Se extrag diamante din pămînt, zice Pinaud.

Încrunt din sprîncene și zic, spre a dovedi că sînt pe față :

— Mulțumesc, mulțumesc, domnule Champagne.

Ridică ciucurele scufiei care îl gîdilă pe vîrful nasului...

— Și sînt vîndute în Olanda, exclamă.

Tac mîlc.

Marile surprize te lasă mut.

Din cataplasma asta învechită a ieșit o idee care ar putea face pui... Pui blonzi, ca toți olandezii...

— Pinaud, șoptesc, cu gura plină de salivă, Pinaud, mă întreb uneori dacă Pascal nu s-a reîncarnat în tine cu Conan Doyle și cu pilulele pentru ficat Pink cu tot !

CAPITOLUL III

Cînd sunăm la uşa camerei lui ca pentru slujnice, micuţul arab dormea cu pumnii strînşi, ceea ce pentru un boxer este cel mai firesc lucru din lume.

Tărăboiul stîrnit îl face pesemne să viseze lucruri minunate căci îl aud oftînd. Visează că a bătut gongul pumînd capăt ultimei runde din meciul împotriva deţinătorului titlului şi că el devine campion al lumii la toate categoriile cu menţiunea foarte bine şi o invitaţie de onoare semnată de directoare.

În cele din urmă se trezeşte, şopteşte ceva în limba kabylă sau în nuştiucare şi vine să ne deschidă. Are pe el un slip şi torsul gol îi sclipeşte ca bronzul... Laţele încîlcite îi stau pe cap ca o claie de lînă neagră... Se freacă la ochi, mă recunoaşte şi-mi zîmbeşte cu amabilitate...

— Bună ziua, dumnu comisar...

— Salut, campionule... Vin să-ţi cer o informaţie. Nu ai cumva adresa eminentului tău confrate Beppo Seruti, care s-a dus luna trecută în Africa de Sud ca să-i zboare careva şi ultimele măsele ?...

Micuţul arab se scarpină pe scăfîrlie.

Trebuie să laşi cuvintelor timpul necesar să-i foreze creierul bumbăcit.

— Seruti ? întrebă.

Întrucît se mai întîmplă să fiu şi răbdător, încuviinţez din cap.

— Staţi puţin, zice, am...

Se duce şi trage un sertar dintr-un dulap vechi şi cotrobăie prin el. Scoate un caiet în care a lipit articole din presă dedicate pumnilor săi tineri. A băgat înăuntru şi alte hîrtii referitoare la colegii de *team*... Îmi arată o fotografie a lui Seruti... Îl vedem în şort pe o pajişte, sărind coarda...

Imaginea este însoţită de această legendă : *Campionul lumii antrenîndu-se la proprietatea lui din Saint-Maur-Des-Fosses.*

Aşa că deşi ai nasul turtit ca o limonadă *, urechile clăpăuge şi căpăţîna mai hărtănită decît automobilul unei doamne, îţi poţi îngădui nişte deducţii.

Închide caietul arabului.

— Bine, băiete... Îţi mulţumim...

Stau pe gînduri.

— Ştii pe unde vine Saint-Maur-des-Fossés ? îl întreb pe amicul Pinaud.

— Bineînţeles, zice. După ce ajungi la Joinville...

Am o tresărire. Mă reped la caietul lui Mohammed şi îl răsfoiesc grăbit mai mai să-i smulg paginile.

Dau peste altă fotografie cu Ben Mohammed şi alţi campioni vestiţi, printre care Beppo Seruti.

N-am ochi decît pentru el... În treaba pe care o fac ai, inevitabil, ochiul ager... Memoria vizuală este A.B.C.-ul meseriei noastre.

* Limondă = specie de peşte de mare (n.t.).

Nu încape îndoială că aţi priceput, iar de nu înseamnă că aveţi sîmburi de cireşe în loc de materie cenuşie, dar dîndu-mi oleacă silinţa izbutesc să înţeleg că acest campion decăzut şi tipul cu pardesiu din păr de transsaharian cu patru picioare nu sînt decît una şi aceeaşi scîrnăvie.

— La drum spre Saint-Maur-des-Fossés, zbier în trompele lui Eustachio ale lui Pinaud care adorme sprijinit de pervaz.

Şi iată-ne plecaţi, frînţi, clănţănind din fălci, cu pleoape grele de o tonă şi cu o oboseală în noi gata să se împrăştie pe asfalt !

M-a scos întotdeauna din încurcătură, oricînd şi oriunde, iuţeala mea. Iuţeală de gîndire pe de o parte, iuţeală de execuţie pe de alta... Faptul de a lua o hotărîre şi de a acţiona în timp record îţi îngăduie să nutreşti orice speranţă... Mai adăugaţi reţeta lui Danton : îndrăzneală şi iarăşi îndrăzneală şi veţi da peste San- Antonio, bine făcut şi tare-n oase...

E ziuă de-a binelea cînd trecem de panoul care anunţă localitatea Saint-Maur...

I-am împărtăşit lui Pinaud convingerea mea şi, bineînţeles, cu glas mocirlos din pricina somnului, bătrînul nătărău se bagă în ciorbă :

— Nu trebuie să te laşi păcălit, dragul meu... Sînt sigur că Van Voorne a fost omorît cu pumnii... Treabă urîtă, dar treabă făcută cu măiestrie de un profesionist.

Opresc o clipă ghetăria pe roate ca să aflu unde stă Beppo... Chiar atunci văd un muncitor sudat de ger pe o motoretă.

Îl opresc.

* * *

— Nu ştiţi unde este casa lui Beppo Seruti ? întreb.

Nu știu cum de mai poate rîde pe un asemenea ger.

— Sînteţi chiar în faţa ei....

Mă salută și pleacă vesel în dimineaţa îngheţată.

Lui Pinaud nu-i place proprietatea...

Face o impresie mai proastă decît în fotografia arabului. Este o construcţie destul de modernă de dimensiuni nu prea mari... Grădina e cam lăsată în paragină... Poarta din lemn este deschisă și zăresc, la capătul aleii, maşina mare de mai devreme.

Pun mîna pe genunchiul lui Pinuche.

— El e, uite maşina... Se vede plăcuţa NL la spate... Olanda !

— Ce facem ? întrebă.

Pîndesc o clipă după care, brusc, deplasez puţin maşina căci îl văd pe Seruti ieţșind din casă cu cîte un geamantan în fiecare mînă... Se duce la o altă maşină, franţuzească de data aceasta, pe care n-o zărisem de la început întrucît este în parte ascunsă de cealaltă.

După care, intră din nou în casă.

La fel ca mine, Pinaud se uită printr-o gaură din gardul viu.

— S-ar zice că am ajuns la ţanc, nu ?

— Da, cam aşa ceva.

— Ce facem ?

Îmi screm mintea...

— Stai puţin... Da... Cobor și mă duc să-l înhaţ pe fîrtat. De cum trec de zid, numeri fără grabă pînă la zece și înaintezi cu maşina pînă în faţa intrării în aşa fel încît

să nu se poată căra cu tomberonul lui în cazul în care nu vei izbuti să... să mă înţeleg cu el, pricepi ?

— Şi după aceea ?

— După aceea îţi aşezi hoitul de boşorog unde poţi ţinînd revolverul în mînă pentru cazul în care un biet boxer şomer ţi-ar cere un foc.

Ocolesc gardul şi, cînd ajung în dreptul casei, trec prin el ca un mistreţ. Sosit de partea cealaltă calc pe o greblă a cărei coadă mă izbeşte în devlă. Mai văzusem aşa ceva la circ şi mă prăpădisem de rîs. Totuşi, în împrejurarea de acum, găsesc că roiul de stele verzi este cum nu se poate mai nepotrivit.

Îmi frec tărtăcuţa şi mă apropii de maşină, lipit de pereţi... De cea de a doua, se înţelege.

Mă tupilez după aripa dreaptă din faţă şi aştept. Nu trece mult şi aud scîrţiit de paşi pe pietriş. Stîlcitorul de mutre se iveşte cu alte bagaje.

Îl las să se aplece peste portbagaj şi dintr-un salt sînt lîngă el cu Coltul în labă.

— Ce faci, Seruti, te muţi sau schimbi roata ?

Tresare şi se uită la mine. Ochii negri îi ard ca ochii tuturor italienilor. Şi, ca toţi italienii, în ciuda căpăţînii plină de cucuie, este tare frumos. Nu-i de mirare că toate gagicile se dau în vînt după domnii bersalieri !

Parcă toţi au fost concepuţi şi făcuţi nu de Sacha Guitry ci de Rudolf Valentino...

— Ce vreţi ? croncăne.

— Să-ţi cer un autograf... Numele tău nu mai înseamnă mare lucru pe piaţă, dar băiatul portăresei mele nu face mofturi...

Ţinîndu-mă de şotii, o pot da în barcă, căci dacă fanfaronului ăstuia i-ar trece prin cap să-mi ardă un pumn, apoi e mai mult ca sigur că destinul meu va avea de lucru...

De cum îl văd clipind, îmi încleştez arătătorul pe trăgaci, gata să-i trimit marfă de calitate în măruntaie... Deocamdată nu îndrăzneşte să lovească... După privirea înfrigurată îmi dau seama că şi el a petrecut o noapte albă.

— Aşadar, de cînd boxul nu mai aduce destul cîştig, trecem la omoruri în serie ?...

I se citeşte spaima în priviri.

Îmi furişez mîna liberă în buzunarul stîng ca să pescuiesc perechea de cătuşe.

Scule preţioase, cătuşele... Ele îl fac pe caraliu să fie caraliu... Numai că, în clipa în care le scot, aud un zgomot în spate, un zgomot uşor de paşi... Clipa este mai tare decît reflexele mele... Mă întorc să văd cine vine. Văd, dar pentru puţină vreme căci cele cinci falange de la dreapta lui Seruti vin să-mi cînte în vîrful bărbiei : *Uită de mine, iubirea mea.* Dau popii un ort şi mă pierd în spaţii interplanetare pe care nici un telescop uriaş nu le va capta vreodată.

* * *

Cînd, după cîteva clipe, ies din beznă, mă aflu în garaj.

Seruti m-a adus aici trăgîndu-mă de picioare... Slujnicuţa doamnei Van Voorne închide uşa pliantă ca să rămînem singuri... De data aceasta nu mai arată deloc a bretonă. Poartă o haină de astrahan şi pantofi cu toc înalt, dar trebuie să admit că, în principal, transformarea este a expresiei. Am în faţa mea o femeie care ştie ce face, pozitivă şi liniştită, şi nu pe slujnica toantă de altădată.

— Ia te uită, zic. Asta da surpriză...

Încerc să mă ridic în genunchi, dar primesc un şut în piept. Nu vă puteţi închipui cît de dureros poate fi cîteodată un picior de femeie.

Cad pe spate fără însă să-mi pierd cumpătul. Atunci văd că Seruti se întoarce din fundul garajului ţinînd o frînghie în mînă. La început cred că mă va lega cu ea, dar îl văd făcînd un laţ şi pricep.

— Văd că-ţi arde de glumă ! cîrîi, ai lucrat ca pe bandă rulantă toată noaptea, băiete. Acum lasă prostiile, s-a făcut ziuă...

Încerc să apuc sfoara de cînepă dar m-a înhăţat pe la spate şi sînt încă moale ca o cîrpă după pumnul de adineauri. Acest K.O. îmi poate fi de-a dreptul fatal...

Din fericire, apare Pinuche în mînă cu un pistol cît piciorul meu... I l-o fi dat unchiul lui, cuirasierul, care l-a adus pesemne din războiul din '70 ! Oricum intimidează. Şi face prăpăd cînd apeşi pe trăgaci. Ca dovadă, două gloanţe ies din el într-un nor de fum acru şi gorobetele Seruti începe să se tăvălească pe jos chemîndu-şi *madre.*

Pinuche, mulţumit de el ca un laureat al concursului de la *Figaro*, îndreaptă ţeava archebuzei spre fată.

— Nu mişca, o povăţuieşte cu glas mai behăit ca oricînd.

Nu are impresia (nici intenţia) că devine patetic. Tragedia nu-i punctul lui tare, în tinereţe n-a jucat decît în *Mîna surorii mele* şi *M-ai vrut, m-ai amut...* Mînuieşte puşca părinteşte...

Încep să regăsesc oxigenul pe care m-am obişnuit să-l consum. Mă pun gemînd pe picioare.

— O lovitură pe la spate, îi zic lui Pinaud. Dacă nu erai tu... Ce bine m-a potcovit, ticălosul !

Mă frec pe bărbie... Am impresia că am o falcă din fonta cea mai tare, cîntărește cît o vacă ! Am pesemne toată mutra zdrelită.

Gemînd, Seruti se zvîrcolește mai departe pe jos. S-a pomenit cu două prune în coșul pieptului și asta îl împiedică să ne spună ultimul banc cu Bulă.

Puștoaica se holbează la el cu niște ochi cît cepele.

— Repede, repede, șoptește, trebuie să facem ceva... O ambulanță... La spital...

Lăsînd-o nervii, începe să orăcăie și gagiul San-Antonio îi cîrpește cîteva palme, terapie ideală pentru aceste cazuri disperate.

Se oprește brusc.

— Ajutor, rîgîie Seruti scuipînd roșu.

— Vă implor, bîzîie frumoasa.

Pinaud își răsucește o țigară „cu sărmanele lui degete tremurînd de frig"[1]. Îi fac prietenului cu ochiul.

— Ascultă, bonă bună la toate, bonă bună la rele, cum ar trebui să-ți zic, ne vom duce după ambulanță după ce vei fi făcut lumină în mințile noastre, nu înainte... Amorezul tău n-are decît să crape, asta ne lasă reci... Tu trebie să alegi... Și alege. Alege în sensul bun căci pesemne boxerul i s-a băgat adînc pe sub piele.

[1] Iată un vers de Hugo pentru a vă arăta că sînt un om citit.

CAPITOLUL IV

Povestea e simplă de tot, dar plină de amănunte nu tot atît de simple. Renunțînd să vă mai transcriu cu realismul meu obișnuit dezvăluirile puștoaicei Cutărică, vi le înfățișez pe scurt.

Van Voorne era un misit clandestin din Amsterdam, specializat în traficul cu pietre scumpe. Trăia, ce-i drept, despărțit de soție, dar bunurile le aveau împreună și cei doi cumetri alcătuiau o drăguță pereche de lichele.

Van Voorne se dusese de mai multe ori în Africa de Sud pentru a încerca să facă rost la fața locului, în condiții avantajoase, de un mare număr de diamante. Pusese la punct o afacere mănoasă și, luna trecută, se pregătea să-și transporte marfa de la Capetown în Olanda, cînd poliția sud-africană, care mirosise ceva despre învîrtelile lui și căreia nu-i ardea de glumă cînd e vorba de traficanți de pietre prețioase, i-a dat bătaie de cap... Gata să fie înhățat dacă nu se descotorosea de pietre și, neștiind unde să le ascundă, Van Voorne a intrat în cîrdășie cu Josephini care trăsese la același hotel și cu care se înțelegea de minune.

Îi băgase managerului marfa pe gît făgăduindu-i să facă *fifty-fifty* dacă aduce pietrele la Paris... Josephini se învoise căci o trebușoară așa de frumoasă nu-l putea lăsa de piatră...

Van Voorne dăduse de știre neveste-si sfătuind-o să se ducă să primească marfa de la aducător iar el se descurcase cu cei de la siguranță care, după două săptămîni, au trebuit să admită că este curat lacrimă, proaspăt scos de la Nufărul.

Josephini se întorsese cu coada între picioare însoțit de băiatul care pierduse titlul și pe care îl măcinau gînduri negre... Numai că Seruti asistase, prin ușa dintre cele două camere pe care bosul lui și cu el le ocupau la Capetown, la discuția dintre Van Voorne și Mario... Și se gîndea să se răzbune pe soartă tăindu-și o felie din tort...

Întors în Franța, îi mărturisise managerului că era la curent cu toată potlogăria și îi propuse să păstreze pietrele... Le vor împărți între ei și dacă vreodată Van Voorne avea să facă gît, el era gata să-l pună la punct...

Vai ! Josephini se prefăcuse luat ca din oală și îl învinuise pe Seruti că își lua nasul la purtare... Tot așa cînd cucoana Van Voorne voise să-și ia potul, o trimisese la plimbare pretinzînd că habar n-avea de nimic. Proastă treabă pentru cei doi Van Voorne... Ei s-au întîlnit cînd bărbatul s-a întors din Africa de Sud și acesta, om cu scaun la cap, pricepînd că se lăsase dus de nas și că nu va căpăta nimic folosin forța, făcuse în așa fel încît să-l urmărească pe Josephini în modul pe care-l știm... El îi urmărea pe cei care veneau pe la manager iar soția se ocupa de viața exterioară a lui Mario... Se întîlnea deseori cu cumnatul lui Pinuche ca să-l întrebe dacă își recunoaște sau nu greșela și ca să-l facă să se simtă stînjenit pentru că este supravegheat.

Cînd era de părere că Josephini se întîlnea cu oameni dubioși, cu care ar fi putut negocia diamantele, îi dădea de știre soțului într-un fel bine chibzuit, căci hotelul nu avea telefon, adică făcînd apel în apartamentul lui Josephini pe care el îl supraveghea. Atunci Van Voorne băga un fir în strada Faisanderie unde soția telefona înaintea lui și lăsa adresa unde trebuia să o găsească...

Fata îi povestește toate astea printre sughițuri, hohote de plîns, țipete, scîncete și priviri deznădăjduite aruncate drăguțului ei pe cale să o mierlească tăvălit în ulei.

Apoi o bag în priză la capitolul Seruti, care mi se pare mai important... Își dă eroic drumul la gură...

În vreme ce soții Van Voorne încercau să-și ia marfa înapoi, Seruti, boxer terminat și băiat cu moralitatea mai mult decît elastică, își urmărea și el patronul. Pe urmele lui Mario se afla o haită de ți-era mai mare dragul... Fostul campion pricepuse uneltirile soților Van Voorne și se hotărîse să le-o ia înainte... Luni seara se dusese la manager și-i ținuse o ședință de intimidare... Umblase cu amenințări... Josephini se speriase și jurase pe toți sfinții că se înțelesese cu Van Voorne și că îi dăduse olandezului diamantele înapoi... Seruti nu se lăsase dus cu preșul și începuse să facă pe al dracului. Atunci Josephini înșfăcase faimosl cuțit de tăiat hîrtie și încercase să-l lovească... Turbat de furie, ne mai putîndu-se stăpîni, Seruti îi smulsese instrumentul din mînă lovindu-l pe manager care se prăbușise, *out*, pe carpetă... Celălalt se speriase și se cărăbănise...

A doua zi, aflînd că victima fusese găsită pe trotuar și că lumea credea că era vorba de o sinucidere, crezuse că-și pierde mințile... Apoi se mai gîndise și-și spusese că pesemne Van Voorne nu era străin de cele întîmplate... Olan-

dezul venise să scotocească în apartament și camuflase omorul în sinucidere ca să nu atragă atenția poliției asupra acestui deces...

Mai apoi, Seruti își venise în fire... Nu înfăptuise un omor de pomană... Vroia să meargă pînă la capăt și să umfle prăjitura... Cu orice preț !

Avea o amantă de încredere, fata care ne vorbește și care răspunde, cînd este chemată, la numele ilustru de Martine ; aceasta s-a angajat la doamna Van Voorne care de multă vreme căuta o slujnică... A văzut pe unde umblă frumoasa olandeză, a căutat prin apartament, degeaba... A învățat în schimb multe despre obiceiurile soților Van Voorne, mai cu seamă despre apelurile telefonice fără noimă.

Totuși, neaflînd nimic prin slujnică, Seruti intră la gînduri... Cu o zi înainte, după amiază, intrase la Van Voorne și-l molestase (și încă cum !) pentru a-l face să-i spună adevărul, dar Van Voorne a ținut-o sus și tare pînă la moartea că nu are diamantele... În mintea îngustă a boxerului nu încăpeau îndoieli : dacă pietrele nu erau la Van Voorne, atunci erau la nevasta lui...

Seara hotărîseră, fata și cu el, să „se ocupe" de patroană... Trebuia făcut ceva și încă repede cu atît mai mult cu cît poliția, avînd înfățișarea plăcută a lui San Antonio, asul așilor, omul care ține loc de unt și de țelină cu sos, venise să o ia la întrebări în cursul după amiezii.

Dar nici interogatoriul luat mătușii Van Voorne nu a scos nimic la iveală. Ca să o intimideze, Seruti se prefăcuse că o sugrumă... Neștiind cît este de puternic, a sugrumat-o pe această onorabilă persoană așa cum sucești gîtul unui porumbel...

Mai scotociseră ce mai scotociseră prin apartament, dar degeaba. Cele două omoruri comise în aceeași zi îi scoseră din minți. Se pare că Seruti se prefăcuse într-o fiară fioroasă... Cînd ieșeau din apartament ca să urce cadavrul în camera Martinei pentru a cîștiga timp întîrziind să fie descoperit, dăduseră nas în nas cu Bérurier...

Or, și aici se îngroașă gluma, cum ar zice Grăsanul, Seruti îl cunoștea pe amicul meu, Umflatul, căci îl văzuse de multe ori la sala de antrenament unde Béru se ducea să asiste la pregătirile nepotului... Știa că e caraliu, și a crezut că fusese descoperit... I-a dat un pumn Grăsanului, l-a cărat în mașină și i-a tras un glonte în gît avînd grijă să înfășoare revolverul într-un fular ca să înăbușe zgomotul. Plănuia să ducă mașina cu încărcătură cu tot într-un alt cartier... El și cu Martine au cărat cadavrul olandezei la etajul șase și l-au băgat sub pat... Apoi au coborît să fugă, dar ajunsesem la mașina lui Béru... Au crezut că au sosit întăriturî și au urcat înapoi în cameră să se ascundă...

Întrucît cadavrul femeii dispăruse, nimeni nu putea crede că slujnica avea vreun amestec... Dacă grupul de clădiri ar fi fost încercuit, tot ce puteau face era să aștepte ascunși.

Sosirea mea și a lui Pinuche i-a făcut să fie cu ochii în patru... Fătuca Martine jucase rorul slujnicei prinsă în brațele unui brav militar... Își dăduse seama că eram doar doi și Seruti își luase tălpășița...

Tace, sărăcuța, la capătul puterilor.

— Cum se face că nu și-a luat mașina ?

— I-a fost frică să nu fie văzută căci era în fața mașinii dumneavoastră...

— Mai spune-mi, inimioaro, cum se face că s-a întors, în toiul nopții, la Van Voorne ?

— Își uitase mănușile... Voia să le ia înapoi...

— Tu ai telefonat la Josephini după plecarea lui, azi noapte ?

Cască ochii mari...

— Eu ? Da de unde ! Am venit aici să-l aştept pe Beppo, îndată ce am putut...

Mă uit la Pinuche.

— Nu cumva erai afumat, gagiule ? Eşti sigur că nu tu ai ?...

Pinaud ridică din umeri.

— Domnule comisar, se oţărăşte, puneţi cumva la îndoială buna funcţionare a facultăţilor mele mentale ?

— Buna funcţionare nu, zic, doar existenţa lor.

O încărcăm pe fată în maşină şi telefonăm la poliţie să vină să cureţe garajul... N-are rost să-i mai deranjăm pe cei de la spital... Seruti e mort cît un cimitir întreg !

ULTIMA REPRIZĂ

CAPITOL FINAL

Misterul se lămureşte în timpul percheziţiei pe care o facem în hogeacul Martinei, după ce am pus-o la păstrare.

— Mă bucur să vă văd, ne spune telefonista care, de data asta, e super-frumoasă... Am încercat să iau legătura cu dumneavoastră după ce aţi plecat şi am telefonat la Littré 62—64 unde credeam că vă duceţi... Închipuiţi-vă că un locatar care se scoală devreme de tot — lucrează într-o topitorie — a găsit urme de sînge în ascensorul pentru mărfuri... M-am gîndit că putea să vă intereseze şi am...

— Mulţumesc, zic, sînteţi de mare ajutor poliţiei aşa că veţi fi decorată cu Meritul agricol pentru servicii aduse curcanilor !

Apoi ne ducem în cămăruţa Martinei care seamănă mai mult cu cea a lui Landru * decît cu a lui Mimi Pinson **

---

* Landru, Henri D siré = criminal francez. Arestat în 1919 pentru escrocherie şi abuz de încredere, a fost imediat acuzat de moartea unui băiat şi a zece femei pe care le sedusese, le sugrumase şi le dăduse loc în bucătăria lui. A negat pînă la sfîrşit că ar fi avut vreo legătură cu aceste omoruri dar nu a putut scăpa de ghilotină (n.t.).

** Mimi Pinson = personaj feminin din romanul scriitorului francez din secolul al XIX-lea Henri Murger „Scene din viaţa boemei (n.t.).

Găsim cadavrul doamnei Van Voorne, dar nici urmă de diamante... Ai zice că pietrele astea s-au volatilizat, s-au dezagregat sau... şi-au schimbat de multişor proprietarul...

Cînd plecăm bate de douăsprezece. Pinuche abia se mai ţine pe picioare. Parcă sîntem beţi... Beţi de oboseală, sătui de toate, de viaţa asta ticăloasă şi de semenii noştri. Şi mai cu seamă obosiţi să ne cărăm de colo pînă cola sărmanul hoit...

— Bine, conchide Pinaud care nu ar fi în stare să enunţe o hotărîre fără să înceapă cu acest cuvînt... Bine, şi acum la culcare !

— Pe dracu ! îi zic, prea puţin protocolar cînd sînt sătul pînă peste urechi. Mai avem puţină treabă... O trebuşoară de toată frumuseţea... Tortul, încununarea acestei nopţi infernale, hai...

— Dar unde naiba să mai vin ? să supără onorabila fosilă.

— La Poliţie...

* * *

În celula cenuşie în care zace, Abel are o moacă de cîine bătut. De aceea cînd intrăm, nelipsitul Pinuche şi cu mîne, îndreaptă spre noi nişte ochi plini de nădejde.

— Ce veşti, domnule comisar ?

— Totu-i în ordine, îi zic, afacerea e pe sfîrşite...

Nu-şi mai încape în piele de bucurie.

— Imi pot lua catrafusele ?

— Poate că da, Abel, dar numai după ce îmi vei fi spus tot adevărul...

— Dar vi l-am spus, domnule comisar...

— În parte... Vezi tu, măi băiete, adevărul este ca o femeie ; ca să fie bună la ceva, trebuie să fie întreagă... Iar tu nu mi-ai spus decît o parte...

Protestează. Atunci, ca să-i aduc aminte cine e, îi înapoiez croşeul de dreapta pe care mi l-a dat Seruti... Îmi stătea pe creier, pumnul ăsta... Abel se duce la Cain să vadă de nu sînt acolo... Apoi îşi revine şi-şi şterge cu dosul mînecii...

— Bun, şoptesc, am să-ţi fac o mărturisire, Abel...

Îl privesc ţintă şi, folosindu-mi înzestrările sigure de „telepat", îi citesc în ochi, treptat, adevărul pe care raţiunea mea îl reconstituie...

— E drept că aveai întîlnire cu Josephini, zic... Şi este exact că l-ai găsit cu ţeasta găurită. Numai că nu o mierlise de tot... Mai avea o picătură de viaţă în el şi era lucid... Te-ai aplecat spre el şi ţi-a spus că e pe ducă şi că Beppo Seruti, campionul zănatic, îl omorîse dîndu-i în cap cu cutitul de tăiat hîrtie... A mai spus că de la o vreme avea încurcături cu nişte diamante aduse din Africa de Sud... Omul ăsta, care îşi simţea sfîrşitul aproape, a vrut să se răzbune. Ţi-a dat ţie pachetul cu diamante ca să-i lase pe ceilalaţi cu buza umflată... Nu-i aşa ?

Abel se uită în altă parte.

— Uită-te la mine, insist cîrpindu-i o palmă, nu-i aşa spune ?

— Ba da, şopteşte borfaşul.

— Ai înhăţat prada şi te-ai pregătit să-ţi vezi de drum, ca să nu pici ca musca-n lapte... Dar mai apoi ţi s-a făcut frică : frică să nu se facă bine Josephini ; rănile de la cap ori se vindecă, ori nu se vindecă... Dacă ar scăpa, ţi-ar cere socoteală... şi chiar dacă n-ar scăpa, ar putea vorbi în agonie dînd vina pe tine... Şi atunci, fără să stai prea mult pe

gînduri, l-ai aruncat pe fereastră...

— Nu, nu ! chelălăie Abel...

Îl apuc de rever. Îl ţin lipit de mine şi, nas în nas, îi zic :

— Îndrăzneşti să spui că nu-i aşa ?

Se teme, face din dinţi un zgomot ca de nuci tîrîte într-un sac...

— Da, mărturiseşte... chiar aşa este...

Îmi vine o idee genială...

— Şi am să-ţi spun chiar şi unde erau pietrele, ticălosule ; erau cusute într-o pereche de mănuşi de box agăţate deasupra sobei...

Brusc, ochii i se cască.

— Aşa este... Chiar aşa este...

— Bun, şi acum unde sînt ?

— În salteaua din camera mea de la hotelul *Victor*...

Izbucnesc în rîs şi-i dau drumul.

— Ai mai puţină imaginaţie decît amicul tău Josephini... Auzi dumneata, într-o saltea... De necrezut ! Ah ! aristrocaţia lumii interlope s-a dus pe copcă... Războiul i-a venit de hac, şi nu numai ei...

— Acum îmi daţi drumul ? se roagă Abel...

— O să-ţi dăm drumul într-o curte cu juri, băiete... O să te duci la gherlă să confecţionezi saci din hîrtie, e lipsă de mînă de lucru... Nu face mutra asta, o să fii plătit bine ; o sută de sfanţi pe zi, e cu mult peste valoarea ta !

EVACUAŢI SALA

Pinuche termină de păscut un sandviş... Coborâm din maşină la spitalul din Saint-Cloud cu nişte mutre de mort care o fac pe infirmiera şefă să ne întrebe, uitându-se la Pinaud, dacă e vreo urgenţă...

O lămuresc...

— Poliţia. Am venit să vedem ce face un coleg : Bérurier Benoît.

Tresare.

— Cel operat de carotidă ?

— Chiar el... Cum se simte ?

— Încă nu s-a trezit, dar operaţia a reuşit, putem nădăjdui... Profesorul este de părere că ar trebui să scape, căci este robust din fire...

— Îl putem vedea ?

— Veniţi cu mine.

Ne duce la camera 14 unde se odihneşte grăsanul...

E palid de tot şi aduce o carne stricată, o mulţime de tuburi ies din nişte borcane agăţate de un suport şi intră în corpul lui...

— El e, se smiorcăie Pinaud... El e...

Tresar și mă revolt :

— Ia mai termină, hodorogule, că doar n-a murit... Aveai dreptate, o să scape io pun prinsoare că peste trei săptămîni se va îndopa cu cârnați.

Mă uit la fața frumoasă de cretin învinețit a lui Bérurier...

— Să ajungi în halul ăsta din pricina unui nepot rahitic care vrea să devină campion al regiunii Fle-de-France la categoria cocoș, nu crezi că-i un motiv temeinic să faci pe cocoșul ?

Dar Pinaud nu răspunde...

Prăbușit de-a curmezișul patului, cu obrazul lipit de picioarele rașchetate ale grăsanului, doarme, doarme, doarme !

SFÎRȘIT

Coli tipar : 12
Tiparul executat sub comanda nr. 30 859
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria „CORESI“ București